

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SANDOR.**
Társa: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 fnt, 1/2 évre 7 fnt, 1/4 évre 3 fnt 50 kr.,
egy hónapra 1 fnt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Afrika meghódítása.

Budapest, október 13.

(L.) A boerok sorsa kissé hasonlít a bibliai zsidók sorsához. Káldeából le Egyiptomig szorították őket idegen népfajok, s onnan vissza, föl Palesztinára. Hagyták, hogy ekéikkel fölörjék a földet, utakat mérjenek a mezőkön át, hajlékot építsenek. Amikor szépen megvolt mindez, egyszerre odább szorították egy országgal, újra földet törni, újra hajlékot építeni.

Mint a régi zsidókat, úgy nyomják a hollandi paraszt-telepítvényesek utódait, a boerokat Afrikában. Ők már egyszer kivándoroltak a hazájukból Pretorius elnökük vezetése alatt s otthagyták az erős angoloknak jól kikészített országukat, jó utakkal, kész városokkal, hidakkal a folyók felett, virágzó telepekkel. A boerok inkább kivándoroltak, semhogy más urasága alá hajtsák nyakukat. Szabadság kellett nekik, nem föld. Maguk akarták a sorsuk fölött rendelkezni. Tovább törtek észak felé s gyarmatosították a becsúnok, és zavarják a kafferek földjét. Megalapították Transvaalt.

Most, vagy talán nemsokára újra föl-szedhetik a sátorfát s tovább mehetnek néhány geográfiai fokkal. A háboru, amely tegnap elkezdődött, a boerok utolsó cselekedete lesz azon a földön. Bibliikus hittel indulnak az angol ágyuk elé, fővezérük *Joubert* csak éppen az istennek appellált s nem a boer fegyverekre. Szokatlan hadi lelkesítés, de kifejezi azt is, amit Európában jól sejt mindenki, hogy ebből a háborúból csak a merő csoda mentheti ki éppen a köztársaság lobogóját. A kifogyhatatlan angol ezredek és fegyvertárak s főképp a duzzadt angol pénzeszsák ellenében egy maroknyi népnek bármilyen hősi-sége sem állhatja soká a sarat. A boerok földjét el fogja foglalni Anglia, ezzel tisztában van ma mindenki. Az öreg

Krüger pedig újra befogathatja a bivalyait a nagy társzekerék elé s a boerok hosszú karavánja ismét utra kelhet hazát keresni, mint egykor Pretorius alatt.

Valaki kérdené: miért zavarják ezt a munkás és kitünő gyarmatos népet fegyveres erővel a vadonba? Aranybányák, gazdag aranymezők miatt? De hisz annak a kétszáz részvény-társaságnak, amely azokat az aranytermő részeket bírja, majdnem összes részvényei európai kézben vannak. Az arany tehát Európára s Európától azt Anglia még fegyverrel sem veheti el. Vagy talán az uitlanderek jogi sérelmei miatt?

Nos ezeket a sérelmeket hangoztatta a hódító Anglia a legnagyobb nyomattal. Az uitlanderek, nagybárá angol kalandorok és angol csöcselék, hatalmas áradatban özönlöttek el Transvaalt, az *auri sacra fames* vonzotta őket oda, akár csak ujjban Klondyke aranymezőire. E jövevény népség a boerokkal egyforma politikai jogot követelt a köztársaságtól s ezt a követelést erősen támogatta Anglia. *Krüger* elvben teljesítette kívánalmait: ajánlotta Angliának, hogy transvaali polgárnak ösmer el bárkit, aki legalább hét év óta ott él a transvaali földön. Anglia sokallotta: öt évet ajánlott. A most kitört háboru a hét és öt esztendő harca. Neveléses ípszilon-háborunak látszanék, ha ez volna az igazi indító-oka.

Ok helyett azonban csak ürügy. Angliának nem a miatt fáj a feje, hogy néhány ezer kalandorból mentül gyorsabban transvaali alattvalót formáljon. A brit oroszlánnak Transvaal földje kellett. Már csak ez a darab hiányzott a jövendő Angol-Afrika mappájáról. Ha ez is megvan, ur az angol a fekete földrészen Kairótól a Fokföldig!

Csak ez a darab hiányzott a még kapható földekből. S ez a darab éppen beleesik abba az óriás vasútvonalba, amelyet Anglia szivós akarattal, okos spekulációval és bá-

mulatos következetességgel szépen lassan kiépített Afrikából s amelyet most már csak össze kell kötni észak és dél felől. Ez lesz a világnak leghatalmasabb és leghosszabb vasútvonala, ez lesz az az ér, amelyen át Anglia kiszívja Afrika összes kincseit.

Ma készen áll ennek a vasútnak legészakibb és legdélibb fele. Kairótól Khartumig megy az egyik része, a Nilus gazdag völgye mentén Szudán szívéig. Ez az északi rész. A Fokvárosnál kezdődik a másik fele s elvezet Buluwayóig. Ami a két végpont közt fekszik, az már nagyrészt Angliától függ. Buluwayótól fogva Rhodesián vezet át a tervezett vonal, ott egy darabig a német keletafrikai birtokon halad s ismét angol területre lép, amelyet aztán nem is hagy el többé. A német birtok nem zavarja az angol projektumot: könnyen meg is kerülheti a Tanganyikavon. Ez esetben a saját földjén vezetne át a roppant vasúti vonal, amelynek párját ugyan nehéz volna találni.

Csak Transvaal esik közbe: szabad, független köztársaság. Hozzá még gazdag a földje, ami még kívánatosabbá teszi. Régóta áhítozik rá az angol éhom, legutoljára a Jameson-betöréssel próbált szerencsét. Ami akkor egy rabló-portyázással nem sikerült, azt most a háboru istenére bízzák. S mihielyt Transvaal erődjén is brit lobogót lenget a szél, a titokzatos kontinensen végig fektetik a sín-párokat, Kairótól a Fokvárosig.

Szédítő terv, mérhetetlen megnövesztése az angol világhatalomnak. S e terv elé merészel *Krüger*, a boer pátriárka, gátat emelni? Nos, ha még annyi vérbe kerül is, a gazdag Angliának módjában lesz ezzel az öreggel elbánni. Fogja csak a sátorfáját s álljon odébb a parasztjaival, keressen új hazát a szerencsének erdeiben és pusztáin. Ne álljon utjába a világhódító, nagyszerű tervnek olyan akadémikus és unalmas teóriákkal, mint amilyen a népszabadság. Itt arról van szó,

T Á R C A.

Két kép.

(Tengerparti történelem.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Hevesi József.*

I.

A szarkák.

Zöld csillag a derengő éjben.
Futott, futott nyilsebességgel a csöndesen, méltóságosan alvó tenger fölött.
Futott nyilsebességgel.
Fiatl nyárfák rezző lombjai alól néztem a zöld esodát.
Pedig nem is volt esoda.
Egy yaelt volt, mely a tenger fölött siklott és lámpájának zöld fénye kacintott bele a szerelmes éjszakába.

*

Fiatl nyárfák ezüstszínű levelei rezegtek a holdas éjszakán.
A nyárfák alatt karesu fehér padok csillogtak.

Az egyik fehér padon szerelmes pár.
Azt hittem, ábrándoznak.
Mi beszélni valójuk is lehet a szerelmeknek?
De ők egyre csacsogtak, fecsegték, esörögtek, akár a szarkák...
Ez nem lehet mély szerelem...

*

Hajnalhasadás.
A tenger felett, mint édes sejtés surran végig a nap hírnöke, az aransugáron lovagoló hajnali szellő.

A víz megregeg.
A keleti égálon hirtelen tűz támad.
Pirosan ragyogó tüzláng.
A nap most huzza felre az ég kárpitjait.
És aranyban tündököl a tó... És arany ömlik el a rezző nyárfák fiatal lombjaira. Arany borítja el a karesu, fehér padokat.

*

Az egyik fehér padon, melyen tegnap este a szerelmes pár ült, most két szarka-madár áll-dogál egymás mellett negédesen.
A reggeli esendben nincs, aki őket háborgassa.

Ahitatosan néznek a kelő napra.
Tarka tollazatukon csillog az aranyfény.
Majd egymásra néznek bogárfekete szemükkel és okos fejükkel bökölgetnek egymás felé.
De nem esörögnek, nem fecsegtnek...
Ez aztán az igazi mély szerelem!

II.

Csipkefelhők.

Éppen a sárga dinnye finom gerezdjét szelto a kis desszert késsel. A meglehetősen tompa kis eszköz végigcsiklott az aranyhusu gyümölcsön és megszurta az ujját.

Vér.
De ő nem érezte, nem látta, nem vette tudomásul.
Csak azt a csipkefelhőben lebegő nőt nézte, aki a terrász alatt egy kis négyes ponnyfogatot hajtott.

Csipkefelhőben lebegett... A kalapján... oh istenem, milyen kalap!... gyöngyszínű strucc-tollak libegtek... És azok a szalagok... pirosak... fehérek... a szecesszió minden színeiben...

És a toilletteje... milyen merész!... És ő maga milyen filigrán!
És milyen pikáns az orra!
Egy igazi mondaine!...

*

— Egy igazi mondaine! — szólt hangosan mellette ülő feleségéhez.

A feleség nem volt filigrán.
Nem uszott csipkék felhőjében.
Heliotrop blouse-a simán, szorosan feszült kebléhez, mely telt volt és hullámosan lihegett.
Az arcán is indiai bronz színben duzzadt az egészszég.

A karjai teltek voltak és álla alatt a csökök vánkosa, egy kedves kis toka rengett.
Nem, nem, egy cseppet sem volt filigrán.
És milyen jóízűen evett!...

*

A feleség jóízűen evett és a férj nem vette észre, hogy az ujjá vérzik.

A hotel terrásán, ahol ültek, vidáman eseegett, nevetett, kocintott, esörömpölt a sok fürdővendég.

Lenn a végtelen tenger kéksége.
Néha, néha egy-egy hullám rengett rajta, mint a gyöngyszínű strucc-tollak azon a csodálatos kalapon.

A terrász alatt a kis ponnyfogot vigan ügetett.

hogy a fényes acélsín pár mielőbb végigszelje a fekete kontinenst egész hosszában és zsúfolt vagonokban cipélje Afrika minden kincsét Londonba, a világ pénzének fővárosába.

A hét év és öt év harca tehát pusztá komédia. Valaki egész nyíltan meg is írja ezt a mai *Times*-ban. És hozzáteszi: — Uraim, mért ne legyünk őszinték? Mondjuk meg férfias egyenességgel, hogy nem az utlanderek jogai nyomják a szívünket: nekünk az a darab föld kell. Kell a civilizáció számára. Mondjuk ezt ki végre világosan és érthetően s ha így megmagyaráztuk okainkat, megnyertük a művelt világ rokonszenvét.

Aki így ír, az igazat mond, de fölöslegest. Anglia tudniillik egészen bátran fűthet most a művelt világ rokonszenvére. A művelt világ rokonszenvé ugyanis könnyeket ejtett a lemészárolt örményeken, a kardélre vetett krétaiakon, az agyonkínzott kubaikon, de nem adott nekik egy falat kenyert, egy ócska fringit, egy töltetnyi puskaport sem. Ez a mű-rokonszenv és siránkozás tehát a mellözhető mennyiségek kategóriájába tartozik, amit jól tud a kitünően számoló angol. Mi okból igazolja magát tehát Chamberlain ur a világ előtt. Hét évről és öt évről és semmi egyébről van itt tehát szó.

A háboru hivatalosan e miatt tört ki. Roppant komolyan írta ezt meg az angol diplomácia. És várja, hogy a boeroktól megtisztított földeken ura legyen annak a fényes sín párnak, amely ma holnap el fog nyulni a Fokföldtől Kairóig. S rajta, egy szép napon, végig robot majd az első hivatalos különvonat, a lokomotívon lengő angol zászlóval, végig az egész kontinensen. Az egyik szalonkocsiban jöfőle hűsítő pezsgő mellett ül majd Chamberlain ur és Cecil Rhodes ur s végig robotva Kimberley és Mafeking mellett, oda szól az egyik a másikhoz:

— Azt hiszem, itt hajdan boerok laktak.

BELFÖLD.

Szászok példája. Mialatt a tótok memorandumok gyártanak, a románok pedig már a tudományos kongresszusokra is elrúndulnak hazug panaszokkal: a szászok idehaza szép példáját mutatják a magyarsághoz való őszinte közlekedésnek. Kolozsvárról jelenti ugyanis egy távirat, hogy az egyetem szász hallgatói, akik eddig sohasem jelentek meg a fiatalág ismerkedő estjén, az idén szakítottak a régi divattal és teljes számmal vettek részt az ünnepben. Egyik-másik

A sok, sok uri vendég nézte a filigrán asszonykát, aki vigan pattoztatta ostorát, akinek fehéj, piros és a szeccsől színeiben égő szalagjai olyan vidáman libegtek.

És a toillette olyan merész!
A férfiak esztintettek a nyelvükkel, ami úgy hangzott, mint az ostopatogzás.

A nők irigykedve nézték a merész toillettet és kihúlni engedték fekete kávéjukat.

A fekete kávé kihűlt.
A férjnek vézett az ujsa.

És beszélgettek a merész toilletteről, a lehetetlen kalapról, amelyen gyöngyszínű struccotollak bölintgattak és a ponynyokról, amelyek vidáman üttek, miközben a filigrán-termetű nő vigan pattoztatta az ostart.

A heliotrop blouse még jobban feszülni kezdett, de a férj csak a filigrán termetet látta.

Pedig lenn ott eszillogott a tenger kéksége és apró kis esoinakok rengették rajta, mint a felesége álla alatt a csókok vánkosa.

De a férfiak csak a csipkefelhőket látták és a pikáns orrocskát és majd elnyelték szemekkel a filigrán-asszonyt.

Majd elnyelték szemekkel.
És mikor a délutáni árnyék nyulni kezdett, lementek a tengerhez mind... mind...

És lesték és várták...
A férj is elment feleségével, akinek arcán indiai bronz színben duzzadt az egészség.

A két hullámok, a bársonyos plage úgy csábitotta, csalogatta őket.
És bementek kabinjaikba és fürdő-toillettet öltöttek...

közülök fel is szólalt s mindegyik szívesen hangsúlyozta, hogy bárha még nem is bírja tökéletesen a magyar nyelvet, hű fiaik ők a magyar hazának megannyian. A kolozsvári magyar ifjuság a legnagyobb örömmel fogadta ezt a közlekedést és szívesen osztozik ebben az örömben az egész magyarsággal is, mert kétségtelen, hogy ezek a fiatal szász diákok sokkal inkább tükrözik az erdélyi szász nép igazi hangulatát, mint azok a zöld szászok, akiknek a magyar állameszme ellen való éretlen áskálódása talán egy kicsit gyanus forrásból is fakad. A szászok jövő generációjának közlekedése és őszinte esatlakozása minden esetre jelegettebb, mint a saját véreiktől is elmaradt zöldek hetvenkedése. Ezeket el fogja söpörni — ha más nem — az idő, de az a jövő generáció biztatás a magyarságnak és példa a többi nemzetiségnek.

A miniszterelnök Hécsében. A *Politikai Értesítő* jelenti, hogy Szöllő Kálmán miniszterelnök a jövő hét elején Bécsbe utazik.

A delegációk. A N. W. T. jelentése szerint a delegációk a jövő hónap harmadik hetében fognak összeülni. Az első ülés napja még nincs meghatározva. A hétfőn és kedden tartandó közös miniszteri tanácskozásokon fogják megállapítani a delegációk összejelölésének napját. *Krieghammer* közös hadügyminiszter és gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter ma, hir szerint, erről tettek jelentést a felségének.

Pulszky Ágost és a szécsényi választás. A szécsényi kerület több választópolgára azzal a kéreccsel fordult *Pulszky Ágost* országgyűlési képviselőhöz, aki mint nagybirtokos ott gyakorolja választói jogát, ajánljon valakit a szabadalvúpart részéről képviselőjelöltnek. *Pulszky Ágost* erre hosszabb levélben válaszolt és felhívta elvárta, hogy *Szeitovszky Jánost*, a felozlott nógrádmegyei nemzetiipárt vezérének jelöltséget támogassák. Az érdekes levél, amely meggyőző eafolata a szabadalvú pártból hirsztelt személyes törekvéseknek, egész terjedelmében így hangzik:

Nagyságos *Szijaártó Pál* urnak,
a szécsényi szabadalvúpart helyettes elnökének.
Tisztelt barátom! Gróf *Pejacsevich* Artur lelkesedéssel megválasztott volt képviselőnk gyászos elhunya folytán a szécsényi kerület jelenleg az országgyűlésen képviselve nincsen.

Több választó polgártársunk hozzám azóta kérdést intézett, kit tartok most a szabadalvúpart részéről a kerületben képviselőül jelölendőnek.

Mint hogy ezidő szerint nem tudom, hogy a képviselőházi teendők nem akadályoznak-e meg abban, hogy a választók tarácskozásán megjelenhessem, arra vagyok bátor téged kérni, hogy esetleg légy szíves igénytelen nézeteimet a következőkben közölni:

A szabadalvúpart politikai programja a miniszterelnök kijelentésében foglalitak, amelyeket a párt gyűlésen elfogadott és helyeselt. Hozzájárul ezekhez

A tengeren kis fehér hullámok rengették, mint gyöngyszínű struccotollak és mint női áll alatt a csókok vánkosa.

A távolból észrevette valaki a gyöngyszínű struccotollakat.

És egyszerre megszűnt a zsbongás, a lubickolás.

Egyszerre megszűnt a zsbongás.
Lesték, várták, mikor lép ki a filigrán-asszonyka az ő kabinjéből.

A férjnek már nem vézett az ujsa és hátat fordított a feleségének, aki ott lubickolt, uszkalt mellette égszínkék fürdő toilletteiben, mely egészen odatapadt rózsaszínben uszó fehér testéhez.

És egyszerre csak megnyílt a rejtélyes kis kabin... És a férfiak mohón lesték, nézték a kilépet...

A csipke-felhők eltűntek... és eltűnt a hihetetlen kalap is a gyöngyszínű toillakkal...

És egy vékony, nagyon vékony, tulságosan filigrán nő lépett ki, akinek csak pikáns volt az orrocskája és semmi... és semmi...

És semmi... és semmi...
A férj visszafordult feleségéhez, akinek arcán indiai bronzszinben duzzadt az egészség; akinek égszínkék fürdő ruhájából csak úgy kikiváncsolt rózsaszinben uszó fehér teste nem állhatta meg, hogy meg ne esipje azokat az izmos karokat, melyek hatalmas tempókkal szeltek a tenger zugó hullámaint...

a volt nemzeti párt is, mely ennek folytán teljesen beleolvadt a szabadalvúpartba. Nincs tehát semmiféle ok, hogy a fennállott, de megszünt pártkülönbség ezental bármennyi szempontból figyelembe vessétek.

A megyénk közéletében jelentékeny szerepet vitt férfiak közül az egy *Szeitovszky János* áll még a tevékeny politikai élet keretén kívül. Sokszor küzdünk vele szemben, de azóta a szabadalvú pártba való belépése folytán ledőltek a szétválasztó korlátok. Adjunk alkalmat arra, hogy tevékenységét körünkben érvényesítse. Bizonyítsuk be ténnyel, hogy nem személyes, hanem csupán elvi tekintetek vezetnek mindig politikai magatartásunkban. Járuljunk tevékenyen a társadalmi kiengesztelődés és az erkölcsi konszolidáció azon céljához, amelyet a miniszterelnök, mint közeletünk egészségének sürgős követelményét kitűzött.

Ez egybehangzik multunkkal és azon őszinte törekvésünk világos bizonyítéka, hogy a szabadalvú párt keretebe tartozó minden tehetség kelő helyet foglalhason.

Részemről ezek szerint a mostani képviselőválasztásnál szavazatomat *Szeitovszky János*ra adom.

Szíves üdvözléttel

Szécsény, 1899. október 12-én

igaz híved

Felszky Ágost s. k.

Nemzetiségi vita a vármegyházán. Krassó-Szörény vármegye őszi közgyűlésén megint jelt adott magáról a fészkelődő oláhok elégedetlensége. Vezérük *Brediceanu* Coriolian ügyvéd két ízben is szót kért, hogy kiérdemelje az oláh bizottsági tagok tapsait. Először *Sipos* tregovai járásbíró támadta meg, mert elrendelte, hogy beadványokat csak magyar nyelven szabad írni. *Brediceanu* még azt is kifogásolta, hogy *Goldis* aradi püspök magyarul írta értesítését. Nagy hangon fejtegette, hogy román püspökök román nyelven kell leveleznie és azt indítványozta, hogy a vármegye magyar és román nyelven válaszoljon a püspököknek. Indítványát óriási többséggel leszavazták. Ez a kudarc sem hozta ki sodrából Iatú elveinek lugosi képviselőjét és egy más vita során unalmas beszédben fejtegette a magyarországi románok követeléseit, mint maga mondta, a románok nevében.

— A románok, ugymond, nem akarnak a mostani kormánynak hiábavaló kellemetlenségeket okozni, de mihely meglesz a gazdasági egyezkedés Ausztriával, indítványozni fogják, vonja vissza a kormány Bányfynak azt a rendeletét, mely megtilja a románoknak a szabad gyülekezést. Akkor a románok állást foglalnak majd az aktivitás, vagy a passzivitás mellett.

A horvát regnikoláris küldöttség. Zágrábból telegrafálják: A regnikoláris küldöttség ma folytatta a tárgyalásait. A kormány részéről Khuen-Hédervary bán és *Krajcovic* osztályfőnök volt jelen. *Ma Gyurkovics* képviselőnek az a függőben hagyott javaslatát tárgyalták, hogy egyes bevételket, mint például a "posta és táviró", továbbá a "vasutak" tételét százalékokban számítanak ki és *Egersdorfer* előadónak azt a javaslatát, hogy a beruházások ezental territorialisan számítanak be. Határozatokat csak az első leszámolás tárgyalásának befejeztével fognak hozni. Azután a tanzenalásnak alávetett bevétel tárgyalása következett. Az "egyesen adók" tételénél dr. Frank azt javasolta, hozzanak rendszabályokat ama vállalatok adójának elszámolására vonatkozólag, melyeknek székhelye Magyarországon van és melyek Horvátországban folytatnak üzletet. A küldöttség elhatározta, hogy felhívja a kormányt, lépjen érintkezésbe a pénzügyminiszterrel egyes tapasztalt visszacségek megszüntetése végett. Az "egyesen adók" tételét változtatlanul elfogadták. A fogasztási adók elszámolásának módjáról hosszabb vita keletkezett, a melyet holnap folytatnak.

A képviselőház közlekedési bizottsága *Lukács* Béla elnökével ma ülést tartott, melyen a kormány részéről *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vette s változtatlanul elfogadta a vasuti árufuvarozás tárgyában létrejött pótegyezményre vonatkozó törvényjavaslatot s elhatározta annak javaslata hozását, hogy a Ház vegye tudomásul a budapest-szent-lőrinci keskenyvágyu vasutára s a belovári és nagy-tapolcsányi vasut engedélyezésének megtörténtére vonatkozó miniszteri jelentést. A bizottságnak ez ügyekről szóló jelentéseit *Kovács* Pál előadó terjeszti a Ház elé.

KÜLFÖLD.

Az ausztriai helyzet. Illetékes ajkakraó hallatszik ma egy hosszabb nyilatkozat az osztrák viszonyokról. Nem csekélyebb személyiség, mint maga gróf *Clary* kormányelnök tette ezt a nyilatkozatot egy németországi hírlapíróval folytatott párbeszéd folyamán.

A beszélgetés azzal kezdődött, hogy a miniszterelnök szerint Németországban nincsenek kellően informálva az osztrák viszonyokról. A hírlapíró ennek ellene mondott és hozzátette, hogy most már, kivált az újabb fordulat folytán, Németországban is elhaligattak azok a hangok, amelyek szerint Ausztria

nem fektet valami különös súlyt a hármasszövetségre.

Clary erre élénken erősítette, hogy ő a hármasszövetséget az osztrák politika alapjának tekinti és amennyire a kompetenciájába vág, mindig is támogatja.

Az új kormány feladatául Clary a parlament munkaképességének helyreállítását jelölte meg a nyelvrendeletek visszavonása és a nyelvtörvényjavaslat benyújtása után. Emerre nézve nem nyilatkozhatik, hogy az az egész birodalomra, vagy csak Cseh- és Morvaországra fog-e szólni, mert a tanulmányok ez iránt nincsenek befejezve; a németek kívánságai mindenesetre a legnagyobb figyelembe fognak vétetni.

A második feladat: a delegációk megválasztása. Élénken óhajtom — mondá Clary — hogy sikerüljön elfogadtatnom a parlamenttel az átalakulásról szóló törvényjavaslatot, amelylyel a kvóta szoros összefüggésben áll.

Ezzel, tévé hozzá, az ő feladata be volna fejezve. A 14. §-hoz csak a legvégső szükség esetén nyulna.

A parlamentáris minisztérium Clary nézete szerint akkor volna ideális, ha a csehekől és németekből alakulna, mert ezek a legnagyobb és legműveltebb népei Ausztriának. A németeket és cseheket szerinte csak egy papíros-vékonyaság fal választja el, amelyet nem volna lehetetlen kölcsönös jóakarattal átöröni. Ha ezekhez jönne még egy lengyel kabinettag, akkor Ausztria három legnagyobb népe képviselve volna a minisztériumban, ami a békes egyetértés érdekében nagyon óhajtható.

Bécs, október 13.

A király ma gróf Clary kormányelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta.

Pága, október 13.

A Politikának arról a tanácskozásról, amelyet Skarda és Pacak prágai képviselők tegnap Claryval folytattak, a következőket jelentik Bécsből: Clary kijelentette a képviselőknek, hogy a nyelvrendeleteket azért szünteti meg, mert a kormány bennök a nemzetiségek kibékítésének akadályát látja és mert egyoldalúan is oly módon jöttek létre, amelynek sérteni kellett a némeceket.

A cseh képviselők kijelentették, hogy olyan kormány ellen, amely a nyelvrendeleteket feltétlenül megszünteti, a legélesebb oppozíciót fogja kifejezni.

Clary erre azt mondta nekik, hogy a nyelvrendeletek megszüntetésének csak az a célja, hogy az 1897 előtti állapotokat visszaállítsa, a kormány ebben a tekintetben tabula rasát akar csinálni.

A képviselőknek arra a kérdésre, hogy mi fog történni a nyelvrendeletek megszüntetése után, Clary azt válaszolta, hogy nem tudja; de mindenesetre fog valami történni. A kormány még nem dolgozott ki új nyelvtörvényjavaslatot.

A képviselőknek arra a megjegyzésére, hogy új nyelvtörvény meghozatala sok munkát kíván, amelyre három hónap nem elégséges, Clary azt válaszolta, hogy sehol sincs megírva, hogy ő csak három hónapig marad hivatalában.

A cseh képviselők azzal a benyomással távoztak, hogy az új irány határozottan a csehek ellen fordul, habár Clary többször hivatkozott semlegességére és több bókot mondott a cseheknek.

Egy király döntése. Oszkár király saját szántából teljesítette norvég alattvalóinak egy nemzeti követelését, azt, hogy kereskedelmi lobogójok eskis a norvég jelvényeket s ne egyszersmind a közös monarchia (unió) jelvényét viseljék, míg a svéd kereskedelmi lobogón az unió jelvényei továbbra is megmaradnak. Régi, heves harc nyert ezzel annál szerencsésebb elintéztést, mert a király önként határozta el magát arra, amit a norvégok nemzeti önállóságuk külső manifestálása érdekében követelnek. Mindössze egy külügyminisztert kellett érte feláldozni.

Stockholm, október 13.

A *Postitining* című kormánypárti lap közli a svéd és norvég tagokból álló állami tanács október 9-iki és 11-iki jegyzőkönyvét. A jegyzőkönyv szerint a király kijelentette az állami tanácsban, hogy sajnálja a norvég stortingnak a tisztán norvég zászló használatára vonatkozó határozatát, mert az egyesült zászló a két nemzet egyenjogúságának jele; minthogy azonban a

storting háromszor szavazta meg határozatát, nem fogja ellenezni a zászlótörvény alkotmányos kihirdetését. Ezzel az unió jelvényének használata a norvég kereskedelmi lobogón jövőre megszűnik, de megmarad a svéd kereskedelmi lobogón. A svéd és norvég haditengerészet lobogója szintén változatlan marad.

Stockholm, október 13.

A király elfogadta Douglas külügyminiszter lemondását és Boström államminisztert bízta meg a külügyminisztérium ideiglenes vezetésével.

A háború.

Budapest, október 13.

A pretoriai angol ügyvivő mint magánember elbucszott Krüger elnöktől s eltávozott Transvaal fővárosából. Ezzel a tényvel teljessé van téve a két fél között a hadiállapot. De nemcsak Transvaallal, hanem Oranje szabadállammal is hadilábon áll már ma Anglia. Stejne elnök az angol ügyvivő kérdésre azt a formális kijelentést tette, hogy Oranje szabadállam magáév teszi Transvaal ügyét, s így egyenesen hadat üzen Angliának. Az oranjei burgherek valóban együtt is működnek a boerokkal, akik a legnagyobb gyorsasággal teszik meg mindazt, amivel az ellenségnek árthatnak és maguknak használhatnak. Benyomulnak Natalba és Beesúána-földre, megszállják a nevezetes pontokat, lefoglalják a vasuti vonalakat, elvágják a táviró-drótokat és kihasználják a késedelmes ellenségnek minden mulasztását és gyöngeségét. Alábbi távirataink világos képét adják a boerok eddigi sikeres akcióinak, és mivel éppen Mafeking közelében, ahol Baden-Powell ezredes áll a csapatával, szállták meg a vasutvonalat és semmisítették meg a távirati összeköttetést, londoni katonai körökben azt hiszik, hogy az első összecúlközés Mafekingnél lesz.

(Az angol ügyvivő távozása.)

Pretória, október 13.

Greene angol ügyvivő tegnap délután mint magánember elbucszott Krüger elnöktől s a hatóságok fejeitől. Az ügyvivő ma hivatalnokai-val egyetemben külön vonattal elutazik Pretóriából. Tegnap délután öt órakor itt kihirdették a hadiállapotot. (Valóban tehát az a tegnapi híresztelés, hogy Greene ügyvivőt meggyilkolták. Szerk.)

(A boerok akciója.)

Durban, október 13.

A közmunkügyi minisztérium táviratot kapott, amely szerint egy nagyobb boer csapat Laingsnekent át betört Natalba.

London, október 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Vrijbergből (Beesúána-föld) mai kelettel: Egy páncélos vonat megsemmisítettek. Attól tartanak, hogy ez alkalommal sok ember pusztult el.

London, október 13.

Az *Evening News*nak egy fokvárosi távirata megerősíti azt a jelentést, hogy a boerok Mafekingtől délre levő göbe röpítették egy páncélos vonatot. 15 angol katona életét vesztette.

London, október 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Moribogo mellett, Mafekingtől negyven angol mérföldnyire délre, elvágták a táviródrótot. Vrijberg mellett tegnap délután egy boer csapat ledöntötte a határkerítést, elnyomult a vasut felé s elvágta a táviródrótot. Kétezer boer megszállva tartja a vasuti vonalat.

London, október 13.

A *Times*nak jelentik Ladysmithből: Kétszáz boer katona még tegnap este Newcastle elé érkezett. Ladysmithben a legnagyobb energiával folytatják a védelmi intézkedéseket. Hobartownból táviratozzák, hogy a város megerősítésén erősen dolgoznak. Az angolok elküldték egy emberüket a boerok táborába s kiméletet kértek asszonyaik és gyermekeik számára; a boerok ezt az embert hadifogolyként visszatartották.

Durbanból jelentik, hogy az angolok főhadiszállású áttették Ladysmithbe.

Mafekingből jelentik, hogy Krüger a bennszüült szerencsével enyészetre lépett; a szerencsen vezérek kijelentették, hogy hajlandók az angolok ellen vonulni. Az angolok elhagyták Charlestownt. Az oranjei boerok Harismithnél megállítottak egy angol vasuti vonatot és lefoglalták.

Amsterdam, október 13.

Pretóriából érkezett jelentések szerint Angolország sürgősen toboroz szerencsen katonákat, hogy a transvaali háborúba küldje őket. Erre a hírre a transvaali kormány is elrendelte a szerencsen katonák toborzását.

A boerok ma megrohanják Kimberleyt, hogy a gyémántbányákat hatalmukba kerítsék.

London, október 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból: Az Oranje szabadállam határán lakó boerok megkísérelték a bázutók megnyerését, főnökük azonban biztosította a brit kormány képviselőjét, hogy hiú marad a királynőhöz.

Mafekingben az egész lakosságot ellátták fegyverekkel. A katonai hatóságok azt hiszik, hogy képesek lesznek a boerok támadását visszaverni. A környéken lévő boeroknak, mint jelentik, 12 ágyujuk van.

(Oranje magatartása.)

London, október 13.

A *Times* értesülése szerint Stejn, Oranje elnöke, Milner kormányzónak hozzáintéztett kérdésére formálisan kijelentette, hogy Oranje szabadállam közös akcióba lép Transvaallal.

London, október 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Bloemfonteinből 11-iki kelettel: Stejn, Oranje szabadállam elnöke, kiáltványt bocsátott ki, amelyben felszólítja a szabadállam polgárait, hogy a testvérkörtársaságok segítségét nyújtsanak, amidőn ellentáll a lelkiismeretlen ellenség támadásának, aki már régen keres ürügyet az afrikanderek megsemmisítésére. Stejn reméli, hogy 15-en segíteni fogja a polgárokat.

London, október 13.

A *Daily Telegraph*nak jelentik Ladysmithből: Oranje állam a háborút formálisan megüzente Angliának.

Az oranjebeliek és a boerok megszállották Albertina határállomást és azután a Tintira-szorosnál 2000 főnyi csapatban Natalba nyomultak. Egy másik csapat a Tugera folyó mentében halad. Tugerat az angolok elhagyták. Egy lovas csendőrsztyál elvonult, a nélkül, hogy lőtt volna.

Bloemfontein, október 13.

A hadiállapotot kihirdették. A bíróságokat bezárták. Stejn elnök felhívást intézett a burgherekhez, amelyben felszólítja őket, tegyék meg a legnagyobb erőfeszítéseket a köztársaság függetlenségének megvédelzésére. A proklamáció figyelmezteti a brit alattvalókat, hogy e hó 16-án délután 6 óráig el kell távozniuk Oranje területéről; de engedélyjegyeket is állítanak ki számukra.

London, október 13.

A Reuter-ügynökség jelenti Ladysmithből mai kelettel: Az oranjei csapatok 83 mérföldnyi távolságban a Tinava-szoroson keresztül nyomulnak előre. A lovas előőrsök megerősítésére 70 lovas vadászt küldtek.

(Az angolok.)

London, október 13.

A mai minisztertanács meg fogja állapítani a trónbeszéd szövegét. A lordmayer gyűjtést indított a sebesült katonák számára s az első napon 25,000 font gyűlt össze. Kimberleyből jelentik, hogy a határ mentén levő angol csapatok száma háromezer főre rug.

Johannesburg, október 13.

A Crownreef és Ferreira-aranybányákban tovább folyik az űzem. A kormány által lefoglalt aranyból 5792 uncia az Afrika-banké, 12,907 uncia a Standard-banké, 2617 uncia az African Banking Company-é és 3434 uncia a natali banké volt. Az élelmiszerek és ruházati cikkek elkobzása tovább folyik.

Lourenco Marquez, október 13.

Az aranymezőkről érkezett vonatok 10,000 kaffert hoztak ide, kik a városon kívül táboroznak. Feltéreltek egy gőzöst, hogy a kaffereket a Limpopo vidékére vigye.

Magy. kir. szab. Osztálysorsjáték

1-ső húzása november 16 és 17-én

Ered. egész sorsj. ára frt 6.—
fél " " " 3.—
negyed " " " 1.50
nyolcad " " " —.75

Megrendelőnk

WOHL főelárusítónál

BUDAPESTEN, Diana-fürdő.

HIREK.

Kulturkép.

Polgárváros nem város, hanem falu Zalamegyében s hogy nem éppen az utolsó e nemből, azt a bizonyítja, hogy van neki iskolája is. Tudniillik szép hazánkban körös-körül sok még a falu, ahol csak tankötelesek vannak, iskola azonban nincs. Polgárváros külön hely, bár az ő iskolája is csak afféle községi. Olyanforma, mint a régi jó idők népiskolái. Akkor jár el bele a gyermeknépesség, ha megszűnik a mezei munka s kimegy belőle, ha fűszikkadt a hó s megkezdődik a szántás. S nem is iskola, ha nem csurog bele az eső s nem is tanító, ha nem lyukas a eszmája. Fizetség iskolapénznek egy kupa bab meg borsó, egy kis derea a malaenak, amit a tanítóné nevel, meg ha jól megy, hát négy-öt tojás, a gazdagabbjától pedig egy korsó penészes bor, ami már éppen csak a tanítónak jó. Afféle kényelmes iskola, amely felett ur még a hivatalos minéműségben leledző disznópásztor is s afféle tanító, akivel a kisbíró mint hűtös személy a pipaszár mellől beszél.

Hát az esett egyszer Polgárvárosban, hogy a tanító, tessék meghallgatni: — a tanító, akinél pedig az volna stilszerű, ha éhesen kuncsorogna a polgárházai bullváron — a jogaira hivatkozva elkezdett kellemetlenkedni a községnek. Olyan szemtelen követelésekkel lépett fel, amikre a bíró meg az esküdt, szóval a szocietás felelni se tudott érdeme szerint a nagy meglepetésnek miatta. Tudniillik új fődelet akart az iskolára, meg hogy támogassák meg a falakat s tán még hogy kerítést is húzzanak köréje, nehogy beszabaduljanak a tanítóné kertjébe a bivalyok. Hogy pénzt adjon ki a falu az iskolára. No már az a tanító bolond, meg kell kötni. Meg azt is követelte, hogy a gyerekek őszel is, meg tavasszal is járjanak el az iskolába. A legnagyobb munkaidőben, amikor a tarisznyát kell nekik őrizni az ugar végén. Nohát ilyesmibe természetesen nem mehetett bele az iskolaszék s miután a tanító nem szűnt meg bosszantani az érdekes gyülekezetet, kitették a szűrt. Nem afféle nép az, aki engedi magát vekszálni egy rongyos tanítótól. Önerzte emberek a polgárvárosiak és a mi a fődolog, szeretik a rendet. Az ember portája, csürje, pajtája úgy szép, ha ki van meszelve, derekasan be van fedve zsindelelyel, hogy jól érezze magát benne a barom, de az iskola...

A történet másik része az, hogy a zalamegyei tanítók erre megcsinálták Polgárváros ellenében a bojkottot. Elhatározták, hogy egyikük se pályázik erre az állomásra s ha idegen megyebeli tanító arra vetemednék, hogy beköltözik a polgárvárosi iskolába — nem tekintik kollégájuknak. Élje világát, ahogy tudja. — Szép összetartás, bár még szebb volna, ha nem a polgárvárosi kellemetlenségről volna szó, hanem valami zsiros, lehetőleg kántorsággal összekötött, jövedelmes jó tanítóságról. Mert ugyan minek kell nekünk összebeszélési ahhoz, hogy nem iszunk petrolomot bor helyett, mikor egyikünknek sincs valami nagy kedve ahhoz, hogy fölcserelje az italát. — Mindazonáltal szép az állásfoglalás.

S Polgárvárosnak csakugyan nincs tanítója. De hát kell-e neki tanító?

(Th.)

Budapest, október 13.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 15-én új előfize és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfízetés ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. Mária Jozefa főhercegnő szombaton délután 4 órakor Budapestre érkezik és

másnap visszautazik Bécsbe. — Loebenstein Henrik lovag udvari tanácsos, szertartási igazgató ma ide érkezett és az udvar itt tartózkodásának ideje alatt itt fogja hivatalos teendőit végezni.

— A király utazása. Bécsből táviratozva tudósítunk, hogy a király holnap reggel indul Wallseebe, legfiatalabb unokájának keresztelőjére. Wallseeből egyenesen Budapestre jön a király.

— Stefánia főhercegnő házassága. Cáfolatok és újabb megerősítések egymást érik Stefánia főhercegnő házassága körül. Ez természetes. Bécsből táviratozva tudósítunk, hogy Stefánia főhercegnőnek gróf Lönyay Elemérről való eljegyzését már a legközelebbi napokban hivatalosan közzé fogják tenni. A vagyoni és etikai kérdéseket már elintézték. Most még csak arról van szó, hogy mi történjék Erzsébet főhercegnővel? Vajjon anyjánál maradjon-e, vagy pedig teljesítsék a király kívánságát s férjhez adják még anyjának férjhezmenetele előtt.

— Almanach. A Budapesti Napló Almanachjának negyedik füzetét a jövő hét első napjaiban küldjük szét. Kivétel nélkül minden előfizetőnk megkapja. Azok, akik ezután lépnek előfizetőink sorába, szintén igényt tarthatnak az Almanach e füzetére.

— A király unokája. Walseeből jelentik, hogy Károly Tivadar bajor főherceg elvállalta Mária Valéria főhercegnő ujszülött gyermekének keresztapáját. A holnapi keresztelőn Lipót bajor herceg fogja a keresztapát helyettesíteni. Ebből az alkalomból Gizella hercegnő és Mária Immaculata főhercegnő ma Walseebe érkezik.

— A kalapács. Néhány nappal ezelőtt XIII. Leó pápa egy karosszékben hátrahajta fejét, elszunnyadt. Kinyitott az ajtó, és belépett a szobába a kamarai bibornok (cardinale camerlengo). Lábujjhegyen, nesztelenül járt. Aki járatos a Vatikán szokásaiban, tudja, hogy ennek a bibornoknak kötelessége háromszor megkoppanítani a meghalt pápa homlokát, hogy a halált konstatalja.

A szent atya fölriadt, félrehajtotta fejét és szomorú mosollyal szólt:

— A kalapácsot hozza?

— Darányi miniszter Pozsonyban. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Győry Lóránt miniszteri titkár kíséretében ma délután Pozsonyban érkezett a téli kikötő munkálatainak és a vincelleriskolának megtekintése végett. A pályaudvaron Pozsonyvármegye és város törvényhatóságainak küldöttsége fogadta báró Vay Dénes főispánnal az élén. A megye részéről ott voltak még Palfy István, Justh, Sárkány és Incentius főmérnökök, Klempa alispán, Lászlóffy erdőfőfelügyelő; a város részéről Broly helyettes polgármester, Andrassy főjegyző, Kutsera kapitány stb. A miniszter a Zöldfa-szállóba szállt. A miniszter még délután megnézte a Szőlőműves Egyesület telepeit és pinéit, ahol Fülöp elnök üdvözölte. Holnap megnézi a téli kikötő munkálatait és a vincelleriskolát, amelynek államosítása készülöben van.

— Bucsú a Terézvárosban. Vasárnap lesz a terézvárosi bucsú, amely rendszeren egvike a legmozgalmasabb egyházi ünnepeknek. A bucsú egyházi része reggel 6 órakor kezdődik a terézvárosi templomban zenés misével, amely után dr. Zeller Vilmos káplán szent beszédet mond. Fél kilenckor ifjusági isentisztelet lesz, mely után Angyal Kálmán káplán mond szent beszédet. Az ünnepi nagy mise háromnegyed tíz órakor lesz, s ezt Stieber Vince apátplébános mondja fényes segédlettel. Az ünnepi mise után Pápay Ferenc káplán tart szent beszédet. Délután négy órakor ünnepélyes vécsernye zárja be az egyházi ünnepségeket.

— Új pénzügyigazgató. A király Eckerdt Elek pénzügyi-titkár és löcsei pénzügyigazgató-helyettes pénzügyi-tanácsossá és lévai pénzügyi igazgatóvá nevezte ki.

— A legfurcsább kérdések egyike. A minap nagy vadászat volt a stájer hegyek közt. Sok más vadászvendég közül ott volt az orléans herceg is, aki híres vadász és a világ minden táján százele vadra vadászott már, de az Alpesek zergéire még nem lőtt soha. A nevezetes hercegi vendég természetesen feltűnést keltett, s a vadászok egyre róla tárgyaltak: az orléans herceg így, az orléans herceg úgy. Egyik stájer legény hallja ezt, nagy érdeklődéssel a legkedélyesebb stájer bizalmaskodással fordul a herceghez:

— Herceg ur, ne tessék haragudni. Az orléans szüz fának tessék lenni?

— A kereskedelmi miniszter látogatásai. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ma Cseörgyő államtitkár, Ballai osztálytanácsos és Hollán fogalmazó kíséretében meglátogatta a királyi zálogházakat, s megvizsgálta ügykezelésüket. A központi zálogházban Koós Ottó királyi tanácsos igazgató és Leiner aligazgató fogadta és kalauzolta a minisztert, aki sokáig nézte a közönség sürögését-forgását. az-

után átment az árverési csarnokba és végighallgatott egy árverést. A miniszter konstatalta, hogy az épület semmi tekintetben sem felel meg céljának, mert úgy a zálogok megóvására, mint a közönséggel való érintkezésre szolgáló helyiségek szűkek és sötétek, ami nagyon megnehezíti az ügykezelést, úgy, hogy a közönség néha órákig kénytelen várakozni. A miniszter megígérte, hogy az új zálogház építésével fog segíteni e bajon. A terézvárosi fiókintézetben Kapy igazgató fogadta a minisztert, aki megelégedéssel konstatalta, hogy e zálogház berendezése minden tekintetben megfelelő és hogy az ügyletek lebonyolítását is gyorsabban eszközlik. A miniszter itt is élenként érdeklődött az üzleti forgalom és a lebonyolítás módja iránt.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a zálogházakban tett mai látogatása alkalmával azt az intézkedést léptette életbe, hogy jövőben a zálogok átvételénél, valamint azok kiváltásánál a magánfeleket mindig előbb szolgálják ki, mint a közvetítőket.

— Monsieur, Madame, Mademoiselle. A magyar posta figyelmezteti azokat, akik külföldre küldenek valami csomagot, hogy ha hölgyről van szó, hát írják a név elé: Madame vagy Mademoiselle. Ha férfúnak szól a csomag, a Monsieur elmaradhat. Történik pedig ez a figyelmeztetés azért, mert a washingtoni postakongresszus azt határozta, hogy a név elől minden címzés elhagyandó. Ennyit érnek a kongresszusi határozatok. A határozattal ellentétes intézkedésre az birta rá a magyar postát, hogy a franciánál gyakran van a férfúnak női neve, a nőnek meg férfineve. Például Picquart ezredes Máriának hívják, hogy egyéb példát ne említsünk. Így aztán sok volt a zavar a kézbesítés körül. Ezt akarják most kikerülni, s ezért dobják sutba — nagyon helyesen — a washingtoni határozatot. Ismétljük: ennyit érnek a kongresszusok.

— A Vészi-Demeczy párbaj. A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma délután rendkívüli ülésen foglalkozott a Vészi József és Demeczy-féle párbaj-ügygyel. Az ülésen Hoitsy Pál elnököt. Jelen voltak: Abrányi Emil, Balla Mihály, Bán Zsigmond, Bleicher Miksa, Czikkay Lajos, Deutsch Antal, Dienes Márton, dr. Dióssy Béla, dr. Fekete Ignác, Hentaller Lajos, Hollósy Géza, Inczédy László, Neszmélyi Arthur, Singer Zsigmond, Szabó Endre, Szatmári Mór és Zemplényi P. Gyula választmányi tagok. A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya a Vészi-Demeczy párbaj alkalmából, eltekintve a lovagias üggyől, mely már el van intézve, a dolog elvi érdemére nézve a következő határozatot hozta:

Vészi József íróársunk és egyesületünk elnöke kritika tárgyává tette egy állami hivatalnok hivatalos működését és tényeit. Kritikája ment volt a személyeskedéstől; nem érintette az illető hivatalnoknak sem becsületét, sem magánéletét. Ily kritikát gyakorolni az újságíróknak nemcsak joga, hanem kötelessége. Másként a nyilvánosság elvében rejlt nagy erő s a sajtószabadságnak rejlt nagy jog illozóriussá válik. E jogát gyakorolván és kötelességét teljesítvén az író, felelősségre csakis az egyedül illetékes sajtóbírótság utján vonható. Midőn az írónak ilyen eljárással párbajjal akarnak ilyen ügyet elintézni, követelvén a fegyveres elégtételadást, nemcsak az író jogát támadják meg, hanem a sajtószabadságot is. Ez pedig nemcsak nekünk hírlapíróknak közös jogunk, de féltékenyen őrzött kincse az egész nemzetnek, melynek elnyerése után soká áhítoztak apáink, melyet épségben kell átadnunk utódainknak, melyet sem elfecsérelni, sem megcsorbítani nem engedhetünk. Ugyanazért a Budapesti Újságírók Egyesülete kimondja, hogy tisztelt és szerett elnökövel solidaritást vállal, a rajta elkövetett sérelmet saját sérelmének tekintti a sajtószabadságot megsértve látja és ez ellen a leghatározottabban tiltakozik. Egyszersmind pedig keresztli fogja a módokat, hogy ily eseteknek jövőre nézve elejét vegye.

— Krivány apóst letartóztaták. A Krivány-ügyben egy aradi tudósítók szerint szenzációs letartóztatás történt. Nyiró Géza vizsgálóbíró letartóztatta Purmann Károly baranya-baani nyugalmazott jegyzőt, Krivány apóst. Azt hiszik, hogy tud az elikkasztott pénz hollétéről. E gyanura a vizsgálóbíró megidézte a 67 éves öreg urat, kit délelőtt kihallgatott és délután fél 3 órára újból megidézt. A kihallgatás este fél 7 óráig tartott, mire a vizsgálóbíró Purmann letartóztatta és táviratilag házkutatást rendelt el Baranya-Baában. Purmann hozzátartozói szerint a letartóztatás oka az, hogy Purmann 400 ftot vett régebben Kriványtól kölcsön és erről nem tett jelentést, mivel a pénz Krivány gyermekei volt. Barabás Béla, Purmann védője holnap reggel megelőlegezi az előleges vizsgálatba helyezést

— **Fuchs Karolin.** Más is szerepel a történetben. De a fő-fő figura mégis Fuchs Karolin benne. Ott kezdődik a dolog, hogy volt egy lakója a Hungária-ut színházhoz szomszédos házában, valami Küchel Dávid nevezetű zsakördő. Afféle rendetlen fizető, akitől hetenkint szedi be a ház-bért a házmester s aki alig-alig tudja kiizzadni azt a pár forintot is, amit a piszkos odúért fizetnie kell. Ez a Küchel Dávid hat nappal ezelőtt megszédült a hajlós, sikos deszkán, amin a Duna nevű gőzösről a partra hordta a teli zsákokat s belesett a Dunába a zsákkal együtt. Azóta se látták. Délben kihozta neki az asszony az ebédet. Ott a hajón tudta meg, hogy nincs már ura. Keservesen sírva ment haza a hat gyermekéhez. Arra se volt sok ideje, hogy kislirja magát, mert jött a házmester s a hetibért kérte. Az asszony elpanaszolta neki a dolgot, a házmester továbbpanaszolta az esetet s így jutott el az ügy a ház tulajdonos, Fuchs Karolin urnó szívéhez. A jólelkű urnó erre kiadta a parancsot a házmesternek, hogy haladéktalanul ki kell dobni a lakásból az özevegőt s ami butor meg efféle van a lakásban, az ottmarad a hátralék fejében. A házmester erre úgy titokban áttelepítette az asszonyt a hat gyermekkel a szomszédház egyik üres odújába. Tudniillik az a ház is az érzékeny lelkű Fuchs Karoliné. Itt se pihenhetek meg azonban, mert a háziasszony árgus-szeme felfedezte őket s most már végképpen az utcára dobott Küchel Dávidné, ahinek az ura hat nappal ezelőtt szédült bele a Dunába. Még azt se mondhatjuk, hogy aki segíteni akar rajta, küldje el hozzá a pénzeszközét. Nem tudjuk, hogy hol van Küchel Dávidné. Az *Esti Újság* írta meg ma a dolgot s mi csak reprodukáljuk, hogy minél szélesebb körben legyen ismert és tisztelt a Fuchs Karolin neve.

— **A Varga-ügy epillója.** Ismertettük azt a mozgalmat, amelyet Varga Otto volt tanítványai dr. Balog Imre kezdeményezésére indítottak meg a miniszter döntése előtt. Most természetesen tárgytalanná vált a memorandum, amelyet Varga érdekében a miniszternek akartak átnyújtani. Hogy mégis nyoma legyen, ma átadták dr. Rényi Józsefnek, a miniszter titkárnak, aki betekintés végett átnyújtja a miniszternek és azután az aktákhoz csatolja. A volt tanítványok küldöttsége pedig, amelynek tagjai voltak Balog Imre ügyvéd, dr. Hindy Attila ügyvéd, dr. Lichtmann József orvos, Pekár Dezső egyetemi tanársegéd, dr. Lauffer József ügyvéd és Nagy Orbán joghallgató, ma délután tisztelt *Wlassics Gyula* kultuszminiszternél, akihez Balog Imre intézett beszédet s megköszönte az igazságos és tárgyilagos határozatot. A miniszter a beszédre körülbelül következőképp válaszolt:

Igen tisztelt uraim!

Örömmre szolgál látnom, hogy önöket volt tanáruj iránt érzett hálájuk és ragaszkodásuk idevezérelte hozzám. E pillanatban én is már csak a lefejezett tényállást tarthatom szem előtt; azt a tényállást, melyet az igazságos és elfogulatlanul vezetett fegyelmi vizsgálat kiderített.

Igaz ugyan, hogy csak most, az ítélet után van alkalom nyilatkozni Varga Otto ügyéről és bocsánatot is kérek az uraktól, hogy közbejött bécsi utazásom folytán csak ma fogadtam önöket. De legyenek meggyőződve az urak arról, hogy én csak abból ítélem, ami az aktákban foglaltatik és csak abból ítélem volna akkor is, ha a dolgok nem így alakultak volna. Bárhonnán jöhet befolyásoknak nem engedtem volna s így annál jobban örülök, hogy a tárgyilagosan hozott ítélet minden tekintetben megnyugvasra szolgálhat.

Dr. Balog Imre erre bemutatta a miniszternek a küldöttség tagjait. A miniszter valamennyivel kezét szorított és körülbelül tíz percig szívélyesen társalgott velük, azután a küldöttség eltávozott.

— **Halálozások.** *Batizfalvy István*, a budapesti ág. ev. gimnázium volt igazgatóját, negyvennyolcas honvédfőhadnagyot ma délután vitték ki a Deák-téri evangélikus templomból az örökös nyugalom helyére. Az elhunyt felett *Horváth Sándor* lelkész ma ott megható, szép gyászbeszédet s méltait az elhunytak a tudomány és egyház terén kivívott nagy érdemeit. A ravatal körül az elhunytak számos tisztelőjén kívül megjelentek: *Zsilinszky Mihály* államtitkár, *Fabiny Teofil*, dr. *Wagner Géza*, *Vessey István*, *Lánczy Gyula*, a honvéd-menedékház tagjai, az ág. ev. főgimnázium tanári kara.

Steinbach Antal királyi tanácsos, Torontálvármegye és Pancsova város kir. tanfelügyelője október 12-én 63 éves korában elhunyt. *Steinbach* 43 éven át szolgált a magyarság ügyét nagy odaadással és nagy tapintattal. Mint tanító és később mint tanfelügyelő nagy missziót töltött be hazánk déli vidéken a nemzetiségek között. Mintegy 500 új óvót és iskolát létesített megyéjében, melyek mindmégannyi erősségei a magyarságnak.

Nay Rezső műépítész, a főváros széles körében ismert, közbecsülésben álló férfit nagy gyász érte. Kis fiát, *Pistát* vesztette el. A gyászsebet alkalmából mindenünne a rokonszenv és részvét jeleivel halmozták el barátai és ismerősei.

— **Mercier ur erkölcsi kötelessége.** Mercier ur nyilatkozott, nyilatkozik és nyilatkozni fog. Mert, ahogy mondja, neki erkölcsi kötelessége van. A pétervári *Novoje Wremja* párisi levelezőjének leplezte le ezt a nagy titkot és ma már egész Oroszország olvashatta, hogy Mercier urnak erkölcsi kötelessége van. Mi az? Természetesen annak a cudar hálónak szétszakítása, melyet Dreyfus és az ő cinokársai fontak a szegény Franciaország köré. Szerte a világban ugyan azt hiszik, hogy ezt a hálót egészen más banda fonta és hogy a Mercier ur erkölcsi kötelessége ehhez képest egészen más lett volna. De mit törődik ilyen csekély hazugsággal, akinek erkölcsi kötelessége van? Hazudott Rennes-ben és hazudik a *Novoje Wremja*-ban is. Közölzolgathatn mindakét helyen. A levelezőnek például azt hazudta, hogy az egész világból kapott sértő és becsmerő leveleket, de Oroszországból nem. Pedig hát a Mercier ur cifra dolgai sem csepegték le annyira, mint éppen az orosz sajtóban. És ha valahol, Oroszországban csak tudják ezt. De azért ő egy orosz újságban meri hazudni, hogy Oroszország tapsolt neki, mikor erkölcsi kötelességét teljesítette. Hát — hogy az ő szavait olvassuk rá — „tekintettel előhaladt korára” elég jól hazudik a fiatal ember. Egyébként tessék elolvasni az egész nyilatkozatot, itt következik:

— A közvélemény azt követelte, hogy legvégsőig teljesítem kötelességemet. Súlyos feladat volt ez reám nézve, tekintettel előhaladt koromra. Ugy éreztem magamat, mintha egészen különleges légkörben mozognék; elvesztettem önuralmam, de nem kiméltem magamat. Törévésem az volt: megmutatni Franciaországnak, milyen veszedelmesjéteket üznek vele és azt hiszem, hivatkozás nélkül mondhatom, hazafias cselekedetet műveltem. Késégtelen, hogy amit tettem és mondtam, sok embernek nem tetszett, mert terveiket keresztelte, de mindenki meg fogja érteni, hogy nekem erkölcsi kötelességem volt feladatomban teljesítenem. Amióta ez a rettenetes ügy felmerült, nap-nap után harmincegyven sértő és becsmerő levelet kapok naponta Amerikából, Angolországból, Olaszországból, Németországból; csupán Oroszországból és Dániából nem kaptam egyet sem. Éppen ellenkezőleg, e két országból több üdvözlő irat érkezett hozzám. Dreyfus személyével és barátjaival semmit sem törődtem. Szükséges volt, hogy az idegen uralomnak véget vessünk és felfedjük kártyáit. Azt hiszem, ma már nem lehet kétséges, hogy szindikátus tényleg létezett és az utolsó pillanatig működött. Tudomásom van róla, hogy mindenfélét pénz gyűjtöttek a zsinagógákban és a párisi főrabaihoz küldötték, akik ebben a kérdésben speciális felhatalmazással ruháztak fel. Jobbra-balra osztogatták és ma már a szindikátus pénztárában alig van valami. A francia zsidóság pedig aláasta azt az előnyös helyzetét, melyet a forradalom számukra teremtett és ezután nem fognak lábuk alatt oly szilárd talajt érezni. Törévésem volt bebizonyítani: micsoda eszközökkel üzték a kémkedést és leleplezni azokat, akik ebben az üzérkedésben szerepeltek. Schwarzkoppen ezredes volt a feje a kémeknek és az ő figyelemreméltó esszéje folytán a feladatomban mesterien teljesítettek. Jó alantosai voltak; ő tudta, hogyan használja fel őket; így hát tudomást szerzett mindenről. Nem volt szándékomban a német császárt sérteni, amikor kifejtettem vallomásomban, hogy ő személyesen érdeklődött a kémkedés iránt. Hiszen ismeretes, hogy Napoleon ugyanezt tette. Tudom, hogy Schwarzkoppen egyenesen a császárral közlekedett és tőle kapta utasításait. Schwarzkoppen egész irodát szervezett, melynek ő maga állott az élén. Amikor én megtudtam, hogy a német császárnak kémei vannak szolgálatában, nyomban megtettem intézkedéseimet. A mi ügynökeink ilyen kényes ügyekkel sohasem foglalkoznak. Ha valami érdekes dologról tudomást nyernek, értesítik a kormányt, amely az ügy további kikutatására külön embereket küld ki.

— **Házasság.** *Strausz* Sándor dombóvári kereskedő eljegyezte *Reichenfeld* Karolina kisasszonyt, *Reichenfeld* József győr-szent-martoni takarékpénztári igazgató leányát.

Dr. *Dömötör* Miksa e hó 17-én tartja esküvőjét Szabadkán *Klein* Jolánka kisasszonnyal.

Hönig Ernő, a marcali *Hönig* David és fia cég főnöke, jegyet váltott *Ostreicher* Marta kisasszonnyal Somogy-Tabon.

Köves László nyitrai államvasuti forgalmi tiszt a napokban tartotta esküvőjét *Imleyen*, Komárommegyében *Szögyi* Ilona kisasszonnyal, dr. *Szögyi* Jakab imelyi körorvos leányával.

Farkas-*Géza* hercegeprimási uradalmi intéző *Drégej*-*Palánkáról* eljegyezte *Miskolcra* *Tárczay* Elza kisasszonyt, *Tárczay* Ferenc államvasuti felügyelő leányát.

Láng Béla, a *Munk* Nőr és Társa utódai cég képviselője, eljegyezte *Klopper* Karola kisasszonyt, *Klopper* Mór kereskedő leányát Budapestben.

— **A müncheni vezérfőnöknő.** Az iskolánövérnek müncheni fejedelemszónya a minap sorra járta a rend délvédeli iskoláit és mint akkor a felhívatalos jelentések mondták, a tiszteltreméltó asszony nagyon meg volt elégedve mindazzal, amit látott és hallott. A temesgyői magyarság is illő tisztelettel fogadta mindenütt ritka vendégét, de mégis, mintha talált volna valami bántót e látogatásban. Elvégre nagyon szégyenletes dolog volna, ha a schulverein eszmével telített müncheni vendégek örökdnének magyar népiszkolák szelleme fölött. Ennek az aggodalomnak adott kifejezést *Temes vármegye* mai közgyűlésén *Vargies* Imre országgyűlési képviselő. Figyelmet keltő felszólalásáról csak ennyit jelent a felhívatalos *Országgyűlési Értesítő*:

Vargies Imre országgyűlési képviselő az iskolánövérnek müncheni vezérfőnöknőjének délvédeli körúta miatt szólalt fel, akiről a lapok azt írták, hogy a rend iskoláit vizsgálja *Fris* müncheni spirituális társaságában. Ha netalán a schulverein szemlében járna el, ez ellen, valamint általában a nevelésügybe való beavatkozás ellen *hátározottan tiltakozni kellene*. Ha ellenben csak rendi ügyekben jár el, az ellen kifogás nem emelhető, mert mint vendéget szívesen látjuk. A beszédet viharos tetszéssel fogadták. *Selésztha* tanfelügyelő kijelentette, hogy az iskolánövérnek főnöknője az iskoláügyekbe sehol sem avatkozik be. Ez ellen különben ő is erőlyesen állást foglalt volna. A felvilágosítást tudomásul vették.

Elismérés illeti *Vargies* Imrét, hogy ezt az ügyet nyíltan és őszintén szóba hozta és alkalmas adott a temesi tanfelügyelőnek megnyugtató felvilágosításra.

— **A carpentrasi remete.** Elvonulva a világ zajától *Carpentrásban* sógora házában pihen annyi szenvedés után *Dreyfus* Alfréd. Mióta az elnök kegyelemé visszaadta szabadságát, az ő neve már csak vendéggént jelenik meg a lapok hasábjain és azok is, akik egykor annyi lelkesedéssel küzdöttek érdekében, csöndes emberek megint. Lángoló szívüket fékbe szorítja a józan hazafiaság, mely megelégette Franciaország belső villongását. Ók tudják, hogy váralan eseménynek kell bekövetkeznie, hogy az Ördögsgziget egykori rabja visszanyerje becsületét is. Ezt az eseményt várják ók türellemmel, megadással, mert az igazság elindult és a fele uton meg nem állhat. A néma halgatásba most belevegnyül egy kairói távirat, arról adva hírt, hogy *Dreyfus* nemsokára csatlósodott Egyiptomba hogy üdülni. *Helmán* egyiptomi fürdőhelyen béreltek számára lakást. Az emberiség bölcsőjében keresi a gyógyulást a sok szenvedésre, amelynek az üvilág gyilkos érbajlata volt eszköze.

— **Vőfélyek egyesülete.** Már ez csak így ment Debrecenben. Ha valamelyik civis kihazasította a lányát, elment egy bizonyos kompániához s kiválasztott az alkalomra három-négy vőfélyt. Ezek az urak aztán ünnepi díszben jelentek meg a lakodalmon és meghatározott pénzüsszegért szép verseket szavaltak, kitünő rigmusokban készítették föl az új házaspárt. Az ízlet pompásan ment, úgy, hogy a vőfélyek szervezkedni kezdtek. Egyszerűen egyesületnek deklarálták magukat, megszerveztették az alapszabályukat s fölterjesztették annak rendje és módja szerint a belügyminiszterhez. A belügyminiszter jóváhagyta a szabályzatot s most a debreceni vőfélyek ipari alapon üzük a rigmusmondást, a csárdást és a felkőszöntőket. Most már lesz irodájuk és hogy kissé komor hasonlaltal éljünk, olyan ez az egylet, mint a temetkezési vállalatok. Az ember elmegy és megrendel egy elsőosztályú házasságot. Erre aztán kivonul a vőfélyhad, jó pénzért kitünően mulat, táncol, szaval s aztán ha lejár az ideje, hazamegy, vagy hazavitetik lepedőben. Szép megjelenésű emberek, jó ivók számára ime itt az új keresetforrás...

— **Öngyilkosság.** A múlt héten öngyilkossá lett *Vessey* Lajos joghallgatóról némely lap tévesen azt a hírt hozta, hogy a fiatal embert a nyomor vitte erre a lépésre. Mint illetékes helyről értesülünk, a közlés téves volt, amennyiben az illető vagyos család tagja, egyik rokonánál gondatlan ellátásban részesült és szükségét egyáltalán nem szenvedett.

— **Henry** *circusz* igazgató, aki oly rövid idő alatt megszerezte a budapesti közönség jóindulát, holnap szombaton tartja tisztelet-estéjét. Ezen az estén *Henry* műsorának legjobb számát fogja bemutatni. Remélhető, hogy a *Henry* iránt való rokonszenv mellett a kissé hűvösebb időben is megteelik a circusz, már csak azért is, mert hétfőn 16-ikán visszavonhatatlanul az utolsó előadást tartják meg.

— **Mme Ludwig Berger** *császár* és királyi udvari szállító cég (V., Harmincad-utca 3.) műhelyében külön osztályt tart az angol ruhák készítéséhez, *John Buswino & Co.* londoni udvari szállító modellje szerint. E szakmával kizárólag férfiszabók és egy kitünő szabász foglalkoznak.

— Valódi Jaeger tanár-féle normál alsóruhákát (Benger gyártmánya), köztű és szövött gyapjúrukat ajánl Hegek Adolf, Szervita-tér, a Vadaszínház.

(x) Ha öszöl a haja, vegyen Zoltán-féle Hair-regenerátort 1 forintért a Hold- és Nagykorona-utca sarkán levő Zoltán B. gyógyszerárában. E szertől a haj eredeti színét visszanyeri. Utánzásoktól óvakodjunk!

A börzejáték áldozata.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, október 13.

A Lipótváros iparosvilágának egyik irigyelt és közbecsülésben álló tagja egy hét óta eltűnt a fővárosból s hozzátartozói sem tudják, hogy merre, hol jár és mi a szándéka. Schubert Lajos, a Nádor-utca 17. szám alatt levő Schubert L. H. V. nagy mézáró-cég tulajdonosa az eltűnt iparos. Pár héttel ezelőtt még boldog, irigyelt ember volt, körülvéve szerető családtól, megáldva nagy vagyonnal, amelyhez még az a jóleső tudat is járult, hogy ezt a vagyonát maga szerezte, fáradságos, becsületes munkával és most nekikem a nagyvilágnak, hogy a szegény elől meneküljön.

A börze kerítette hatalmába Schubert Lajost. Teljes életében a munka embere volt; szerzett is nagy vagyon, de most még gazdagabb skart lenni, munka nélkül és — elvesztette mindenét a börzén, rövid pár hét alatt.

Schubert Lajos nem régen hódol a börze szenvedélyének; családja legalább semmit sem tudott arról, hogy a tőzsdén játszik. Csak mikor már eltűnt, jöttek rá, hogy egyszerre szegény emberek lettek, az öreg ur, a család feje elvesztötte egész vagyonát. Pár héttel ezelőtt kezdődtek Schubert börzevesztéseit s rohamosan ment tönkre a dugszagú ember. Fizetett, amíg birta nagy vagyonából, de a vagyon elfogyott s legutóbbi veszteségeit már képtelen volt fedezni.

Éppen ma egy hete, hogy Schubert Lajos eltávozott Budapestről. Családja legkevésbé sem sejtette szándékát, mert azt mondta, hogy Székely-Udvarhelyre megy a Diósy-féle szeszgyárvállalathoz, amelynek marhahizlalója is van — marhákat vásárolni. Egyik fia, Dezső, a vasúthoz is elkísérte az öreg urat, aki egészen nyugodtan bucsuzott el tőle:

— Hétfőn estébe hazajövök — mondotta az elváláskor — addig vigyázzatok mindenre.

De elérkezett a héttől este és Schubert Lajos nem jött meg. Családja nem nyugtalankodott volna miatta még akkor sem, ha a Nádor-utcában el nem kezdte volna az emberek suttogni Schubert börzevesztéseitől. A hír a fülébe jutott Schubert Dezsőnek is és rögtön táviratot küldött Székely-Udvarhelyre, ahonnan csakhamar megjött a meglepő válasz:

— Édesatyja itt sem volt, nem is láttuk.

A család erre már rosszat sejtett. Hatósági közegek jelenlétében felbontották Schubert iróasztalát s ekkor látták, hogy szegény emberek, hogy Schubert elvesztette egész vagyonát. Az iróasztalban ugyanis száznolevanezre forint áru, kifizetett tőzsdévesztéseiről szóló nyugtát találtak.

A családot — elképzelhető — nagyon megdöbbenetete az a fölfedezés. Azóta folyvást nyugtalankodnak az öreg urért; attól fének, hogy öngyilkos lett, mert nem tudta elviselni azt a tudatot, hogy a nyomoruságba döntötte a családját.

A család azt hiszi, hogy Schubert Lajosnak alig van pár ezer forint ára kifizetetlen börzedifferenciája, amit még rendezni is tudott volna, de nem volt elég erő benne, hogy azt megmondja családjának s a szegény elől menekül el. Elutazásakor nem volt nála nagy összeg s ez is fokozza övének borzasztó sejtelmét.

A nádor-utcai mézárószékét, amely egyike a legnagyobb üzleteknek, tegnapelőtt bezárták. Ez nagy föltűnést keltett az utcában, annyival is inkább, mert Schubert Lajos egyik fia, Dezső, a Nádor és Arany János-utca sarkán levő házban nyitott új üzletet.

A Schubert Lajos mézáró üzlete, amint mondják, rendkívül nagy jövedelmet hozott. Sokan 15—20.000 forintra becsülik évi jövedelmét s ebből gyűjtötte össze azt a szép vagyon, amely most a börzén egészen elszórt.

Schubert Lajos a Teréz-körút 22-ik számú házában lakott kilenc tagból álló családjával. Kényelmes úri lakás tartott s urí módos is élt, e mellett azonban jövedelmének jó részét mindig felre rakta. A Lipótvárosban mindenki úgy ismerte Schubertet, mint józan gondolkodású, vagyinos embert s ezért nagy föltűnést és csodálkozást keltett ismerősei körében, hogy a börzejátékra adta magát s hogy elvesztette egész vagyonát.

A kétségbeesett család mindenféle táviratozott az országba, ahol rokonsága van, hogy esetleg még megakadályozzák Schubert öngyilkosságát; eddig azonban még nem jött hír róla s a család nem is igen reméli már, hogy valamikor viszontlátja.

Bárány Dénes a Népszínházban.

Budapest, október 13.

A Népszínházban, mint a lapunk más helyén olvasható beszámolóiból kitűnik, ma este premiér volt. A szíves olvasó kedvéért, akinek a szeme véletlenül ezen a cíkköcsken akad meg először, még csak annyit tájékozásul, hogy magyar est volt a mai, amennyiben a hanyatló népszíni érdekében szállt síkra Almási Tihamér Boris című népszínművével. Tehát szólott a szívekre és gyönyörködtette nótáival a magyar lelkeket Blaháné...

Ezek után szóljon a dal Bárány Dénesről, aki mindjárt az első felvonásban lép fel az ismeretlenség homályából és rövid jelenés után le is tűnik a szereplésről.

I.

(Éljen! Éljen!)

Blaháné is ott volt éppen a színpadon, s amikor a nemzet csalógnya nótázik az ő gyémántos hangjával, semmi csudálni való azon nincs, hogy lelkes taps és éljen viharzik az éneke után. Csakhogy abban a pillanatban, amelyről néhány sorral alább szó lesz, a mi nagy művésznök nem nótázott, ellenkezőleg a szerző jóvoltából adót fizetett, amint azt az első felvonásközben maga is mosolyogva erősítette a kulisszák mögött.

És méris, ennél a kedvezőtlen műveletnél hangzott el az erkély magasságából kétszer egymásután lelkesen:

— Éljen! Éljen!

A meglepetés oly nagy volt, hogy a szereplők a színpadon abba hagyták mondókaikat és a közönséggel együtt kíváncsian nézegettek arra felé, ahonnan a hang jött. Egy férfiú vált ki az erkély közönségéből, egyike a tipikus vidéki polgároknak. Ott állott az erkélyen, s karját a színpad felé kinyújtva, tovább lelkesegett. Szónoki hangon ismételte azt, hogy:

— Éljen a haza! Éljen a nemzet!

És arca kipirult, szeme szokatlan tűzben égett. A nézőtérben mozgás, zsbongás, körülötte fölállnak a nézők, s csillapítják, csöndre intik. Egy pár erőlyesebb rendreutasítás is hangzik:

— Csönd legyen! Leülni!

A különös idegen valahogy letelepszik, az előadás elvesztett fonálát is fölveszik, de azért az erkély felől csak megújul a nyugtalankodás zaja.

A következőkben nagy szerepet játszik báró Splényi Ödön, akinek sikerült ötlete mentette meg az előadást a nagyobb zavaroktól. De előbb még a rendőrség két mellékaljáról sem szabad megfeledkeznünk.

II.

(A detektívek.)

Mivelhogy a különös idegen megzavarta a rendet, a rendőrségnek a színházban időző polgári tagjai közül ketten közeléptek. Mindenekelőtt a bűnös közelébe kellett férközniük, s ezért jobbról is, balról is két hölgynek kellett bizonytalan időre távoznia a helyéről. Mert éppen két hölgy volt a szerencsés ember szomszédságában, aki ugyancsak nem volt megelégedve a változással, s haragosan méregette a két urat. Azok esőndösen szólították fel, hogy küvesse őket, de ő erre méltatlankodva tiltakozott:

— Mit akarnak? Nem megyek! Földbírtokos vagyok.

És nagyon igazat volt. A detektívek, hogy meg ne ujjon a zürzavar, tapintatosan kivonultak, hogy a további tennivalókat odakünn megbeszéljék. Akkor már fölérekedett Splényi báró.

III.

(Az ötlet.)

Amikor a báró értesült a helyzetről, bátran be ment az erkélyre és letelepedett a különös ember mellé, aki — rögtön látta — nem volt felruházva a normális néző tulajdonával. Legalább is nagyon gyanusnak találta, határozott véleményt azonban nem formálhatott magának fölé. Azzal azonban tisztában volt, hogy azt az embert el kell távolítani a színházból.

De hogyan?

Pillantása az erkély párkányára esett. Ott hevert a gyanus ember gukkerje. Egy gondolat — és a báró utána nyult. És aztán a színpadra nézett rajta. A gukker gazdája meghökkenve nézett rá, majd hirtelen rászólt:

— Adja ide a gukkeromat!

— Nem adom én! — felelte nyugodtan a báró.

— De adja ide, ha mondom!

— Megkapja egy feltétel alatt.

— Aztán mi az?

— Ha kijön egy pillanatra a folyosóra.

Azzal már kelt is fel a báró és indult. A gukkeros csak egy másodpercig tétozott, de aztán, mint valami hipnotizált médium, engedelmesen ment utána.

IV.

(A folyosón.)

— Itt a gukkerja! — mondotta odakünn báró Splényi, de egytuttal gondoskodott arról, hogy az embere vissza ne mehessen a színházba.

A két detektív most már újra előtérbe lépett és most már az ő aszisztálásuk mellett megindult a vállalat:

— Kicsoda ön?

— Kicsoda? Bárány Dénes Bogláról, ha tudni akarja! Nem akar ki. Akar ötezer forintot látni?

És nyult a belső zsebébe, hogy mutassa a nagy pénzt. Aztán be akart menni a színházba, de nem eresztették. Ezért megint haragudott:

— Ez még nem esett meg a paksi fogadóssal.

— Hát Paksra való?

— Igenis, a Bauer Dénes vagyok. Adják vissza a pénzem!

Azt is megkapta. Erre már megbékült, csak éppen hogy egy kis zavarosság maradt meg a viselkedésében. De mivel ezt már nem látták olyan veszedelmesnek, szabadjára hagyták a jó embert. Csak arra vigyáztak még egy kicsit, hogy a színházba vissza ne menjen.

V.

(A korcsmában.)

Nem is ment vissza Bárány Dénes a színházba, ahol úgy megrontotta a mulatságát. Hanem elment a korcsmába, az utca tulsó oldalára.

Ott mint paksi fogadónak nagyobb lett a becsülete. Iszogatni kezdett s ha haza nem utazott, talán még most is üritgeti a poharat.

Tőzsdéi tudósítás.

Mély megindulással olvastam a mai lapban, hogy a londoni tőzsdén mily hatást tett a transvaali háború híre. A tőzsde egyszerre vidám lett, Krügert fizetésképtelenség nyilvánította s elénekelt az angol himnuszt.

Valami titkos érzelem azt sugja nekem, hogy ez most már állandó szokás lesz a tőzsdéken. Ha valahol kiüt a háború, nem üt be a krach a tőzsdén, hanem vigalom lesz és mulatozás. És ez alkalomból azt is érzem, hogy ha majd mi keveredünk Transvaallal háborúba, a következő tőzsdéi tudósítást fogom írni:

Budapesti értéktőzsde. A transvaali háború híre meglehetősen izgalmat okozott a tőzsdén. Délelőtt tíz órakor érkezett a Lloyd-épületbe az első távirat, amelynek hatása alatt az egész tőzsde az *Órvegy* vagyok, *Órvegy* című dalt adta elő. Ezután *Grünweig* börzeügynök szaválata következett. A kitűnő ágens ezuttal kitűnő szaválónak is bizonyult s óriási hatással adta elő saját szerzeményű ódáját, amely így kezdődik:

Az előtőzsde lagymatag,
A déli tőzsde nem...

Szerző egy elmés hasonlatból kiindulva bizonyítja be, hogy ahol háború van, ott a tőzsdén is megérzik a puskaporillat. Ezután *Közti Manó és Városi Samu* adta elő a *Nur elektrisch!* című duettet, mely viharos teltségét aratott. E szám után érkezett a nagy csarnokba a gabonatózsde közönsége, amely értéktőzsdéi kollegáit a *Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs* című szak-indulóval köszöntötte. Majd az egyesült tőzsdék vidám labugrással az Offenbach-káncánt leítették el, akkora zavart okozva, hogy a rimamurányi azonnal háromszázhuszra, s közüti háromszáztizre esett. Végül *Differenz J. A.* ismert tőzsdéi szakteintély mondott záróbeszédet, amelynek fölemelő hatása alatt Rimamurányi hét forinttal emelkedett. Már tizenkét óra volt, amikor a vidám tőzsdélatogatók a Gésá-induló hangjainál vonultak ki a tőzsdéről, buzgón dalaiva:

Jó, Isten bizony,
A futó viszony,
Egy kevés emelkedés,
Vigyázz, fiam,
Hogy el ne késs...
Mert ha nem sietsz
Hítel magasan jegyz,
S légy bár az örögnök fia,
Van differencia!

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 365.—366.—, Osztrák hitelrészvény 359.25—360.10, Osztrák-magyar államvasúti részvény 324.75—326.75, Rimamurányi vasúti 336.—338.50, Közüti vasút 341.—342.— forintot.

FŐVÁROS.

(*) **Az Újépület telkének szabályozása.** A középítési bizottság mai ülésén dr. Sámuel Lázár az Újépület telkének szabályozása dolgában interpellálta az alpolgármestert. Tudomása szerint a telken több közut, park és más közberendezés létesítendő s nagyon csodálkozik, hogy erre nézve eddigelé még semmiféle intézkedés sem történt. Pedig a területen átvonuló közutak szabályozása, a parkirozás, a világítás, esaternázás előkészítése igen fontos kérdés és igen sok időt vesz igénybe. Kérdi a polgármestert, mi az akadálya annak, hogy ez ügyben eddigelé semmi sem történt?

Rózsavölgyi alpolgármester azt válaszolta, hogy a munkálatok előkészítését különös akadály nem gátolta. De hiszen az Újépület telkén még ősszállapot van, az építkezéseket is csak most kezdték meg; valószínűleg ez az oka, hogy eddig nem történt intézkedés. Különben majd a tanácsban szóvá teszi a dolgot.

Sámuel Lázár azt hitte, hogy valami fontosabb ok gátolta a munkálatokat, s most, hogy az alpolgármester nyomósabb okról nem tud, egyenesen mulasztás terheli a mérnöki hivatalt.

Erre Fosits tanácsnok bejelentette, hogy az újépület telkének vízesővekkel való ellátására, világítására vonatkozó tervek már elkészültek, költségvetésük most van folyamatban, s lehet, hogy már a legközelebbi ülésen a bizottság előtér lesznek.

Úgyancsak a középítési bizottság ülésén dr. Hajós Zsigmond interpelláció alakjában megsürgette a külső Váci-ut burkolását és Rózsavölgyi alpolgármester azt felelte, hogy a munkálat tudvalevőleg a főváros pénzhányra miatt maradt el, de tudomása szerint a jövő évi költségvetés gondoskodik a munkálat fedezetéről.

(*) **A pénzügyi és gazdasági bizottság** ma délután ülést tartott, Matuska Alajos alpolgármester elnöklése mellett.

Az építési díjak miként való befizetése ügyében még 1895-ben hozott a közgyűlés határozatot, amely szerint a díjakat, amennyiben az öven frtot meg nem haladják, egyszerre s előzetesen kell az illető tulajdonosoknak befizetniük, ha pedig 50 frton túl vannak utólagos részletekben.

Ennek az az eredménye, hogy számos hátralék van ezen a címen. 1895-ből 18 tulajdonos van tartozásban: 1896-ból 163; 1897-ből 359; 1898-ból 311 és 1899-ből 179 tulajdonos. Pör alatt van most is a fővárosnak mintegy tízezer forintnyi követelése s van ezek közt 3000 forint olyan tartozás, amely egyáltalában be nem hajtható.

Javasolja ennél fogva a VI. (pénzügyi és gazdasági) ügyosztály, hogy tegyen a bizottság a közgyűlés előtt olyan előterjesztést, amely szerint az 1895-ben hozott idevágó határozatot oda módosítsák, hogy az építő engedély csak akkor adható ki, ha az engedélydíj — az összeg magasságára való tekintet nélkül — előzetesen ki van fizetve.

A bizottság nem találta helyénvalónak a szabályzat módosítását.

Az Erzsébet-téri kioszk bérlője kérvényt adott be aziránt, hogy a bérösszeget — mivel az üzlet menete az utóbbi időkben tetemesen esőként — szállítsa le a főváros. A bizottság, méltányolva a bérlő részéről fölhívott s igazolt okot, javasolja, hogy engedjenek el három éven át 3000—3000 forintot a bérből.

A lelenck és árvák táplálás-dijaira 2000 forintnyi fölmerült hátralék kifizetése szükséges.

Ezzel az ügygyel kapcsolatosan Herzog Péter azt kívánja, hogy intézzenek fölterjesztést a kormányhoz, ismételtlen sürgetve az országos lelenckéz föllállítását. Addig is pedig, amíg ez dűlőre jutna, helyezték a szűlötlén gyermekek ápolását más alapokra, nevezetesen: alakítsanak előkelő urnők közbenjöttével olyan bizottságot, amely bizonyára meg fogja találni a helyes eljárást.

A bizottság, figyelembe véve Herzog fölészólását, Helait javaslatára ezuttal még megszavazta a 2000 forintot, mert a hátralékot ki kell fizetni s kimutatattak a pénzbeli fedezetet.

A pesti Vigadó kávéháznak és az előtte levő kiosznak a bérlője azt kéri, hogy — a rossz viszonyokra való tekintettel — engedjen el a főváros a 12,580 forintnyi bérösszegéből 4580 forintot, ugy, hogy ezental 8000 forintot tegyen a bér. A bizottság, méltányosságból, hozzájárul ahhoz, hogy a bérletből, három éven át, évenként 2580 forint engedtesék el, úgy, hogy az évi bér 10,000 forint marad.

A leszámlító és pénzváltó bank kéri, hogy a ferencvárosi pályaudvar mellett levő tarházak használatát továbbra is engedje meg a főváros. A bizottság hozzáárul, hogy a bank még három évig használhassa az épületeket.

Megszavaztak a budapesti általános poliklinikai egyesületnek 2000 forintot az iskolai szünetek gyermektelep-egyesületének 2000 forintot (az eddigi 1000 forint helyett) s a pesti görög keleti szerb egyházközségnek hitoktatási segély címen három évre 500—500 forintot.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hunyady Margit.** A *Kis Eryolfról* szóló bírálatomban nem emlékeztem meg Hunyady Margitról, aki a Vígsházhoz premíere-én a *Patkánykisasszony* szerepét játszotta. Ezt a mulasztást most azzal hozom helyre, hogy külön emlékezem meg róla, annál is inkább, mert játéka olyan kiváló ebben a szerepben, hogy megérdemli a külön kiemelését. A Patkánykisasszonynak csak egy jelenete van a darab kezdetén, de Hunyady Margit ezt az egy rövid jelenetet úgy játssza, hogy hangulatot ad az egész előadásnak és mélyen bevési magát a közönség emlékezetébe. Ibsen csodálatos misztioisussal vette körül ezt az alakot és Hunyady Margit éppen ezt a mély, rejtélyes szimbolikus értelem tudta kifejezni meglepő művészetével. Tökéletesebbet talán még nem alkotott soha hangban, arójátékban, mozgásban. A ki látta, sohasem felejtí el lassu járáskelését, ironikus, fájdalmas, szokatott kacagását, egész lényének kísértetiességét.

(d. e.)

** **A Vígsház — Kis Eryolfról.** Márkus József kollégáink színházi napilapjának, a *Magyar Színpadnak*, legújabb száma érdekes kis interjút közöl, amelyben Szécsi Ferenc, a Vígsházhoz dramaturgja nyilatkozik a színház tegnapi *Ibsen*-estéről.

— A Vígsház feladata, — mondta a dramaturg, — hogy modern és érdekes darabokból állítsa össze a repertoírját és ezeket a darabokat azon a téren kell keresnie és ott keresi is, ahol a nehezebb irodalmi és művészi feladatok teremnek. Minden színháznak az biztosítja a nívót, hogy olyan darabokat igyekszik besorozni a műsorába, amelyek a világirodalomban számottevők. És ezeket a darabokat elő kell adni, akár jónak tartja a színház, akár nem, mert a modern színpad feladata a többek közt az is, hogy a számottevő színpadirodalmi irányokkal megismertesse a művelt közönséget.

Ilyen litteráris feladatnak tekintettem én a Vígsházra nézve egy *Ibsen*-darab előadását. Ez lebegett a szemem előtt, amikor a *Kis Eryolfot* előadásra ajánlottam. Azt hiszem, hogy az *Észak Shakespeare-jének* egy darabját bemutatni a legméltoebb feladat. Ebben az irányban a Vígsház még tovább akar haladni és be fogja mutatni *Shakespeare*t is és *Mohér*t is.

De a műsor változatosága is megköveteli, hogy olykor egy-egy kirándulást tegyünk a komoly, sőt klasszikus dráma terére. Azokat az olcsó élcelődéseket, amelyek a Vígsház címében önként kínálkoznak a gyorsan haladó toll alá, nem vehetjük komolyan. És ezek az élcek sem mindig olyan jók, mint azok a — darabok, amelyekre gyártódnak.

Én egy percig sem bántam meg, hogy a *Kis Eryolfot* ajánlottam és elégtételemlül szolgál, hogy nem csaltakoztam a színház erőiben, amelyek egy ilyen nehéz feladatra is képeseknek bizonyultak. Háláan kell megemlékezmem ezekről a művészi erőkről, akik a nehéz feladatot így megoldották.

Azok pedig, akik a Vígsházban ezt a komoly törekvését nem méltányolják és helyely-közzel hiányos jóakarattal, sőt gyakran gonyolódva emlegetik, azok, reményem, meg lesznek velünk elégedve akkor, ha a Vígsház, — ami szintén a programjába tartozik, — legközelebb ismét egy pajkos, kacagtatásra szánt bohózzattal fog előállni. Csak akkor aztán, rövid emlékező tehetőséggel és nyilvánvaló következetlenséggel, ne követeljük rajtunk a komoly drámát, például a — *Kis Eryolfot*.

Világos, hogy a Vígsház ilyen alkalmakkor, mint a *Kis Eryolf*, előre lemond a kasszasikerről, ami azt hiszem, hogy a mai színházi viszonyok közt, mikor a főváros egyéb színpadain ilyen magasabb feladatok megoldására nem igen gondolnak, inkább elismerésre, mint gáncsra tarthat igényt.

A mi végre azokat a megjegyzéseket illeti, amelyekkel a mai premiér-kritikákban *Ibsen*-t „tönkre silányítják”, ezekre nézve eszembe jut a következő kis eset. Egyik kis budapesti német újságnak még kisebb cikkírója egy nap vezércikket írt II. Sándor cárról. Aznap kidülesztett mellet sétált az utcán s egy vele szembe jövő ismerősének ezt mondta:

— Der Car wird sich kratzen!

** **Gál Gyula a Nemzeti Színháznál.** Gál Gyulát, a Vígsházhoz jeles tagját, egy lap tarsunk értesülése szerint, a Kolozsvárra szerződött *Scastray* Imre helyett a Nemzeti Színházhoz szerződötték. Erre a hírre vonatkozólag megjegyezzük, hogy Gál Gyulát a Vígsházhoz több éves szerződés köti.

** **Szirmai Imre** éreben. Szirmai Imréről, a Népsház kedvelt énekes bonvivánt-járól az a hír járja a Népsház kulisszái közt, hogy vendégszerelőni fog a bécsi *An der Wien*-színházban. A hír szerint, amennyiben tudnillik komoly alapja van, a *Bab*-ban lépne fel, Lancelot szerepében, mint *Náday Ilonka* partnere.

** **Delli Emma szerződése.** T. Delli Emma asszony, aki visszavonulni készült a színpadtól, mint a *Magyar Színpad* írja, visszacszerződött a Vígsházhoz, ahol e hó tizenötödikén kezdí meg újra működését. A művésznő tegnap írta alá új szerződését.

** **Hangverseny a Petőf-ház javára.** A *Magyar Államvasutak* északi főműhelyének alkalmazottai október tizenegyedikén, holnap a székesfővárosi Vigadó összes termeiben Jókai Mór, Bartók Lajos, Banovits Kajetán máv. igazgató, miniszteri tanácsos, Márkus József főpolgármester és Ráthay László orsz. képviselő fővédnöksége alatt P. Márkus Emilia, Hegyi Aranka, Kürty Klára, Z. Bányó Gabi és Z. Singhoffer Vilma művésznők, Gyenes László és Zilahy Gyula művészek közreműködésével jólétkonycolu táncgyulommal egybekötött hangversenyt rendeznek a létesítendő Petőf-ház alapja javára. A művészetet félkilencor kezdődik. Személyjegy két korona, családjegy öt korona.

** **Operai előadás a Telefon Hírmondóban** A m. kir. Operaházban ma este színkerülő *A fekete dominó* című 3 felvonásos opera és utána a *Bécsi keringő* ballet előadása a *Telefon Hírmondó* kagylóin keresztül is hallható lesz. Az operai előadás után az u. n. esti kiadásában a *Hírmondó* legújabb híreit olvassák fel, különös tekintettel az angol-transvaali konfliktusra. E hírciklus befejezése után 11 óráig cigányzenét közvetít a *Hírmondó* az Emke kávéházból.

Boris.

A Népsház bemutatója.

Budapest, október 13.

Semmi kedvünk újra elsrainai a nótát a népszínműve dekadenciájáról. Ez a nótá már olyan rézi, hogy a verebek a háztetőn csiripolják és leglobban, sajnos, a Népsház tetején.

Jön-e majd valaki, aki új vért ömleszt ennek a specifikus magyar színpadi genrenak az elsorvadt oreiba, vagy tán a genre maga túlélte már magát, erre bajos lenne így hirtelenében megfelelni.

Egy bizonyos, hogy bizonyos időközökben át-ésünk egy-egy új népszínműnek a premierjén és — a verebeknek mind nagyobb és nagyobb okuk van a régi nótá csiripelésére.

Almási Tihamér érdemes, régi színpadi író, aki sikert és bukást vegyesen látott már a feje fölött kiragyzni és elviharozni.

Mai estétjét sem fogja sikerei közé számíthatni. Új népszínműve, *Boris*, szerintünk már csirájában beteg darab volt s ezért a színpadon nem hajthatott ki igazi, virágzó élere. Szinte csodálkozunk rajta, hogy olyan régi színpadi rutinier, mint amilyen a *Boris* szerzője, komoly és a finaljában olyan meg-rázó drámát akart a — levegőbe építeni.

Mert a *Boris* halálos betegségeknek a csirája, mindjárt a darab exoziciójában ott van Osató uramnak, az asztalos mesternek, az ifjabbik leányában Julisban.

Ennek a Julisnak egy borközi állapotban leledző huszárkáplár táncözben szerelmet vall és házasságot ígér. A derék hadi kőjzonodva, tisztességgel odaáll a leány elébe és megmondja neki, hogy tegnap bizony ittas volt, ne vegye hát a szavát komolyba. Erre a leány kapja magát és a vízbe ugrik — felvonásközben.

A második felvonásban már úgy látjuk viszont, hogy kiseretett a huszárból.

Beleszeretett azonban a nénye Boris. Itt, minden drámai törvény szerint, lakodalmat kellene csapni a szerzőnek, mivelhogy a huszár is szereti Borist. Almási drámája azonban itt bicaklik meg. Boris elutasítja a legényt, akiről azt hiszi, hogy a huga szereti. De miért hagyja a huga ebben a tévedésben? Semmi néven nevezendő oka rá!

A szerző azt mondhatja vele, hogy azért, mert nem akarja, hogy a nénye czélesapnak tartsa. Ez a megmosolygóni való argumentum átkísér bennünket a drámai összeütközést tartalmazó harmadik felvonásba is — nem fogadjuk el ezt sem komolyan.

Mert Boris a második felvonás végén férjhez ment egy derék erdőmesterhez, csakhogy a huga szerelmének ne álljon az útjába. (Itt Julis leányzó megint szólhatott volna, ha a — szerző meg nem vonja tőle a szót.)

A harmadik felvonásban kapjuk a komoly drámát. Boris már az erdőmester becsületes felesége, amikor a huszár újra előjön hozzá. Az asszony elutasítja, de egy óvatian pillanatban elárulja a szíveben rejtőgetett szerelmet és erre a férfi magáév akarja tenni. Boris, hogy megmentse az asszonyi becsületet, kést ragad és leszurja.

Mindez a nagy szomorúság nem esik meg, ha Julis leányzó a kelő pillanatban csak egyetlenegy szót szól. De hát hallgatnia kell szegénynek, mert különben nem lenne — darabja a szerzőnek.

Almási Tihamér darabja tehát összezsugorodik egyetlen szép drámai jelenéssé, amely képtelen előz

ményből indul ki. Ebbe nagyobb szerzők is bevéreztek már, mint amilyen ő. Naivságokkal csak az idillikus dolgokban lehet a közönséget megfogni, de nem a drámában. Itt erő és igazság kell. És a *Boriban* egyik sincs a kettő közül.

Jól megrázott epizód-alakok Csató asztalosmester, akit *Szabó* pompás paraszt-humorral játszott meg és egy falusi jegyző, akiből *Németh József* csinált mulatságos genre-alakot. De ez a két epizód-alak, amely egy párszor erősen megkacagattatta a publikumot, nem ránthatta ki a szerző drámai kocsiját a kátyúból.

Hogy el ne felejtjük, Julis leányzó is férjhez megy egy örökséghez jutott fiatal asztaloslegényhez. Szívűből kívánjuk nekik, hogy szerencsésebbek legyenek *Borissal*.

És a szerzőnek szintén kívánjuk, hogy máskor több szerencsével járjon.

Blaha Lujza — *Blaha Lujza* volt ma este is. Negygyezren nótázott, nyelvelt s ahol Boris sorsa drámaivá fordult, igazi drámai erőben tört ki. De hiába! És ezt nagyon sajnáljuk, mert jól tudjuk, hogy mennyire fájt neki, ha egy új népszárművet elbukni lát. A darabban *Gazsi Mariska* játszotta az érthetetlen *Julcsát* és *Vidor* a huszárt. *Tollagi* és *Ujvári* józűiek voltak kisebb szerepeikben.

A szerző, aki szép bokréttával kedveskedett *Blaha Lujzának*, nem jelent meg a lámpák előtt. Nem is hívták valami nagyon.

(M—s.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Kisfaludy-Társaság elnöksége.** *Gyulai Pál* bucsuzó levele már a *Szász Károly* kezei közt van, aki jövő szerdán, a társaság rendkívüli ülésén, fogja bemutatni azt. Azokkal a hírekkel szemben, hogy ugyanakkor *Szász Károly* is beadja lemondását az elnökségről, hiteles értesülés alapján a következőket írhatjuk. *Szász Károly Gyulai Pállal* szolidaritásnak érzi magát (az aradi vértanúknak ő sem akart koszorút küldeni), az elnök lemondása esetén tehát ő sem akarja megtartani az elnöki széket. Ezt a szerdai ülésen bejelent a Kisfaludy-Társaságnak, de ugyanakkor ki fogja jelenteni, hogy az elnöki széket a jövő februári közgyűlésig megtartja, nehogy a Társaság elnök nélkül maradjon, mert az alapszabályok értelmében a Kisfaludy-Társaság csak a februári közgyűlésen rendezhető az elnöki állások betöltéséről. *Szász Károly* ezzel bizonyosságát akarja adni a Kisfaludy-Társaság iránt való szeretetének, mert az elnöki helyettesítés súlyos állzat lesz rá nézve, akit a Kisfaludy-Társaságban kiűzött viszály rendkívüli mértékben depresszált. Úgy halljuk, hogy az elnökökkel együtt távozik *Vargha Gyula* másodtitkár is, akinek szintén nincs kedve arra, hogy a változott viszonyok közt funkciót teljesítsen. — Az új elnökre vonatkozó kombinációk még koraiak. Annyi bizonyos, hogy többeket fognak szóba hozni már a jövő szerdai rendkívüli zártülés folyamán. Az elnökséget első sorban *Tóth Lőrincnek*, a Kisfaludy-Társaság legrégebbi, érdemekben gazdag tanjának ajánlják föl, aki még személyesen ismerté Kisfaludy Károlyt és több mint hatvan éve foglal el diszes helyet a Kisfaludy-Társaságban. Ha *Tóth Lőrinc* nem vállalná el az elnökséget — talán korára való tekintettel, noha *Tóth Lőrinc* a legfiatalabb agastyán, aki valaha 85 esztendődtől számlált — akkor a közbizalom gróf *Apponyi Albertnek* ajánlja föl azt az állást, ahol valamikor az irodalommal foglalkozó magyar arisztokráciának olyan kitűnőségei vezettek a társaság ügyeit, mint báró *Jósika Miklós*, báró *Eötvös József* és báró *Kemény Zsigmond*. Ebben a Kisfaludy-Társaság zöme egyetért. És egyetért abban is, hogy az elnökségre *Beöthy Zsoltot* jelöljék, aki évtizedek óta működik a társaság vezetői közt és illusztris nevével éppen úgy díszíti a Kisfaludy-Társaságnak, mint páratlan szorgalmával, önfeláldozó kötelességtudásával.

VIDÉK.

— (Csongrád vármegye közgyűlése), egy szentesi távirat szerint, az összes szavazatokkal egy ellenében jegyzőkönyvileg bizalmat és elismerést szavazott *Vadnay* főispánnak, főispánságának ötödik évfordulója alkalmával. Elhatározták azt is, hogy erről feliratilag értesítik a helygymiszteret.

Mialatt ez a szentesi városházán történt, egy husz tagu *csongrádi küldöttség* jött fel Budapestre, *Szell Kálmán* helygymiszterhez. Tömérdek sok panaszuk van és egész kötetes ki az a memorandum, amelyben azokatelőadják. Egyebek közt könnyelműséggel vádolják az elüljáróságot, amely vagy negyedmillió forint adósságba keverte Cson-

grád városát. A községi pótdadó 135% és ezért is az elüljáróságot és a vármegye intézőit okozták. Fülemlítik, hogy 26.900 forintnyi készpénzbeli bírói letétet árverésen adtak el és a község nevében a községi bírónak kellett azt megvenni 5303 forintért, úgy hogy a község annak volt kitéve, hogy egész pénze odavesz. Egy használhatatlan hidra, amelyet az első árverés elpusztított, 32 ezer forintot költöttek el. A köz-dül-utakról készített mérnöki munkát 7000 forintba kerül, de hasznavehetetlen. A jegyzőt nyíltan, újságokban vádolták, hogy háza építésénél napszámotai egy részét a községgel fizette ki és mégsem történt ellene semmi. Választáskor megtörik zsandárokkal a község házát, választási jogaitak erőszakkal kijátszák stb. A küldöttégek szentül hiszi, hogy csak *Vadnay Anor* főispán felmentésével fog vége szakadni ezeknek az állapotoknak. Pártatlan vizsgálóbizottság kiküldésére kéri a helygymiszteret.

— (A temesi új főjegyző.) Temes vármegye mai közgyűlésén választotta meg a vármegye új főjegyzőjét. Két jelölt volt, *Jovanovics Sándor* központi főszolgabíró és *Ferenczy* tiszteletbeli főjegyző. A közgyűlés 55 szótöbbséggel *Jovanovics Sándorral* töltötte be a főjegyzői állást. Központi főszolgabíró *Prepeliczay Ödön* lett, akinek helyébe *Kabonyi János* dettai főszolgabírót választották meg.

Nyiltér.

Speciálista angol ruhák, kabátok és löpényekben kintűnő munkaerővel gondosan olesó árak mellett modell után készülnek műtermekben.

Brück Samu angol szabó Budapest, Andrassy-ut 35.

KLEINKO-SCHÉG ELYSÉ ALEGJOBBSZEG PEZSÉB

Orvosi tekintélyek a Szolyvai gyógyviz-et

kiváldán aláírták: köszvény, hólyag, vizeleti szervek bajainál, cukorbetegség, vesebajok, gyomormegbetegedések, torok és tüdőszervek bántalmait esetén.

Kitűnő ízű és igen üdítő viz.

Kapható: *Edecskuty L.* és *Mattoni és Wille* cégnél, a jobb tiszteletben és az uradalmi forrásbirtoknál *Szolyván* (Beregim). — Prospektus ugyanott.

Nay Rezső műépítész és neje egy maguk, mint gyermekeik és a nagyszámu rokonság nevében szomorodott szívvel jelentik szeretet

PISTA

szünek október hó 12-én élte 8-ik évében rövid kinos szenvedés után történt elhunytát.

A meghaldogult hült tetemei az új izraelita sírkert halottas házából folyó hó 15-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Béke poraira!

Csendes részvét és koszorúk mellözése kéretik.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalméért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZEK.

§§ **Sima Ferenc esödünye.** Dr. *Káldor Gyula*, *Sima Ferencnek* jogi képviselője, beadványt intézett a szegedi törvényszékhez, amelyben arra kéri a törvényszéket, hogy esödvgyon hiányában szüntesse be a esödöt. Ezt a kérelmet ugyan elutasította a törvényszék, de a szegedi ítéltábla arra utasította a törvényszéket, hogy a pótleltározás eredményére nézve hallgassa meg *Sima Ferencet* s csak azután hozzon újabb határozatot. A törvényszék a táblai utasítás szerint e hó huszonnyolcadikán hallgatja ki a közadót.

§§ **Ezermester. Rosenzweig** Gyula egyike azon polhizstoroknak, akik egy pár forint díjért mindent meg tudnak csinálni. Kölesön kell valakinek? A házat akarja eladni? Amerikai nagybácsira van szükség? Vén, de gazdag menyasszonyra? Kérem, tessék Rosenzweig urhoz fordulni, az megtesz mindent a világon. Ilyen híre volt a genialis ügynöknek s a híre úgy szállt a sok könnyenbívó, mint a légy a cukros papírosra. Rosenzweig ur ezt a nagy vonzó erejét arra használta, hogy a hozzá forduló felektől kisebb nagyobb összegeket csalt ki s aztán nem tett az ügyükben egy lépést sem. Harmincegy megbízott ezért följelentést elleno, a budapesti törvényszék pedig ma kezdte meg elleno a végtárgyalást. A vádhatóságot *Böhm* alügyész képviseli, a védő dr. *Gulhi* Soma. A vádlavál felolvasása után

az elnök *Blatt Márkus* galiciai gabonakereskedőt hallgatta ki. *Blatt* 1894-ben a *krakkói Reform* című lapban olvasta Rosenzweig hirdetését s megbizta egy ezer forintos kölcsön kioszközlésével. Rosenzweig hatvannégy forintot csalt ki megbízójától s mikor ez visszakövetelte a pénzét, Rosenzweig küldött neki egy pénzeslevelet, melyre az volt írva, hogy tartalma: hatvannégy forint. A levelelben azonban mindössze három papírszelet volt. A krakkói balek után sorra jöttek a többi panaszosok, kiknek mindegyike vértett a ravasz ügynök mesterkedésai alatt. A tárgyaláson több panaszos nem jelent meg, miért is a bíróság elnapolta a tárgyalást.

§§ **Megszüntető határozat a Splényi-ügyben.** Az Engel-féle borhamisítási ügyből kifolyólag a királyi ügyészség tudvalevőleg vád alá helyezte báró *Splényi Ödön* rendőrtanácsost, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A budapesti törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta a *Splényi-Engel-féle* ügyet s hosszas tanácskozás után megszüntető határozatot hozott *Splényi* rendőrtanácsos ellen. A határozat ellen az ügyész felebbezett.

Legujabb.

London, október 13.

A hadügyminisztérium Fokváros főparancsnokától a következő táviratot kapta: A mafekingi páncelevonatot, amelyen hétfőn az ágyu volt és amelyet innen küldtek Mafekingbe, a mult éjjel *Kraal-Pannál* megtámadták. Úgy látszik a sineset eltávolították és a vonat ennek következtében kisiklott. A boerok félóra hosszat tüzeltek a vonatra és azután elfoglalták. A Mafekinggel való távirati összeköttetést *Kraal-Panban* megszakították. Mafekingből az asszonyokat és gyermekeket Fokvárosba küldték. Mindkét ágyu régi mintájú és a Fokgyarmat tulajdona volt. Arról még nem érkeztek részletek, hány ember vesztette életét. A lefoglalt páncelevonaton volt összes egynéket, a mozdonyvezető kivételével mind fogságba ejtették.

TÁVIRATOK.

Egy német expedició lemeszárlása.

Berlin, október 12. Egy liverpooli gőzös utasai, akik *Rio del Reeból* jöttek, beszélik, hogy Nyugat-Afrikában a bennszülött szeresenek lemeszárolták *Guise* német kerületi főnököt, *Lobmayert*, a kereskedelmi társaság vezetőjét és vagy száz főnyi expedíciójukat, amely *Rio del Reeből* az angol határ felé igyekezett. Az expedíciónak egy szeresenfőnök volt a vezetője, aki törbe esalta a németeket. Ezek aztán az árulót le is lötték. De ugyanakkor a sűrűségből előrontottak a bennszülöttek és hosszas tusa után mind egy szálgy felkenőttek a németeket.

Berlinben illetékes helyen kételkednek e hír valóságában, mert a kameruni kormányzótól nem érkezett jelentés róla.

Francia tisztek polgári ruhában.

Páris, október 13. A hivatalos lap *Galliffet* hadügyminiszternek egy rendeletét közli, amely a katonatiszteknek, bármily ranguk is, megtiltja, hogy polgári ruhát viseljenek, kivéve a szabadságot tiszteket és a párisi helyőrség szolgálaton kívül levő tiszteket.

Közgazdasági táviratok.

London, október 13. (*Gabonapiac*.) Az irányzat általában szilárd. Tengeri 3 p-vel drágább. Városi liszt 24—28 sh., repeolaj 24 sh., tengeri 19 sh. 6 p. Behozatal: buza 50,000, árpa 15,000, zab 110,000 métermazza. Az idő szép.

Berlin, október 13. (*Gabonapiac*.) A külföldi tőzsdék bagyadsága elkedvetlenítette a piacot. A buza és rozs szállítási ára 3/4—1 márkával hanyatlott. Zab szilárd. Az idő szép.

Frankfurt, október 13. Árfolyamok októberre. (*A Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 226.80. Osztrák-magyar államvasut 139.20. Déli vasut 31.80. Osztrák aranyjárdék —.—. Olasz járdék 91.65. Laura-kohó 251.70. Harpeni 193.75. Discont 190.90. Alpési —.—. Bécsi bankgyesület —.—. Szilárd.

Berlin, okt. 13. (*A Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyzszálékos magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék —.—. Osztrák hitelrészvény 226.90. Osztrák-magyar államvasut 139.50. Déli vasut 31.75. Eszáknyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.60. Busentichradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, október 13. *Liszt* helyben 2.80. Buza decemberre —.—, márciusra 76 2/3, májusra 80.—. Tengeri májusra 39 1/2.

Chicago, október 13. Buza decemberre 72 2/3. Tengeri májusra 31 2/3.

KÜLÖNFÉLÉK.

Állatok a vádlottak padján.

A középkor csodálatraméltó tudatlanságának bizonyítékai között előkelő helyet foglalnak el azok a pörök, amelyeket állatok ellen folytattak. Egész komoly pörök voltak azok, minden alakiság megtartásával. Összeültek a bírák, az elnök meg a szavazók, megjelent a vádló s a védő is és letárgyalták az állat-vádlottal a pört annak rendje és módja szerint.

Leggyakrabban sertések kerültek a vádlottak padjára, amint azt régi krónikák regélik. Paris közepében ma is mutogatnak egy helyet, ahol egy sertést felakasztották, mert megölt egy gyermeket. Franciaországban vagy husz ilyen állatpörnek a teljes iratosomóját is őrzik. A *folaisi* kupaktanács 1386-ban kegyetlen ítéletet hozott egy sertés ellen. Vágassék le az orra és a bal eszlóba s azután kössék fel egy fára. Azért büntették így, mert egy kis fiúnak az arcából húst harapott ki és egyik karját is fölfalta. A sertést előbb női ruhába bujtatták s azután a vásártéren nagy nyilvánosság előtt kivégezték. A hóhér jutalma tíz sous volt, meg egy pár vadonatuj — keztyű.

1313-ban történt, hogy *Maisy* nevű falucskában egy bika megölt egy embert. És *Károly* Valois, grófia törvénytelenkedés elé állította a bikát. A bírák ki is mondták a halálos ítéletet, amely ellen a János-rend felebezett a parlamenthez s ez helyet is adott a felebezésnek.

*Worms*ban máglyahalálra ítélték egy méhkas a krónika adatai szerint, amiért méhei egy kis gyermeket halálra esíptek. A bűnös méhek gazdája semmi kárpótlást sem kapott.

Egy *baseli* krónikás így ír: „Elégettek vala pedig egy fekete kakast és ezt jól tevék, mert már *Vicentius* is megírta vala *Speculum Naturale* című könyvének VI-ik részében, hogy az ördög szállja meg a kakast, amely fekete, és amely tojik. Ez pedig tojást tojt vala.”

Az állatigazságszolgáltatás terén is érvényesült a régi igazság, hogy a nagy bűnösöket futni engedik s a kicsiket elcsipik. A krónikák is csupa apró állatbűnöst emlegetnek leginkább. Egeret, patkányt, méhet, rovarokat sokat pusztítottak el ítélet alapján a krónikák adatai szerint, míg az állatvilág nagyobb alakjai kevésbé szerepelnek a vádlottak között.

A híres történetirő, *De Thou* említi, hogy *Chasseneuz*, a 16. század előkelő jogtudósa hírnevét főleg annak a sikeres védőbeszédnek köszönheti, amelyet az *antuni* — patkányok érdekében tartott. A patkányok ugyanis nagy pusztítást vittek végbe a vidéken s a püspök-helyettes elrendelte, hogy a patkányokat idézzék meg, hadd számoljanak be bűneikről. *Chasseneuz* ekkor azt indítványozta, hogy az idézést

hirdessék ki minden egyházkerületben, hogy a legtávolabb eső patkányok is tudomást vehessenek az ellenük indított eljárásról. És mikor a patkányok nem jelentek meg a kitűzött határidőben, ékes szavával védte őket s felhívta a bíróság figyelmét az ut veszedelmire s különösen a sok macskára, amely a bíróság székhelyére vezet uton fanyázik. Így halogatta a jeles védő jó ideig az ítélethozatalt, míg végre a bíróság — *makassági ítéletet* hozott a meg nem jelent patkányok ellen. S ekkor tartotta *Chasseneuz* híres védőbeszédét és követelte, hogy minden egyes patkányt hallgassanak meg, mert a tömegesen elítéltek között ártatlanok is lehetnek. Később emlékébe is hozták ezt a beszédet, mikor mint parlamenti elnök a tömegelűzéseket elrendelte. Szemére vetették, hogy amit a patkányokra nézve üdvösnök tartott, azt az emberekre nem akarja alkalmazni.

Még 1731-ből is akadunk egy hangya-pörre. A *san-antonioi* franciskánus barátokat nagyon kínozták a hangyák. Főli is jelentették kintzóikat, akiket mint Isten teremtményeit állandóan „testvéreink, a hangyák” néven neveztek. A szentszék védőt rendelt a hangyáknak, aki védenéiért nagy beszédet mondott a bíróság előtt. Kifejtette, hogy a hangyák Istennek tetsző állatok, akik jó példát mutatnak az embernek. Egyetértő, békés és rendezetű állatok és jámborok is, mert halottaikat eltemetik. Szorgalmas, munkás tömeg, amely nehezebb terhet visz, mint a saját sulya. Hosszas tárgyalás után a bírák kimondták az ítéletet, hogy a hangyák kötelesek egy kijelölendő helyre elvonulni, amelyet a barátok nekik örök tulajdonul átengednek. Ezt az ítéletet minden hangyafészék előtt fölolvasták és ime — így zárul a naiv krónika — „csoda történt; s a hangyák milliói vándoroltak át a kijelölt helyre s a jámbor szerzetesek halát adtak Istennek jóságáért”.

— **Hipnotikus álm.** Franciaországban nemrégiben könyv jelent meg a hipnozisról. A szerzőnek az a felfogása, hogy a hipnotizált, amikor a hipnotizáló parancsát akár álomban, akár ébren teljesíti, éppen olyan öntudatlanul jár el, mint az állat, amely csak az ösztöne parancsára cselekszik. Mint a madár a fészekrakásnál, a pók a hálósövényénél, a méh a sejtészítésénél, amikor először fognak bele ebbe a munkába és nem igen sejtik, mire való az. Tudvalevő az is, hogy a médiumot még lopásra, rablásra, sőt gyilkosságra is rá lehet bírni. Mert a hipnotizált a nélkül, hogy visszaemlékezne arra, hogy mit parancsoltak neki álomban, ébren, de öntudatlanul végrehajtja azt, amit ráparancsoltak, akár csak a gép. A szerző néhány olyan esetet is sorol fel, amelyet a hipnotikus álm következményének tekint. Egy ember hajóval akart *Triesz*től *Anconába* vitorlázni. Már a jegyet is megváltotta s podgyászt is föladata, de amikor be kellett

volna szállnia, valami visszatartotta s szerencséjére, mert a hajó elmerült. Egy másik eset: Valakinek egy puskaporos torony mellett kellett volna elmennie, amikor azonban közelébe jön, a nélkül, hogy számot tudna adni magának, miért, rohanvást visszafordul és hazasiel. A torony rövid időre rá légbepörpül. Egy harmadik ember tengeri utat tesz. Egy izben a lefekvéskor sehogy sem akarózik neki levetkőzni. Lefekszik ruhástól, még a cvikker is az orrán. Éjjel a hajón tűz üt ki s azok közé a kevesek közé tartozik, aki megmenekül.

— **Europa Transvaalban.** A háború küszöbén álló kis ország térképét érdemes nézegetni. Egész csomó európai városnevet talál rajta az ember. Van *Transvaalban* *Utrecht*, *Heidelberg*, *Oranje* államban *Frankfurt*, *Newcastle*, *Christiana*, sőt — *Páris* is. Persze, nem nagy városok ezek, hanem kis falvak. A hadi tudósításokban azonban érdekes olvasmány lesz majd a frankfurti béke, a párisi ütközet és a többi ilyen.

— **A pezsgő.** A párisi *Figaro* utolsó száma érdekes kimutatást közöl a pezsgő kelendőségéről az egyes államokban. Franciaország a múlt esztendőben 19,682,000 liter pezsgőt szállított a külföldi államoknak, s azért 91,327,552 frankot vett be. A fogyasztók között első helyen áll Anglia, amely 10,599,300 litert fogyaszt el. Utána következik Németország, amely 1,850,200, azután Oroszország, amely 498,500, továbbá Ausztria-Magyarország, amely 152,300 és Olaszország, amely 129,700 litert fogyaszt. E szerint Oroszország fogyasztása aránylag csekély, ezért azonban Anglia és az Egyesült-Államok kárpótólják Franciaországot. A francia vámbivatal Anglia, Oroszország és az Egyesült-Államokba szállított pezsgő valódi értékét üvegenként öt frankra becsüli, míg a többi államokba szállított pezsgő reális értéke négy frank. Persze a kávéházak vagy korcsmák vendégei más árakat fizetnek a pezsgőért.

— **Párisi varrónők.** Hogy Párisban megkezdődött a szezon, a hirves szabók terméi a legújabb műremekkel vannak telve. Borsos az árak, de nem is csoda, mert elkészítésük sokba kerül. Egy elsőrangú nőruhásabáznak tízenyolcezer frank évi fizetése van, az elárusító nőknek pedig tizenkétezer frank. Ezenkívül egy percentet kapnak az eladás után, amivel jövedelmük harminc—negyven ezer frankra szaporodik. Utánuk következnek a ruha-próbáló leányok havi háromszáz frank fizetéssel. Így sztán a fiatal hölgyek megélnék a munkájukból és nem kell letérniük az erény útjáról. Párisban a legjobb családgyermekei se restellnek erre a pályára lépni, mert a nagyobb üzletekben úgy tartják őket, akár a klastromban.

REGÉNY.

A verebek.

(20) — REGÉNY. —

Írta: KABOS EDE.

Valahonnan pedig egy tüzsugár vetődik egyszerre a Szaploneczay szemébe. Előbb csak akkora, mint egy gömböstyű feje, de nő, udvarosodik és már égeti Szaploneczayt. Szinte megvakul tőle. S mégis nyitva tartja a szemét: hadd égen ki attól a sugártól. Hiszen az Angéla szeme. Az a csodálatos, folyton változó szem, amely féltékeny néz az egyik pillanatban, de utána már támad, éget, esábit.

— Elvesztettem az eszemet — morogta Szaploneczay. Bizonyos, hogy azok odalenn feleségnek az asztal körül s én bolondul künn látom őket táncolni az udvaron. Képzelműdöm, csak-hogy azt a lányt is magam elé varázsolhassam. Hát mit akarok én azszal a lánnyal?

Heves bosszúság fogta el. Mintha már nem is az a türelmetlen legény volna, akit kifárasztanak az éregek a maguk fáradtságával, holott hármásával szeretne felszökni az idő lépcsőin. Mintha meglankadtak volna a szárnyai, melyek még az imént is esudás gyorsasággal vitték, vonták fölfelé. Mintha rüptében már nem is szívesen nézne a magasba, ahol a dicsőség csalogatja, hanem inkább vágyakozó szemekkel bámulna maga alá, a hol a völgyben egy kis ostoba leány csak hallgat, ábrándozik s még csak a kis újját sem mozgatja úgy, hogy őt intse magához. Olyan kicsinek, neveléseseknek, bábnak érezte magát, amilyennek idáig Korniss Gézátt látta. Az is minden gondolatába beleszó egy álmot és egy leánynevet. S amiért Korniss nyíltan kinevette, titokban pedig talán meg is vetette, most magát is rajta kapta, hogy a sötétségben is lát egy

ragyogó lányfejet s minden kapkodása dacára folyton az ajkára szökik egy név. Amelyet bolond áhitatból nem is mer kimondani.

Nem, ez nem Szaploneczay Ádám többé. Valami istentelen érzés kiforgatta magából. Ő is Korniss Géza lett és le tudna ülni egy pár kicsi láb elé, hogy ostoba álmokat szöjjön valami puha fészekről, ahol ketten turbékolnak és csak turbékolnak. S akárhogy ágaskodik, ez az új érzés lekupja a lábáról, játszik vele s rákényszeríti, hogy mindentől megfedekezve, csak ábrándozzék. A homályból, a semmiből, a saját gondolatainak mélységéből is előbe hoz egy verőfényben sugárzó lányfejet.

Ugy tetszett neki, hogy az udvarról a nevétt kiáltja valaki.

— Türelmetlenek már — sutogta magában Szaploneczay, de tovább is csak azt a fejet bámulta, mely mozdulatlanul lézött ki a homályból.

— Ádám! — hangzott most erősebben az udvarról.

Az ablakhoz sietett. A sötétben is megismerte Korniss Gézátt s minden vére az arcába szökött, mert meglátta mellette Angélat is. Nem lehetett más. A felforró vére bizonyította, hogy csak Angéla lehet, akihez Korniss olyan közel simul. És Szaploneczay abban a pillanatban úgy érezte, hogy be kellene zárkóznia szobájában. Magára kellene zárnia az ablakokat is, hogy még a hangjukat se hallja, ha szólni akarnának hozzá. Olyan kínos fájdalmat érzett, hogy egymáshoz simulva látta azt a két ismerős alakot.

Már hallani vélte a lépcsőről léptük kopogását. Tehát feljönnek. S most egyszerre valami különös hidegséget érzett Szaploneczay. Nagyon nevelésesnek találta magát. Józanul tudta elgondolni, hogy ez a pár ember milyen különösen fog rá nézni, ha sötét szobában, gondolkozásba merülve, valószínűleg feldult képpel találja. Még leolvasnak valamit az arcáról. Talán meg is sajnálják. Korniss Géza és Angéla őt!

Soha!

Amit az esze, felázadó gondolata hiába próbált, csodát művelt a hiúsága. Nem akart kicsinek látszani azok előtt, akik nem is próbálták titkolni, milyen nagyra nézik. S egy pillanatra megmozdult benne valami hideg büszkeség is. Hogy ő Korniss Gézáttól hódítson el valakit! Nem.

Majdnem kacagva morogta:

— Nagyon összeillenek! Az egyik kritikus akar lenni, a másik művésznő. Nagyon összeillenek!

Sértegette őket, akik miatt szenvedett. S ez jól esett neki. Meggyújtotta megint a gyertyát s kinyitotta az ajtót, hogy elibük siessen. Már hideg volt és nyugodt.

— Azt hittük, hogy elaludtál — nevetett feléje Korniss.

— Sötétben ültem. Az ember megkivánja ezt a kis esendőt, ha olyan zajból szökik el.

Korniss ránézett Angélára. Hamiskásan nevetett:

— Hátha mi is beülünk egy kicsit. Elolthatnád azt a gyertyát, Ádám.

— Ahogy parancsolt.

Angéla halkán szólt közbe:

— Ne!

Szaploneczay csak most nézett jobban a leányra. Úgy látta, hogy egész testében remeg. Mintha egész lelke felázadna miatta, hogy ezen a helyen s ilyen környezetben kell lennie. A libegő gyertyavilágnál szinte fehér volt.

S hevesen, ujjongva szólalt meg valami Szaploneczayban:

— Nem szereti! Nem szereti!

Egy pillanatra úgy érezte, hogy le kellene dobnia a lépcsőknél azt az embert, aki kezén meri fogni Angélat. Hát nem látja, hogy kinn van a leányt, hogy terhére van a jelenlétével, a szerelmével, a szavával is? És Szaploneczay szinte gyűlölettel fordult lakótársa felé.

(Folytatása következik.)

† **A fájdalomcsillapító elektromosság.** Az elektromosságról, mint ilyenről, sokat tárgyaltak már, de tudományos formában nem. Érdekes tehát az a hír, hogy az Amerikai Tudományos Társaság legújabb évi ülésén egy tekintélyes fiziológus ebben a kérdésben tartott értekezésében a villamos áramnak, mint fájdalomcsillapító szernek nagy jövőt jósolt. Dr. Scripture ugyanis egy teljesen új és nagy horderejű fölfedezést tett. Megállapította, hogy a pillanatonként ötezerszer változó villamos váltó-áram az emberi test idegeit már nem izgatja fájdalmasan, sem az izmokat nem buzza össze, mint ezt a csekélyebb erejű áram okozni szokta, hanem inkább teljesen érzéketlenné teszi az illető testrészt a fájdalom ellen. Dr. Scripture kísérletképpen erős váltó-áramot bocsátott végig a felső állkapocs idegére, hogy ezzel a fogidegek és agy egymással való összeköttetését megszakítsa. A kísérlet nem sikerült ugyan teljesen, amennyiben az arcizmok összehúzódását nem lehetett megakadályozni, azonban ez csak a műszerek technikai tökéletlenségének tudható be, amit nem lesz nehéz elhárítani. Van hát végre remény arra, hogy az orvosok a jövőben fájdalom nélkül fognak gyógyítani.

† **A négernek foga.** Azt hihetnők, hogy a négernek a foga azért olyan vakító fehérségű, mert ezt a természet rendezte így, ellentétül testük feketeségéhez. Hát ez nagy tévedés. A négernek egyszerűen azért olyan szép fehér a foga, mert nagyon ápolja. Evés, dohányzás és egyéb alkalmak után mossa a fogát. És pedig egyszerű vízzel s egy bizonyos fának a kergével, amelyvel dörzsölik a fogukat. Azt a fát ók sationnak nevezik. Jó üzleteket csinálna az, aki ezt a fát felkutatná és a kergéből jó szállítmányt hozna Európába.

Napirend.

Napirend. Szombat, október 14. — Római katolikus: Kálissz pp. — Protestáns: Kálissz. — Görög-orosz: (október 2.) Ciprian pk. — Zsidó: Markhevan 10. Sabbath Lech-Lecha. — A nap két 6 óra 3 perccor. — Nyugszik 4 óra 56 perccor. — A hold két délután 29 órakor. — Nyugszik éjjel 12 óra 10 perccor. **A műszerek nem fogadnak.** **A magyar orvos-egyesület** ülése délután 5 órakor saját helyiségében. **A Maa. északi főműhely** műszaki alkalmazottainak **Petőf-ünnep**e a Vigadóban. **Matematikai tanulóverseny** délután 2 órakor a József-műegyetem olvasótermében. **A terézvárosi kaszinó társasestélye** este 8 órakor. **Flüelénörzési szemlék.** A honvédségnél a cs. és kir. közös hadseregéből az 1898. év végével az I. honvédszolgálat-csapatokból álló 1888. évfolyambeliekkel. A közös hadseregétől: az 1., 2., 3., 4. és 5. gyalogezredhez tartozókkal és a 8., 9., 10., 11., 12., 13. és 14. hadtest tüzérezredhez tartozókkal. **Nemzeti múzeum:** Képtára és a néprajzi osztály (Csilleg-utca 16. sz.) nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Wagner-kiállítás a Nemzeti Szalon termében (Ferenciek-tére 9. sz.) nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépődíj 20 krajcár. **Iparművészeti Múzeum** zárva. **Az új országúti kupaletárcsarnok** megtekinthető délelőtt 10—12-ig. Belépődíj 20 krajcár. **Teknológiai iparmúzeum** zárva. **Szabadalmi levéltár** (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig. **Iparművészeti múzeum** könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig és este fél 7 órától fél 9 óráig. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig. **A magyar királyi központi statisztikai hivatal** nyilvános könyvtára és térkép-gyűjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délután 3—8-ig. **Múzeumi könyvtár** nyitva délelőtt 9—1-ig. **Magyar Kereskedelmi Múzeum.** Allandó kiállítás. Kereskedelmi-történeti múzeum és keleti mintafár az Ioaresarokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. **Magyar ház-ípar** kézüipari bazár. Kerepesi-ut. 22. 1. emelet délelőtt 6-tól déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. **Tudakozó iroda** és nyilvános szakfőnökv. Kerepesi-ut. 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. **Vasár- és ünnepnapokon** délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. **Somossy Mulató.** Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor. **Folles Caprice.** VI. Révay-utca 18. Naponta fényes műsor. **Circus Henry.** Naponta változatos műsor. **Europa kávéház.** Ferenc-József-tér, Farkas Pista és fia zenekara. **Budapest kávéház.** Andrassy-ut, Rác Laci híres zenekara. **Miakits M. bor és sörszarnoka** az Urania színház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zeneestély. Saját termésű borok. **Páris szálloda.** Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince. **Ehu János** éttermében (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Banda Marci hangversenye. **Futzer-pince** Deák-tér naponta a pince 4-termékben Schrammel és kitéző cigányzene. **Wekerle kávéház.** Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye. **Orient kávéház.** Kerepesi-ut. Csóka József zenekarának hangversenye. **Gregorits Ferenc** éttermel Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene. **Margithid-kávéház.** Lipót-körút 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenye. **Kerékpár-iskola:** Legnagyobb és elegáns berendezéssel Révai-utca 18. szám alatt. (Dienes és Társa tulajdonosok.) **Union-Szálloda** díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás **kerékpárterem.** **Magyar Színház-kávéház.** Wesselényi-utca 51. naponta **Dankó Pista** híres magyar daltársulata. **Gambinus.** Nagy sörszarnok Erzsébet-körút 27. Naponta katonazene-hangverseny. Szabad bemenet. **Margit-park kávéház** Budán a Margit híd mellett Pécsi Págo Károly zenekarának hangversenye. **Ótthon kávéház** Kerepesi-ut Farkas Pali zenekara. **Klotild kávéház** Lipót-utca katonazene. **Ruszt-Sopron- és Pozsony** vidéki kitéző borokat helyben házhoz szállít a **Bor-pince** Eötvös-utca 29. **Tára nagy kávéház** Király-utca 77. naponta művésznőkből álló nőzenekar.

Bodega-pince, ujonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva. **Vanek kávéház.** Csömöri-ut 18. sz. alatt minden kedd, csütörtök és vasárnapon „Költőgyűlések” előadás. **Góllát Malatásör.** Kimérés Nadai L. vendéglőjében Kerepesi-ut 30. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Ipartestületi kongresszus. **Kolozsvárról** táviratozzák: Az ipartestületek országos kongresszusa máris nagyszámu vendég érkezett ide. Az érkezőket a város nevében **Losonci** helyettes polgármester és a helybeli ipartestület elnöke fogadta. Az ipartestületek központi bizottságának és a helybeli ipartestületek elnökei ma **Féldi** főispánnal és **Szacsina** polgármesterrel tisztelgtek és meghívták őket a holnapi országos gyűlésre. Ma délután előtervezlet volt, amely kijelölte a holnapi ülés tisztikarát. Az országos értekezletre eddig 450 kiküldöttet jelentettek be az ország minden részéből.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a következő levelet intézte az V. ipartestületi kongresszus elnökségéhez Kolozsvárra:

A folyó évi október hó 14—15. napjain tartandó V. ipartestületi kongresszusra való szives meghívást köszönettel vettem. Azon meleg érdeklődéssel fogva, melylyel a hazai kézműipar tömörülését kísérem, természetesen nagy érdeklődéssel tekintek ezen kongresszus tanácskozásai elé, melyek ki fognak terjedni úgy az iparfejlesztés, mint az ipari közigazgatás több ágára, amelyekre nézve szivesen hallgatom meg az érdekeltség komoly, az iparosság összességének javára irányuló javaslatait és azokat érdemök szerint fogom meitatni és felhasználni.

Eppen ezért figyelemmel is fogom e tanácskozásokat kíséreni, s minthogy azokon bármilyen vonzóerőt gyakoroljon is reám a hely és tárgy, hivatalos elfoglaltságom miatt sajnálatomra személyesen nem lehetek jelen, képviselitemről kívánok gondoskodni, amelylyel egyidejűleg megbízam **Abonyi** Emil miniszteri tanácsost, a vezetésem alatt álló kereskedelemügyi minisztérium ipari közigazgatási szakosztályának főnökét.

Miódon erről a t. elnökséget ezennel értesíteném, egyuttal kifejeztem adok azon varakozásomnak, hogy ezen kongresszus tanácskozásai és határozatai azon komolyság és tárgyilagosság határai között fognak mozogni, melyet az ország ipartestületei képviselőinek tekintelye megkíván. Kelt Budapesten, 1899. október hónap 11-én.

Hegedüs, s. k.

A lóvásárló párisi omnibusz-társaság. Mint értesülünk, a párisi omnibusz-társulat a jövő évi világi kiállításra Magyarországon 2500 lovat szándékozik vásárolni és e célból a vállalat egy temesvári lókereskedővel lépett összeköttetésbe. A magyar kereskedőnek a földmivélségi miniszter, hogy a lótenyésztő kis gazdák érdekében különösen igen nagy

Grubbe Mária.

(58) — Dán regény. — Irta: JACOBSEN J. P.

A láthatatlan rovarok milliárdjainak egyhangu, altató zümmögése reszketett át a fényes, napos levegőn, s a virágok édes, kimondhatatlanul édes illata, a nap hevétől felmelegített lombok keserű szaga összevegyült a földből kiáradó illattal és a mandolafák szagával. Mária sóhajtott. „Petits oiseaux des bois” suttogta panaszosan, „que vous estes heureux, De plaindre librement vos tourments amoureux! Les vallons, les rochers, les forests et les plaines S'avaient également vos plaisirs et vos peines”. Egy percre elesendesült, mintha a folytatáson gondolkodnék, aztán felveite a könyvet és lassu, tompa hangon olvasta: „Vostre innocent amour ne fuit point la clarté.— Tout le monde est pour vous un lien de liberté, Mais ce cruel honneur, ce fléau de nostre vie, Sous de si dures loix la retient asservie.” Beesapta a könyvet s így kiáltott: „Il es vrai, je ressens une secrete flamme, Qui malgré ma raison s'allume dans mon ame, Depuis le jour fatal que je vis sous l'ormeau Aleidor, qui dançoit au son du chalumeau.” Hangja lágyabb lett s az utolsó sorokat szinte suttogva, kifejezés nélkül mondta, mintha a rithmus kíséretéhez képelete más kíséretet talált volna, mint azt, amelyet a szavak jelentettek. Visszahanyatlott s lecsukta szemét. Milyen furesa és milyen félelmes dolog volt az, hogy most, mikor ötvenedik esztendeiébe lé-

pett, ugyanaz a nehéz, sorvasztó vágy, ugyanaz a sejtelmes álom szállja meg, amelyek fiatalkorában oly gyakran remegtették meg a lelkét. Aztán vajjon tartós vágyakozások e ezek, hátha nem is egyebek, mint röpké, muló tünemény, melyet a nap sugaras ősz esalt ki belőle. Valami olyan erő, amelyből az utolsó virágokat táplálja az ősz, valami csekélyke, gyenge erő, ami nem ment meg semmit a tél viharától. Valamikor, igen nem is régen, még holtan nyugodtak benne ezek a vágyak, mintha mély sirba volnának temetve. S most újra feltámadnak, újra élnek. De hát miért? Minek? Hisz az ő életének minden célját elérte már s misem zavarta meg szunnyadó vágyait. Minek ébredtek fel újra, ebben a hazug természetellenes formában? Talán az ifjúság játékait kellett még egyszer eljátszania Máriának? Így tündökött Mária, de gondolataiból hiányzott a komolyság. Holmi költői, elvont okoskodás volt az egész, mintha másnak a fejével okoskodott volna, mert egy pillanatig sem kételkedett benne, hogy vágyai erősek, szenvedélyesek és a kelleltnél tartósabbak. Ugy betűtötött lelkét, olyanellenállhatlan valósággal kormányozták gondolatait, hogy még arra sem maradt ideje, hogy esodálkózzék önmaga felett. Amíg ezek a valótlan képzetek feltöltultak agyába, gyakran gondolt és szivesen elmerengett az aranyos Remigius képén s az ifjúnak beléje helyeztet rendithetlen hitén. De csak keserű mosolygást esaltak ajkára ezek az emlékek. Néha egy-egy mesterséges sóhaj is előtört kebléből — aztán megint az új érzések foglalkoztatták. Kíváncsian kérdezte önmagától, hogy vajjon elég bátorságra lesz-e Sörennek ahhoz, hogy kinyújtsa feléje a kezét? Alig merete hinni. Hiszen paraszt volt... olyan paraszt, aki isteneket megillető tisztelettel viseltetett a gazdáit iránt, kutyahűséggel, csuszó-mászó, önmegalázó tisztelettel; egyszerű szokásaira gondolt, tudatlanságára, parasztos beszédére, durva ruháira, durva munkájára, edzett, munkában edzett tagjaira és otrombaságára. S hogy ő mezhódoljon ilyen ember-

nek?! Hogy ő szeresse, hogy ebből a durva, fekete kézből fogadjon minden jót és minden rosszat?...

Valami sajátos élvezet volt ebben az önmegalázó gondolatban, amely rokonságban volt az érzékeléssel is, de avval is, ami a legnemesebb és legjobb az asszonyok természetében.

Az is igaz, hogy Mária is sokféle anyagból volt összegeyruva.

Néhány nap mulva Mária a sörházban volt. Valami dolga akadt ott, s most serényen dolgozott.

A tüzhely mellett állott s kinézett az ajtón, melynek nyílásán ezernyi méhecske repdesett ki s be. Csalogatta őket a cukor szaga. A nap sugar szárnyukra sóródott s aranyos fényben csillogtatta.

Ugyan e pillanatban hajtott be az udvarra Sören. Egy nagy üres kosci bakján ült. Viborgból jött vissza, ahova Dyre Palle urat vitte.

Megpillantotta Máriaat s sietve fogta ki a lovakat, behuzta a kosciat a szinbe, ellátta a lovait s aztán fel-alá járkált, mint aki nem tudja, hogy mihez fogjon. A kezét zsoebeibe mélyesztette s azoközben egyre a csizmája orrát nézegette. Hirtelen megfordult s egyenesen a sörház felé tartott. Az egyik karját folytonosan lóbálta, összehuzta a szemöldeit, harapdálta az ajkát, mint ahogy azok az emberek szokták, akik valami nagy dologra határozzák el magukat. Viborgtól Foulumig, vagy százszor megesküdtött, hogy véget vet a dolognak s hogy meg legyen az ereje ehhez az elhatározó lépéshez, szorgalmasan üritgette azt a pálinkás üveget, melyet gazdája felejtett a kosciában.

Kalapját a kezébe vette, mikor belépett a sörházba. Nem szólt, hanem szórakozottan barmrált a sörös hordó szélein.

— Hogy tán valami izenetet hozott a férjétől? — kérdezte Mária.

— Nem.

(Folytatása következik.)

jelentőségű lókitelt előmozdítása, a folyó évi november hó végéig terjedő időre bérbeadta a város...

Fizetőkép telenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetőkép telenségeket jelenti: Kelemen és szántó (ezelőtt Kelemen és Hegyi) cég Budapest...

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 18.— forint pénzben, 18.50 forint áruban. Bécsben az irányzat változatlan. A nyersszeszára 19.80 forint pénzben, 20.— forint áruban.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 530 darab, leült borju 61 darab, növendékmarcha 1 darab, bárány élő — darab, leült bárány 14 darab. Árjegyzések: Belföldi élő borju 30—34 krajcáról 41—45—48—50 krajcárig, elsőrendű — krajcárig levonas nélküli, kivételesen — krajcárig, leült borju — krajcárig, növendék marchá 20—24 krig kilónként, 1-ső rendű — krajcárig. Elő bárány 7—9 1/2 forintig páronként. — A vásár meglehetősen élénk volt.

Ebudapesti sertés-konzumvásár. A fejenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. évi október 12-én. Készlet 612 darab. Erkezett 1045 darab. Összesen: 1657 darab. Eladott: 742 darab, Maradt 815 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 42—43 krajcárig, 220—280 kgr. súlyban 42—43 krajcárig, 320—380 kgr. súlyban 41—43 krig, Öreg nehéz páronként 400—500 káros — krajcárig. Malacok 38—40 krajcár kilónként. A vásár hangulata lanyha volt.

Mezőgazdaság.

A szőlők felújítása. A fillokszera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szőlő 1896: V. törvényekkel alapján az ország fontosabb borvidékein létesítendő amerikai szőlővessző szaporító és oltvány helyeinek kijelölése alkalmából a földmivvelésügyi miniszter az egyik állami telep helyéül Léva város határára jelölte ki. A barsvármegyei gazdasági egyesület három hold ingatlanul díjlanul engedte át e célra, a város pedig tizenkét holdat ad át haszonbérbe. A telep berendezéséhez szükséges előmunkálatokat a földmivvelésügyi miniszter még e őz folyamán végrehajtatja, úgy, hogy az új anyatelep a jövő tavaszon már teljesen be lesz ültetve.

A magyar mezőgazdasági szesztermelők országos egyesületének igazgató választmányára a déli-élt gróf Zedenski Róbert elnöklete alatt a Küztelken ülést tartott. Az ülésen Rubinek Gyula titkár jelentést tett a nyár folyamán rendezett szeszfőző-tanfolyamról, melyen 49 hallgató vett részt. A választmány közönséget zavart az földmivvelésügyi miniszternek, amiert a szeszfőző-tanfolyam rendezésében az egyesületet támogatta. A pénzügyminiszter értesíti az egyesületet, hogy a rendelkezésre álló alkoholmennyiségnek pótkontingensül való kiosztásánál akként kíván eljárni, hogy azt a szeszkontingens arányában osztja ki a szeszfőzők közt és pedig első sorban a két hektolitert meg nem haladó átlagos alkohol termeléssel bíró szeszfőzők közt. A miniszter kiltatása helyezett a támogatást, ha a rendelkezésre álló alkoholmennyiség az igényelt pótkontingens teljes fedezésére elégtelennek mutatkozik és erre nézve kéri az egyesületet javaslatait. A választmány elhatározta, hogy úgy a régi, mint az új szeszfőző tulajdonosok bevonásával mozgalmat indít e kérdésben, melyet széles körű vita tárgyává kíván tenni. A választmányi ülésen bejelentette Rubinek titkár, hogy az új szeszgyárosokat az elnökség a miniszterek elé vezette s a serelemes kontingens-kiszabás ügyében memorandumot nyújtott át a minisztereknek. Az új szeszgyárosok a Küztelken tartott értekezletükből folyólag kéri az egyesületet, hogy szívesen pártfogoljon irjon fel a pénz-és földmivvelésügyi miniszterekhez az iránt, hogy az új szeszgyárosok serelemi orvosoltassanak és a választmány el is hasznosítja, sőt hasonló eljárásra kéri fel a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségét is.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, október 13.

A malmoknak a vásárlástól való tartózkodása következtében a hangulat ma kedvetlen volt és csak wagonnára került a forgalomba. Lanyha irányzat mellett 10.000 métermázsa búzát adtak el 5 krajcárral alacsonyabb áron, finomabb áru változatlan maradt. Tengeriben az irányzat szilárd volt és 5.40—5.45 forintos árfolyammal került a forgalomba.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80-5 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 52 1/2 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 500 mm. 79-5 k. 8 frt 6 1/2 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 52 1/2 kr, 200 mm. 79-3 k. 8 frt 42 1/2 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 40 kr, 400 mm. 79 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 37 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 150 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 75 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 30 kr,

100 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 300 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 42 1/2 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 78-3 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 42 1/2 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 42 1/2 kr, 200 mm. 77-5 k. 8 frt 40 kr, 200 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 32 1/2 kr, 100 mm. 78-4 k. 8 frt 32 1/2 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 20 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 30 kr, 150 mm. 76 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 75-5 k. 8 frt — kr, 100 mm. 75-4 k. 8 frt — kr, 100 mm. 73-5 k. 8 frt 10 kr, 100 mm. 73 k. 8 frt 10 krajcár.

Pest megyei: 200 mm. 78 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78-4 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 37 1/2 kr, 100 mm. 78-4 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 30 kr, 200 mm. 77 k. 8 frt 32 1/2 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 76-5 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 76 mm. 8 frt 30 kr, 100 mm. 75-5 k. 8 frt 10 krajcár.

Dunavidéki: 624 mm. 75 k. 8 frt 25 krajcár.

Szilágy megyei: 100 mm. 74-8 k. 8 frt 25 krajcár.

Erdélyi: 300 mm. 79-5 k. 8 frt 67 1/2 kr, 100 mm. 79-5 k. 6 frt 67 1/2 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 67 1/2 krajcár.

Mind 3 hónapra.

A készru hivatlos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, kilós, 100 kilogramm Ára, főtől, frtig, 100 kilogramm Ára, főtől, frtig. Rows include: tiszavidéki, fehérmegyei, pestvidéki, bánáti, bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonafajták, kilós, 100 kilogramm Ára, főtől, frtig. Rows include: Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, köles.

A határőrszolgálat folyamán a következő kötés történt:

Table with columns: Gabona, dátum, ár. Rows include: Buza októberre, Buza (1900.) áprilisra, Rozs október, Rozs áprilisra, Zab októberre, Zab áprilisra, Tengeri 1900. májusra, Repece augusztusra.

Délután fél 5 órakor zárul:

Table with columns: Gabona, dátum, ár. Rows include: Buza októberre, Buza áprilisra (1900.), Rozs októberre, Rozs áprilisra, Zab októberre, Zab áprilisra, Tengeri szeptemberre, Tengeri májusra 1900., Repece augusztusra.

A budapesti értéktözsde.

A mai értéktözsde kezdettől végigszilárd volt, bár az előtözsde csak szerény forgalommal indult s inkább fedezési vételek mint bevásárlások domináltak az értékpiacon.

A transvaali harctérről már közelebbi jelentések érkeztek, melyekből következtethetünk, hogy a háború ezt huzamosabb ideig fog tartani s így a spekuláció ez ügy felett napirendre kezd térni. Az előtözsden csekély változások mentek végbe. A zárlat nyugodt volt. A déli tözsde kezdetben gyenge magatartást tanúsított. Később azonban jóval magasabb Berlinre és Bécsre az emelkedő irányzat kerekedett felül s a zárlat igen szilárd volt. A bányapiac szintén emelkedő volt.

A helyi értékek forgalma szerény volt, míg az árak tartottak, de meglehetősen változatlanok voltak. Előnyben részesültek a leszámítoló bank és a két vasutársaság, ugyisint rimamurányi, mely a külföldi bányászati értékek szilárd irányzatából merített hasznot.

Valuták és érváltók némi hajlamot árultak ol a gyengébb irányban való állandósulásra.

Az előtözsde tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 366.—367.—, Osztrák hitelrészvény 360.50—361.70. Osztrák-magyar államvasut 324.75—326.80. Jelzálogbank 229.75—229.75. Rimamurányi vasmű részvény 337.—338.50. Közúti vasut 342.— forint.

A déli tözsde eleinte esendes, később szilárdult. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 367.—368.—, Osztrák hitelrészvény 360.50—361.80. Osztrák-magyar államvasuti részvény 324.50—325.75. Jelzálogbank 229.—229.50. Leszámitoló bank 249.—250.—, Rimamurányi vasmű 336.50—337.25. Közúti vasut 342.—343.— forint.

Utóközde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 362.80. Magyar hitelrészvény 367.50. Leszámitolóbank 250.—, Rimamurányi vasmű részvény 337.—, Osztrák-magyar államvasut 326.75. Közúti vaspálya 343.—. Városi villamos vasut 187.— forint.

Leszámitoló árfolyamok:

Table with columns: Bank/Company, price. Rows include: Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar ipar-és kereskedelmi bank, Magyar jelzálog hitelbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Budapesti közúti vasp. részj., Déli vasut, Osztr.-magy. államvasut, Budapesti bankgyűlés, Piumei hitelbank r.-t., Pesti m. kereskedelmi bank, Felsőmagy. bányá-és kohomű, Kőszénbánya és téglagy. r.-t., Salgó-Tarjáni kőszénbánya, Úllaki téglagyár, Magyar cukoripar r.-t., Magyar fém-és lámpagyár r.-t., Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t., Budapesti vill. városi vasut.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag lucerna 44.—52.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 52.—56.— forint, Vörös erdőlyi — Vörös bánásgyi — 52.—56.— forint, Középszemű 60.—64.—, Nagyszemű 69.—72.—, Disznószir: budapesti 49.—49.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: lengészartított vidéki — városi 4 darabos 41.50—42.— forint, 3 darabos 42.50—43.— forint, füstölt 47.—47.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos — forint, 100 darabos 17.75—18.25 forint, 85 darabos 22.—22.50 forint azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 18.50—18.75 forint, 100 darabos 16.50—16.75 forint, 85 darabos 21.—21.25 forint. Szilvaiz: szlavóniai 17.50—18.— forint, szerbiai 16.—16.25 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, október 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Tavasz buza 8.78, Őszi buza 8.49, Zab tavaszra 5.69, Tengeri szeptem-ber-október 5.73, Tengeri május-június 5.42, Őszi zab 5.30—5.82 forinton.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsden simán folyt az ellátás, minthogy pénz bőven volt, miért is szilárd volt az irányzat. A déli tözsden gyöngült az irányzat, mert a forgalom szűnött.

Zárlatkor az irányzat Londonra szilárd.

Bécs, október 13. (Magyar értékek zárlata.) 4/20 papírajárdék 114.95. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 137.50. Magyar vasúti kölesön ezüstben 98.—, Magyar keleti vasúti állami kötvény 119.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 249.—, Rimamurányi vasmű részvény 335.75. Magyar koronajárdék 93.90. 4/20-os Magyar földtörm. kötvény 92.75. Magyar hitelbank részvény 336.50. Magyar nyeresemény kölesön sorsjegy 161.25. Kassa-oderbergi vasúti részvény 179.30. Magyar kereskedelmi bank 1378.

Bécs, október 13. (Osztrák értékek zárlata.) 4/20 papírajárdék 98.—, 4/20-os osztrák aranyjárdék 116.15. 1860-iki sorsjegy 135.50. Osztrák hitelsorsjegy 195.—, Angol-osztrák bank 143.75. Bécsi bankgyűlés 263.50. Osztrák-magyar bank 92.—, Déli vasut 70.—, Dunagőzhajózási részvény 373.—, Dohányrészvény 132.50. Cászári és királyi arany 5.71.—, Német bankváltók 58.87. 4/20-os ezüst járdék 97.80. Osztrák koronajárdék 98.05. 1884-iki sorsjegy 195.—, Osztrák hitelintézet részvény 363.—, Unionbank 295.50. Osztrák Länderbank 232.50. Osztrák-magyar államvasut 326.75. Elbavölgyi vasut 249.—, Alpezi bányarészvény 272.—, 20 frankos arany 9.57/8. Londoni váltóár 120.85. Bécsi Tramway 430.—, Az irányzat szilárd.

Bécs, október 13. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 363.— Magyar hitelrészvény 367.—, Angol-Osztrák bank 143.75 Union bank 262.50, Länderbank 232.50, bankgyűlés 233.—, osztrák-magyar államvasut részvény 327.50, északnyugati vasu részv. 70.25, elbavölgyi vasut 249.—, dunagőzhajós részv 238.—, alpezi bányarészvény 133.50, máiusi járdék 337.—

osztrák koronajáradék 272.75, magyar arany. 98.—, magyar koronajáradék 93.90 német bírodalmi márká készpénz 56.80, utimára 59.—, török sorajjegyek —, rimamuráyi vasmű —, déli vasut —, dohányrészevény —, Napoleon d'or 9.57 1/2 Lombard —.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, október 13. (Tőzsdei tudósítás.) A nyugati tőzsdek szilárd irányzatával kapcsolatosan a külföldi esti tőzsdek szilárd irányzatot követtek, mire megnyitáskor itt is a helyi értékek jól tartották magukat és a járadékok szilárdak voltak. A bányavértékek javulását a lapoknak azzal a jelentésével hoztak kapcsolatba, hogy kocsihány miatt megengedték a rajna-veszfúliai bányákat, hogy a tárnákból vasárnap végezhessek a főlakat. Bohumi részvények kedvező üzleti jelentésekre szilárdak. Vasutak nagyobb árúrtatók, az olaszok javultak, Kanada-Pacific részvények ingadozó, transvaliak és amerikaiak tartottak. Kétszáz bank és bányavértékek jól tartották magukat. Egyébent a tőzsde csendes volt. Magánlétszámok kamatfő 47/80.

Berlin, október 13. (Zárulat.) 4 1/2%-os papírjáradék —, 4% osztrák aranyjáradék 98.75, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajáradék 93.60, Osztrák-magyar államvasut 139.—, Kassa-derbergi vasut —, Bécsi váltótár 169.25, Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25, Alpesi bányarészevény —, Disconto-Commandit 190.50, Általános villamosági Edison 249.90, Gelsenkirchen 192.80, Laurakohó 250.00, 4 1/2% esztárjáradék 97.30, 4% osztrák aranyjáradék 98.60, Osztrák hitelrészevény 226.10, Déli vasut 31.50, Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegy 216.60, 4% új orosz kölcsön 98.80, Török dohányrészevény —, Olasz járadék 97.75, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 149.30, Harpeni 193.70. Az irányzat szilárd.

Hamburg, október 13. (Zárulat.) 4 1/2% esztárjáradék 97.20, 1860. sorsjegy 139.—, Déli vasut 31.70, 4% osztrák aranyjáradék 99.—, Osztrák hitelrészevény 226.60, Osztrák-magyar államvasut 139.75, Olasz járadék 91.40, 4% magyar aranyjáradék 98.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, október 13. (Zárulat.) 4 1/2% papírjáradék 97.40, 4% osztrák aranyjáradék 98.80, Magyar koronajáradék 93.70, Osztrák-magyar bank 149.10, Déli vasut 31.80, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltótár 204.90, Bécsi bankjegyesület 132.50, Villamos részvény —, 9% osztrák aranyrészevény 81.50, 4 1/2%-os esztárjáradék 97.40, 4% magyar aranyrészevény 96.50, Osztrák hitelrészevény 225.40, Osztrák-magyar államvasut 138.30, Északny. vasut —, Bécsi váltótár 199.32, Párisi váltótár 80.93, Unionbank —, Alpesi bányarészevény 271.—, Az irányzat szilárd.

Páris, október 13. (Zárulat.) 3% francia járadék 100.47, Olasz járadék 91.75, Osztrák-magyar államvasut 699.—, Francia tőrszék. járadék 99.75, 4% magyar aranyjáradék 98.—, Török dohányrészevény 293.—, Osztrák Landerbank —, 3 1/2% francia járadék 102.47, Osztrák földhitelezési részvény —, Déli vasut —, 4% osztrák aranyjáradék 98.35, Ottomanbank 533.—, Párisi bankrészevény 1057.—, Alpesi bányarészevény —, Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 12. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) —, krajcár. Oreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 42—42 1/2—, krajcár. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2—44 krajcár. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44 1/2—45 krajcár. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) —, krajcár. Közép (páronként 220—280 kilogramm súlyban) —, krajcár. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) —, krajcár. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — IV. Romániai eredeti (Stac h l). Nehéz (páronként 340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 42—42 1/2—

krajcár. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 42 1/2—43—, krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43—44 krajcár.

Sertéslétszám: 1899. okt. hó 11. napján volt készlet 37.830 darab, 1899. október hó 12. napján felhajtott 613 darab, 1899. évi október hó 12. napján elszállított 461 darab, 1899. október hó 13. napjára maradt készletben 37.982 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 13. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter a székesfehérvári pénzügyigazgatósághoz Burik Fál egri pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá, a zentai kir. adóhivatalhoz Veisz Adolf díjas adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, a karánsebesi kir. adóhivatalhoz Vonitsek János díjas adóhivatali gyakornokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatósághoz Kovács György szegedi pénzügyi kezelési gyakornokot pénzügyi irodatisztá, a zilahi pénzügyigazgatósághoz Szongoth Jenő ottani kezelési gyakornokot pénzügyi irodatisztá, Hoffmann Jenő díjtalan pénzügyi számgyakornokot és Kovács József felső-muzsiai lakost ideiglenes minőségű segélydíjas és Singer Arnold budapesti lakost ideiglenes minőségű díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká, Schwarz Mór budapesti lakost ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká, Góbi Árpád budapesti lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakornokká, Klein Ödön díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká, Ujvári László budapesti lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a pénzügyminiszteri számvonósághoz. — A komáromi törvényszék elnöke Imely Ferenc eszteromai kir. járásbírószolgálatát a II. fizetési fokozatból az elsőbe, Takács Lajos komáromi kir. törvényszéki III. fizetési fokozatú hivataloszlókat a II-ikba előléptette, a komáromi kir. törvényszéknek ekképp megíresedett III. osztályú hivataloszlói állásra pedig Junász János komáromi lakos közszéki iskolaiszlókat nevezte ki.

Áthelyezés. A kolozsvári kir. főügyész Jakab Ferenc széki-udvarhelyi kir. ügyészségi hivataloszlókat a marosvásárhelyi kir. ügyészségre hasonló minőségben áthelyezte.

Pályázatok. Hivataloszlói állásra a décsi pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt; segédorvosi állásra Temes vármegyénel november 15-éig; kezelési gyakornoki állásra a szegedi pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt; telekkönyvi átalakító díjnoki állásra az illavai járásbírószágnál 2 hét alatt; titkári állásra a löseai pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; inokri állásra a nagyváradi tankerületi főigazgatóságnál november 2-ikáig; több ideiglenes vérehatói állásra a balassa-gyarmati pénzügyigazgatóság területén 8 nap alatt; hitanári állásra a zsolnai kir. kath. aligmúzeumnál október 28-áig; kezelési gyakornoki állásra a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál november 6-ig; szolgai állásra az országos iparművészeti múzeumnál november 1-éig; inokri állásra a csikseredai járásbírószágnál 4 hét alatt; postamesteri állásra Gyergyó-Bélorban (Csik vármegye) november 1-éig; aljegyzői állásra a treneséri törvényszéknel 2 hét alatt; irodasegédtszti állásra a sátorajya-újhelyi kir. kulturműrőki hivatalnál november 15-éig; több pénzügyi főigazgató állásra a pozsonyi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; segédtitkári állásra az egri pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; pénzügyi főbiztosi állásra a kaposvári pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; számtisztai állásra a selmecbányai bányagazgatóságnál 2 hét alatt; díjnoki állásra a szolnoki kir. ügyészségnél október 20-áig; allevőtanári állásra Temes vármegyénel november 15-éig.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, október 13.

A norvég depresszió intenzitásában nyerve, tovább súlyosztotta a légneműt Közép-Európa felett, úgy hogy a maximum elvezette zárt jellegű, délkeletre húzódtott vissza, de másrésztől a nyugati partok: egy új, nagykiterjedésű maximum közeledik. A nyomási különbségek miatt Skótország és Norvégia partvidékein viharos szelek dühöngnek. Esők voltak az északi depresszió környékén, továbbá a nyugati francia partokon és az Adria északi partvidékein, amit az Olaszország felett lappangó másodlagos depresszió okozott. A hőmérséklet a kontinens belsejében emelkedett.

míg északnyugatról valamint súlyyedt, különben eloszlás lényegesen nem változott.

Hazánkban az idő száraz, az ország nyugati felében tulnyomóan boros, vagy ködös és egyedül a tengerpart közvetlen környékén esős. A hőmérséklet emelkedett, s ma reggel fagypontra alatta csak Szeben- és Brassó vármegyékben volt.

További borulás és enyhe idő várható, az ország nyugati és északi részein esővel.

TÁJÉKOZTATÓ. Elsőrangú hazai gyártmány. Gőzcseplők. Pontos cím: Első magyar Gazdasági gépgyár részvénytársulat. BUDAPEST. Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja. Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbárgó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. Részletes árjegyzékkel és szakzszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálgunk. Szecskavágók. Morzsolók.

Vizálias.

Table with columns for dates (okt. 12, 13, 14) and various market indicators (Inn, Duna, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborca, Ung) with numerical values.

M. k. államvasutak. 141207/99. sz. Pályázati hirdetmény.

Az 1900. években kisebb mennyiségben szükséges műhelyi faanyagokat biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szükséges mennyiségek a következők:

- 1. 13.0 m³ erdei bükkfa deszka,
2. 61.0 m³ (260 drb) emelőfa szilfából vagy gyertyánfából,
3. 117.8 m³ válogatott lucfenyőfa,
4. 2.3 m³ (180 drb) feszítőfa szilfa v. gyertyánfából,
5. 187.0 m³ díófapalló,
6. 88.0 m³ erdei bükkfapalló,
7. 20.0 m³ gyertyánfapalló,
8. 150.0 m³ hársfapalló,
9. 49.6 m³ (340 drb) lucfenyőpalló,
10. 175.0 m³ nyárfapalló és
11. 16.1 m³ (250 drb) kemény szálfá, kizárólag szilfából.

Az ajánlatok f. évi október hó 28-án déli 12 óráig betérjesztendők, a bántépén pedig október hó 27-én déli 12 óráig budapesti főpénztárunknál teendő le.

A részletes pályázati felhívás, nemkülönben az ajánlatételre használandó ajánlati úrlapok, melyekben az előreláthatólag szükséges méretek és az azokból biztosítandó mennyiségek vannak felsorolva, alulírt igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73/a. sz. II. emelet 43/a) és valamennyi üzletvezetésőgnél megtekinthetők, — illetőleg ott megszerezhetők.

A 122291/96. sz. általános, valamint műhelyi célokra szükséges fák szállítására vonatkozó és 82144/98. sz. a érvényben levő új különleges szállítási feltételek szintén ezen hivataloknál megtekinthetők és a budapesti nyomtatványtárunknál (Andrássy-ut 73—75) a vételár (általános feltételek 25 kr., különleges feltételek 15 kr.) lefizetése mellett beszerzhetők, de posta útján is kaphatók, ha a vételáron kívül postaköltségek fejében 10 kr. nevezett nyomtatványtárhoz beklüldetik. Budapest, 1899. évi szeptember hónap. A m. kir. államvasutak igazgatója.

Table with columns for location (Magy. kir. államvasutak, Igazgatóság, 148260 szám, 39363 CV) and list of locations (Hirdetmény, A kézbesíthetetlen és félbeszállított anyagok a vasuti üzletszabályzat 70 §-a értelmében nyilvános Árvos útnán d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktárában a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik. Kolozsvár átlomáson 1899. október hó 10-án) with numerical values.

GŐZEKE. Egy használt, jól javított gőzeke-szerelvény, Fowler kétgép-rendszere, jutányos áron eladó. Érdeklődők sziveskedjenek alanti címhez fordulni: JOHN FOWLER & Co. Budapest-Kelenföld.

LINOLEUM egész helyiségek padlózására, Linoleum-szőnyeg, Linoleum-futó. Szőnyeg-raktár: MILDNER H. Budapest, IV., Váci-utca 3. LINOLEUM az egészségügyileg legjobbnak elismert, legolcsóbb és legtartósabb padlófedés, pormentes, neszfogó, ruganyos, hasadéktmentes és tartósabb, mint bármely más padlózat.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
A fekete domino.
Vig opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzte Auber. Szövegét írta Scribe.
Személyek:
Lord Elford Kornai Angéla Ábrányinó
Juliano gróf Kiss Brigitta Payer
Massarena Arányi Claudia Valent
Lopez Juhász Ursula Rottor G.
Gil Perez Hegedűs Zárdaapusnó Bertis M.
Utána:
Bécsi keringő.
Ballet 3 képbén. Szövegét írták Frappart L. és Gaul F. Zenéjét összeállította Bayer J.
Személyek:
Menyasszony Krauner Per-auer Lipót Pini
Vőlegény Gáspár Barbara Zsuzsanits
Örmánya Tárnoki Koresmáros Radó
Örmapa Zsolnai Ifjúság Majthényi
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
Folt, amely tisztít.
Dráma 4 felvonásban. Irta Echeagaray J. Fordította Pathy Károly.
Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
Másodsor:
Blaha Lujza asszony mint vendég.
Boris.
Eredeti népszínmű 3 felv. Irta Almási Tihamér.
Személyek:
Csató Szabó Juleca Gazi
Felesége Siposné Kollár Szirmai
Boris Blaha L. Vázi Vidor
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
Harmadsor:
Kis Etyófi.
Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen Henrik. Fordította: Lándor Tiivadar.
Személyek:
Allmers Gál Asta B. Lenkei H.
Rita K. Szerényi G. Borghelm Góth
Etyófi Halász I. Palkovics-Szabó Hunyady
Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
L. Komáromi Mariska asszony fellépével.
Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Beúthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.
Személyek:
Monád Sziágyi Szulamit Komáromi
Aron Mátrai Abigail L. dofsky
Absolon Beúthy Cingtang Rózahegyi
Kezdeté 7 1/2 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.
Szombat, 1899. évi október hó 14-én.
Dombai ur felesége
Vigjáték 1 felvonásban. Irta Hajo Sándor.
Utána:
Másodvirágzás.
Vigjáték 1 felvonásban. — Irta K. Borostyáni Irma.
Utána:
Az anyósok.
Vigjáték 1 felvonásban. Irta Gabányi Árpád.

FOLIES CAPRICE
VI., Révay-utca 15. sz.
Ma
„Menachem álmai“
énekes játék ballettel Leitner H.-től, zenéje Knoch A.-tól.
Ágoston remete ... Schönberg ur
Menachem, damaszki zsidó ... Rott ur
Sára, felesége ... Weissnó
Ezt megélezi:
„Családi dráma“
tragikus kimenetelű bohózat. Irta: H. H. Továbbá ballettársaság fellépte a
Enriquetta Holzer
L'école de l'abbé,
ballett némajáték:

Gimnáziumi érettségire
előkészítők legalább VI. középiskolával bírva.
Kereskedelmi érettségire
legalább IV. középiskolával bírva.
Bővebb felvilágosítást nyújt
Szimányi S.
nyug. tanár és igazgató
Budapest, VI., Andrássy-ut 51. szám.

Margit Parkkávéház a Margit-hid budai oldalán.
Naponként Pécsi Fege Károly kft. nemzeti zenekarának hangversenye. **Villamos megállóhely. Telefon.**

Margithid-kávéház
Ez rovat folytatása a következő oldalon.
Lipót-körut 2. szám.
Ma és minden este nagy zenehangverseny és Dobroni Géza vezetése alatt.
Silberer Ede, kávé.

Vanek kávéháza. Csömör-ut 13. szám. Vasárnap okt. 15-én, este 9 óraker. Nagy megnyitó előadása a népszerű ködfátyolkép-estéknek.
A mesterien tökéletes művek sokasága párosulva a saját találmányu és készített sokoldalú mechanikai modulátok és fényhatásokkal, éppogy a bemutatások legnagyobb pontosságára és határozottságára ez előadások legelőrangú birét mindenkör biztosítják.
Tisztelettel **VANEK JÓZSEF.**

„Otthon“ kávéház Fényesen újja alakitva Lefkovics J. és Társa cég által. Naponta este 8 óraker **FARKAS PALI** híres zenekara hangversenyez.
„Klotild“ kávéház Lipót-utca és Irányi-utca sarkán elsőrangú fényes helyiségekben Minden vasárnap, este 8 óraker a m. kir. Honvéd zenekara hangversenyez.
Tisztelettel **Jelinek B. tulajdonos.**

Ehm János étterme a Nemzeti Színház épületében
Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenyez.
(azelőtt Szikszay Ferenc).
Színház után friss étlap.

Az ujonnan lényesen bevezetett
BODEGA-PINGE *The Continental Bodega Company*
Nagymező-utca 20. (Somossy mulatóval szemben)
Éjjel 3 óráig van nyitva! Éjjel 3 óráig van nyitva!

Putzer György pince-étterme
Naponta a honvédzenekarból átalakult Schrammel és kft. új cigányzene hangversenye.
Színház után friss étlap.

GREGORITS FERENC étterme
Duna-utca és Lipót-utca sarkok.
Hetenkint kétszer nagy katonahangverseny.
Szabad bemenet. Kezdeté 7 óraker. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálás.
MIAKITS M. bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz és az URANIA színház mellett, Kerepesi ut 19. a Népszínház és Nemzeti színház között. Kifin. magyar konyha. — Saját termései tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálás. — Mérsékelt árak.
Naponta friss hajtór és udvari sörök csapólasa.
Színház után friss konyha. — Mindennap zenecstély.

GAMBRINUS Nagy sörcsarnok Erzsébet-körut 27.
Ma és mindennap katonazene-hangverseny. Szabad bemenet.

Angol Bar
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 14-16.
NAPPAL ÉS ÉJJEL NYITVA

A kőbányai „GÓLIÁT“ MALÁTÁSÖRE
Királysörfőző
gyógyhatása mellett a legkellemesebb ödités ital. Ajánlások: dr. Korányi dr. Kéty budapesti. — és dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.
KERTÉSZET. Dísz-, táj-, villa-kertek, parkok létesítését és átalakítását modern izlés szerint jutányosan vállalnak
LOKOVSEK és PATEK mű- és tájkertészek
Budapest, I. ker., Táltos-utca 13. szám.

Még csak 3 napig.
CIRCUS HENRY igazgató és tulajdonos Kossike Henrik
a városligeti állatkertben.
Ma szombaton október 14-én este 1/28 óraker **nagy dísz ünnepi előadás**
Henry igazgató tisztelet-estéje.
Ezen estén a tartalmas műsor legjobb számai kerülnek előadásra.
Nagy díjbíróverseny.
PETRI a magyar bírózó és HOHENBÜGLER György (másképpen WAMPD) vendéglo, Aréna-ut 98/a — közt.

Egy 616 ló ingyenes kisorsolása
melyből minden páholnyúlóhoz 5, zartszékhöz vagy erkélyülőhöz 4, I. hely 3, II. hely 2 és a karzat-hoz 1 ingyen sorsjegy adatik. Holnap vasárnap 2 nagy előadás, mindkét előadásban egy 616 ló ingyenes kisorsolása. Délután 4 óraker felhívárak, este 1/28 óraker rendes helyárak.
Ezen pótlékok példányai a magy. kir. államvasutak díjszabás elárusító hivatalában (Csengety utca 39) 33 fillért lesznek megszerezhetőek.
Budapest, 1899. okt. 10.
A m. kir. államv. a többi részes vasutak nevében is.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, bérlo.
Pénztárnítás 7. — kezdeté pont 8 óraker.

Ma először fényes új kiállítással és új díszlettel és a zeneszerző személyes vezetése mellett
„Der Weiberfeind“
vigoperette I. felv. — Irta Zwirner Károly György. — zenéjét szerzte Ph. Silber. — továbbá

!! AQUAMARINOFF !!
a legjobb orosz ének- és tánc-csoport
Miss Milly Capell
szencziós sportjelenet,
Blank Henrik
hasbeszélő,
Mr. Roberts
equilibrista,

ugym. a szencziós októberi műsor.
Holnap vasárnap, október 15-én délután 4 óraker először:
„ESZTER“
bibliai melodráma.
Hétfőn, október 16-án
Parnes Dora k. a.
a nemzetközi varieté-diva első fellépte.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközölték. a gépek Wüste és Ruppert gépgyárosok által készítették.
Elővételi jegyek **Weiss A.** nagy szivar-tözsde IV., Károly-körut 26. és a mulató nappali pénztáránál kaphatók.

A postagalamb kalandja.

Egy fiatal házaspár boldogan élt falun. Egyszer csak a férjnek fontos ügyekben hosszabb időre a fővárosba kellett utaznia, melytől nagyon messze esett lakhelye. A szerelmes házaspár megbeszélte, hogy postagalambokkal fognak levelezni és ki is választották a cebra a galambduc legzsebé fehérgalambját. Egyik szép napon a fehér galambot Budapestre gazdája egy levélkével utna indítja. De a galamb nem érkezett meg a rendes időben. A feleség nyugtalanodik és levelet ír a férjének, ez azt válaszolja, hogy a postagalambot a rendes időben utnak indította, sőt ajándékot is küldött vele. A feleség bántódott a galamb sorsán, de még jobban bántódott az ajándék miatt, a mit a férj, a ki időközben hazatért, nem akart megnevezni. Egyik nap sürgöny jön a férj címére a Hecht-bankháztól, hogy megnyerte a főnyereményt! Milyen nagy volt a szomorúsága a férjnek! Csaknem sirva mesélte el feleségének, hogy asorsjegy volt az ajándék, a mivel a galambelvezett. De még ki sem mondta a szót, már is berepül a postagalamb, örülve a gazdájának és uram fia, alában sértetlenül a sorsjegyet tartalmazó levél. Képzhetni ezt az örömet a sorsjegy fölött, a melyet a Hecht-bankház rögtön ki is fizetett. Később tudták meg, hogy a galamb egyik szomszédházba tévedt és ott trefából fogva tartották, hogy bosszantsák a szerelmes házaspárt. Ez az eset is igazolja, hogy a Hecht-bankháznál, a Ferenciek terén vásárolt sorsjegyekre kell nagyon jól vigyázni, mert azoknak mindig főnyereményre van kilátásuk.

Cseledek biztosítását betegség esetére csak **1frt 50kr.** évi díjért elvállalja — bármely naptól kezdődőleg — és minden mellékijánál a „Zion“ öteknysági egyeslet, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. — Ezenkívül a „Zion“ egyeslet az az előny is nyújtja, hogy a cseledekváltozásokat nála bejelenteni nem kell.
(TELEFON: „ZION“-EGYESLET)

Leitersdorfer D. és Fia

FÉRFI SZABÓK

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 6. szám.

Elegáns és divatos kész felöltők, sakó-öltözetek, télikabátok, városi bundák jutányos árak mellett adatnak el.

Külön osztály méret utáni rendelésekre. Angol- és skót szövét-különlegességek. Művészi szabás. Elegáns kivitel. Jutányos árak.

NAGYBUTOR-ELADÁS

<p>Teljes hálozoba márvány és tükörrel 120 frt.</p> <p>1 kredenz, 1 asztal, 1 trümo és tükör, 6 szék 120 frt.</p> <p>1 szalon-garnitúra selymeszövettel 75 frt.</p>	<p>Teljes faragott hálozoba, díola 160 frt.</p> <p>1 kredenz, 1 asztal, 1 trümo és tükör, 6 szék 135 frt.</p> <p>1 szalon-garnitúra külföldi selyem, 100 frt.</p>	<p>Barokk hálozoba legújabb kivitelben 250 frt.</p> <p>1 kredenz, 1 Pöföler, 1 asztal, ha ok-szűben 320 frt.</p> <p>1 szalon-garnitúra ma-hagyon, 300 frt.</p>	<p>Szecceszűző hálozoba, igen fin. 400 frt.</p> <p>1 kredenz, 1 Pöföler, 1 asztal szecceszűzőben 700 frt.</p> <p>1 empir szalon, elegáns kivitelben 300 frt.</p>	<p>2 szekrény 33 frt, 2 ágy 21 frt, 1 mosdó 12 frt.</p> <p>1 díván 26 frt, 1 diván 35 frt, 1 diván 45 frt.</p> <p>1 ottomán 28 frt, 1 Chuzleng 35 frt, 1 ottomán 40 frt.</p>	<p>1 konzol a tükör 20, 1 konzol a tükör 35, 1 konzol a tükör 40 frt.</p> <p>1 íróasztal 14 frt, 1 íróasztal 20 frt, 1 íróasztal 40 frt.</p> <p>1 borszék 5 frt, 1 borszék 2 frt, 1 borszék 4 frt.</p>
--	--	---	---	--	--

Alapítva 1870. 3 évi jótállás. Meglepi nagy választék!
Szecceszűző, barokk, empir, angol- és ó-német butorok készen raktáron. Butor-tömb 1 forint.
Szabó Ferenc és Társa BUDAPEST, Kerepesi-ut 12. szám.

GYEREKRUHÁT

és fehérneműt, valamint egész gyermek-kelengyét, divatos és szolid kivitelben, olcsón készít

FRIEDMANNÉ HERZ IRÉN

Budapesten, VI. ker., Bajnok-utca 1. szám.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK
ékszerészek
Budapest IV. ker., Kristóf-tér 2. szám

tisztelettel jelentik, hogy

ékszer, arany- és ezüst-árak, valamint zsebórákból álló nagy raktárunknak hatóságilag engedélyezett végkiadása megkezdődött. Biztosítva a t. közönséget arról, hogy raktárunkat mélyen leszállított árak mellett árusítjuk ki, van szerencsénk a n. é. közönséget ezennel meghiívni, hogy realis és értékes árak beszerzésére szolgáló, e ritkán kínálkozó alkalmat ne mulasztssa el.

Kiváló tisztelettel
Granichstäden Testvérek.
Az üzlethelyiség és annak berendezése 1900. május hó 1-jével eladó.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDAGSY,
v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesefolyásokat, bujaktóros sebeket, syphilit, az énfertőzötés utóbjait

Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújában olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor
által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakaesabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Dupla villanydelejeskereszt vagy csillag.

80867. sz. ném. bir. szab. gyógyít és fölvidit kezesseg mellett! Csusz, reumatizmus, asztma, álmatlanság, fülzugas, nagyothallas, (degesseg), étvágyhiány, sápkör, fogfajas, migrén, impotencia, fejfajas, epilepszia, valamint minden idegaj esetben. Az a páciens, aki készületekeltől 45 nap alatt nem gyógyul meg, azonnal visszakapja pénzét.

A kis készületek 2 frt. A nagy készületek 3 frt.
Könnyebb betegségeknél használandó. Idült betegségeknél használandó.

Széküldés utánvétellel vagy előleges ártörítéssel.
Müller Albert, Budapest, V. Kálmán-utca 19. B. sz.

Mindszentek napjára!
A legnagyobb választék

Kap- és babérkoszorukban
a legolcsobb árakon 1 frttől fölfebb. Vidéki megrendelések a legpontosabban elintéztetnek. Minden fajta virágdizsitések legolcsobbán elvállaltatnak.

Fühlkorn János
mű- és keresk kertész koszoruraktára által
Budapest II. ker., Ostrom-utca 19. sz.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek beosos tudomására hozni, hogy a tizenegy éve az Egyetem-téren fennállott

szilgyártó- és nyerges üzletemet az építkezés befejeztével ugyanoda, a. Andrássy Géza gróf ur ujonnan épült palotájába **IV. kerület, Egyetem-tér** az Egyetemmel szemben visszahelyeztem és minden e szakba vágó cikkekkkel és munkákkal a legnagyobb választékban 1.80-ért árakkal rendelkeztem.

Szíves pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel
Melkő Bertalan.

Sneidig egyenruhákat
készít

BLUM SÁNDOR
Budapest, Váci-utca 12. szám.

Pfeifer nővérek
női kalap-divatterme

Budapest, V., Deák Ferenc-utca 8.

ajánlják Párisból közvetlen szállított modellek után készített legújabb női kalapokat a legolcsobb árak mellett. Igen tisztelt üzletfeleink kényelmére helyiségeinket teljesen megnagyobbítottuk és körjük a t. hölgyközönséget, hogy kiállított újdonságaink megtekintésére divattermünknek nagybecsü látogatásával megtisztelni legeskedjék.

Pfeifer nővérek.

MERKUR

bank- és váltó-üzlet részvénytársaság BUDAPEST, Dorottya-utca 12. sz.

500,000 korona nyerhető

1 drb 3%-os Magyar Jelzálog-igérvényvel. Huzás okt. 25-én, főnyeremény 100,000 kor. ára 2 frt, 1 drb Bécs városi sorsjegy-igérvényvel. Huzás nov. 1-én, főnyeremény 400,000 kor. ára 5 frt. A kettő együtt csak 6.50 frt. Pósta megrendeléseknél portóért 15 kr. küldendő.

FOGAK 2 frttól a nélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szájpaddással s a nélkül is (idmunka). Foghuzás fájdalom nélkül (Cocain injectio). Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztettek, melyek a szájpadd kiadóslegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD.
Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

GUMMI és hálhólyag tucatonként 3, 4, 5—10 frt. Capote americaine (rövid) 1—6 frt tucatonként. Női különlegességek 1.80—2 frt darabja. Női óvszivacsok tucatra 2—3 frt. Mintagyűjtemény árak számára (25 drb) 5 forint.

Rendelmények rögtön és titkoltatás mellett eszközöltenek.

Rothausser M. Ignác és fia
Budapest, Király-utca 6 N. sz.

KESSLER-féle Magda-hajkenőcs
dermatológiai terapeutikus alapin nyugvó összeállítású legvalószínűleg a legjobb szőke hajkenőcs

korpa ellen, hajkihullás ellen.

Magda-hajkenőcs több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a hajnövekedést előmozdítja és mint kiűző óvszer a gyaszos előforduló hajbetegségeket ellen, még gyermekeknel is, használatra legjobban ajánlható. Fő szertartásnak: Kessler Dezsőnél, gyógyszerár a „Magda-hoz” Gyertyános, (Törvényszék utca) — Egy üvegvásár 3 korona — Később a következő gyógyszerárakban: Budapestben: Török József, Király-utca 12. és dr. Egger Leo a Nádorhoz, Váci-körút.

Polgár Sándor
egyetem gyakorlati orvosi mű- és kiteszerész

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 50. sz.
Ajánlja dúsán felszerelt raktárát saját gyártmányú orvosi-és sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját találmány, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle **sérvkötő**, **hastűtő**, **görcsér elleni gummiharisnya**, **orthopédiai készületek**, **műbőrök** kezes stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand filis párisi gyárából.

Üzlethelyiség-változtatás. sz. a. n. Részletes képos árjegyzék lapja és képmintái.

Legszebb Legjobb Legolcsobb PAP lan PAP lan PAP lan

1 öszvehajtható vasgőz 8 mátracsal 10.—
1 drb rouge paplan 1.70
1 • caeimir paplan 2.20
1 • sair caeimir paplan 2.50
1 • atlas caeimir paplan 4.80
1 • atlas selyem paplan 7.50
1 • fodros all. sely. paplan 12.—
1 • 36 szamos ágypedő vasas n. k. ill. 1.20
1 drb 16 szamos chiffon paplan 1.80
1 drb 16 szamos pokróc 1.80
1 drb 16 lónokróc 1.50

1 acél sodrony ágypedő 5.—
1 tengorifi fejtámasz 1.—
1 levarrot szamizsák 2.30
1 • • • • • mátrac 2.80
1 Crinde Afrique mátrac 4.50
1 löszir 12.—
1 párnázott ruganyos mátrac 16.—
1 nagy szoba szőnyeg 300/500,5.5
1 ablak tunis függöny 1.50
1 bouret ágypedő 2.20

Futószőnyeg máterenként 25 krtól 4 frt.

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, mátrac és kárpitosaru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy válatkában.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Arjegyzéküket kívánatla ingyen és bérmentve küldünk. Nem teljes árúkat kiscserélünk, vagy a pórtat visszaküldük

Eppen most jelent meg!
Peterdi Sándor
Jepte leányai
és egyéb **ELBESZÉLÉSEK.**
Megrendelhető:
a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
József-körút 18. sz.

PALAIS ROYAL

Orlay Sándor perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító
 Budapest, 8. szám Koronaherceg-utca 8. szám.
 Gyémánttűtűz, ókszer, párisi legyezők, nászajándékok, bronce, chinai
 ezüstárak és díszműárak

gyári áron.

Beniczkyne Hajza Lenke

válogatott regényei
 Beniczkyne. Sajat ke-
 zébe -50
 Beniczkyne. Ó az Re-
 gény 1.-
 Beniczkyne. A hegy-
 ség tündere 1.-
 Beniczkyne. Rang és
 pénz 1.-
 Beniczkyne. A vér -50
 Beniczkyne. Közvéle-
 mény 1.-

Megrendelhető a
 „Budapesti Napló”
 kiadóhivatalában,
 József-körút 18.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

A legkiválóbb hazai és
 külföldi regények gyűj-
 teménye. Egy-egy kötet
 ára eszes vászonkötésben
 50 kr. Jegyzéke az Egye-
 temes Regénytár eddig
 megjelent kötetének.
 Letneff. Anjuta Orosz
 regény 1.-
 Lindau. Jung Helén.
 Elbocsátás -50
 Lindau. Lázban -50
 Margitay. Megölt lel-
 kek -50
 Mercedés. Noémi -50
 Mikszáth. A lohinai fű.
 Elbeszélés -50
 Mikszáth. A fészek
 regénye -50
 Mikszáth. „Almanach”
 1888., 1889., 1890.,
 1891., 1892., 1893.,
 1894., 1895., 1896.,
 1897., 1898., 1899-re 1.-
 Woeiler O. M. Az arany -50
 Mudrony S. Ildeáné
 leánya 1.-
 Megrendelhető a
 „Budapesti Napló”
 kiadóhivatalában,
 József-körút 18. sz.
 2 forint terjedő megrendo-
 lések csakis az összeg
 előleges beiktatása ellen-
 ében teljesíthetnek.

A 6323. számú „Ujítások chrom és hasonló fémek
 megívásítására és annak más fémekkel való
 ötvöztetésére szolgáló eljárásom.”
 A 6324. számú „Ujítások ötvözeteken és azok előál-
 litására szolgáló eljárásom.”
 A 6705. számú „Kathoda olyan anyagoknak elektro-
 mán bontására, melyeknél a negatív elektro-
 dán szilárd csapadék keletkezik” és
 A 6860. számú „Ujítások vas és acélnak chrommal
 való kezelésében, chromtövezetek előállításá-
 cájából”
 című magyar szabadalmak tulajdonosa szabadalmi-
 nak értékesítése céljából magyar gyárosokkal össze-
 kötöttet keres, eszleg szabadalmait eladja vagy
 gyártási engedélyt ad.

Felvilágosítás nyerhető:

Kalmár J.,
 mérnöki és szabadalmi irodájában
 BUDAPESTEN,

VII. kerület, Kerepesi-ut 44. szám.

Szenzációs találmány gyengeség ellen.

FÉRFIAK SZÁMÁRA.

Impotencia ellen med. dr. Borsódi Ferenc cs. és kir.
 kiz. szabadalm. elektrometallikus lemeze, kiltintó
 1889-ben Párisban és 1890-ben Nizzában aranyéremmel,
 1886. Brüsszelben, 1889. Genfben nagy ezüstéremmel,
 1893. Chlcgában elismerő okirattal, oklevéllel ellátva
 a párisi Société de médecine de France, National d'Hy-
 giéne Suplique de Paris és számos más tudományos
 társulatok által. Elhárítja a gyengeséget. A szerkezet
 felette egyszerű és annak a testen való hordása ele-
 gendő az eredmény elérésére. Bővebb felvilágosítással,
 valamint kimerítő brochurekkel készséggel szolgál a

dr. Borsódi-féle központi lerakat

Budapest, VIII., József-körút 25. sz.

Legolesőbb

és legjobb
 szakácskönyv

Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített ki-
 adására: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett.

csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a
 „Budapesti Napló”
 kiadóhivatalában,
 József-körút 18.

Titkos betegségek

gyógyítására e specialista legjobban alkalmas számos
 éven át szerzett gazdag körhízi tapasztalatai alapján.

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel felfedeztet
 és kiküszöböli: húgyveselyőket, hólyagbajokat, bna-
 kóros sebeket, syphilist, ennek következményeit
 máskés herbajokat és az énfertőzésből száma-
 legbetegségeket.

Meglepő az eredmény fizikai gyengeségét (impo-
 tentia) ugy látni, mint nagyobb egyénekéit.
 Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető.
 Lovelakere díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszer.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.,
 (Dohány-utca sarok, I. emelet).
 Bejárati a lepcsőnél. Külön váróteremek.
 Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

!! Óvakodjunk az értéktelen utánzóktól!!

Antiszeptikus s hygienikus HOLGY-ÓVSZER.

Teljesen biztos hatással.

Masznáthatlan kíméletés és nem kellenek többé semmi-
 féle gyöngédtelen és ártalmas gumi- és spongya-
 cikkek.

Ára 1 doboznak, használati utasítással 1 frt
 50 kr. Postautalványon előleges 1 frt 75 kr.
 beküldése után bérmentre kapható a föl-
 találónál:

László József gyógyszerész Maros-Ujvár (Erdely).

Főraktár Budapestben: TÖRÖK JÓZSEF gyógytára
 Király-utca és KERPEL LIPÓT gyógytára Lipót-körút 20.

!! Orvosiilag igen ajánlva!!

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS

A fő- és székvéros legnagyobb és legfinessebb asztalos- és kárpitos-butor-telepe felülmul
 minden ilyenmő vállalatot. Ezert kiváló látványosságot képez egy a fővárosi, mint a vidéki n. e.
 butorvadásról közönségnek. — Állandó butorkiállításunkon az árak rendkívül olcsók, és minden
 hirdettett árat messze túlszárnyalnak, hozzá képest pedig a lehető legegyszerűbb és izesebb kivitel-
 ben van minden dolgozva.

Patyi Kálmán és Tivadar (testvérek)

üzletünk kizárólag Kossuth Lajos-utca 11. földszint.
 Vidéki megrendelések gondosan csomagolva és biztosítva lesznek szál-
 lítva. Üzletünk szoliditására számos elismerő levél van birtokunkban.

VÉDJEGY

Klórmentes!

Ártalmatlanságért jótállás!

VÉDJEGY

Egy új, hasonlíthatlanul jó mosószer

gyolcs- és pamutfehérneműhöz

Schicht-féle fehérítő-szappan

poralakban.

Előnyök:

Legnagyobb kiadósság, játszi könnyű munka, a ruha legnagyobb
kiméltése, vakító fehér, teljesen szagmentes ruha és olcsó ár.

Kapható minden e szakba vágó kiskereskedésben 5, 10, 20 kros és 1 frtos csomagokban.

Tessék figyelni a védjegyre.

Budapesti képviselő: DEGGELLER KÁROLY ur, Akadémia-utca 9.

VÉDJEGY

Egy háziasszony sem fogja
megbánni az egyszeri kísérletet.

VÉDJEGY

Minden szó egyzszeri beiktatásáért betűkért 2 kr. Címmelet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

ARPO HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLÓ

és a kiadóhivatalban

József-kört 18.

valamint a következő dohányszékben:

Breuer nevére, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemesek-féle tőzsde Pesti-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Soprony V. dohánynagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.

Szántó Mór tőzsde-ben, Kecskeméti-utca 14.

New-York.

Három ural szemben ülő fiatal sötét ruhás hölgyet kéri közpösz, találkozás lehetséges-e. Levél „Arany csillag zöld mezőben” a kiadóba kéretik. 5110

Özv. menyecskék

nősülni óhajtok! Kétezer forint fix jövedelmező biztos állásban vagyok helyben. Kifogástalan funkcionáló, még lényeges avatásokat várok. Azon hölgy, ki férjhezmenési komoly szándékkal foglalkozik: ajánlatát dícsért a kérelmezőhöz „barna” 7563 cím alatt intézze Haasenstein és Vogler (Janus és Tsa) leveivel Budapest, Dorottya-utca 9. Tréfás vagy névtelen ajánlatokat tekintet nem veszek, diszkrebit a Reflektáns becsülete biztosít.

„Az Értékpapír üzlet”

írták Berger Mór és Márkus Sándor. Vezérónal minden értékpapírügylet-nél. Különösen sorsjegytulajdonosoknak nélkülözhetlen. Pénz és értékpapír kezelőknek vezérónala. Ára 1 frt 50 kr. Kipiató a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-kört 18.

Képes

levelező-lapok nagyban eladásával foglalkozó ügy-nökök kerestetnek. Cím a kiadóhivatalban. 2598

Butor

szép faragott háló és ebédlő nagyon olcsón eladó. Vörösmarty-utca 17. asztalos műhelyben. 5111

Intelligens ural

levelezés. Válaszok „Buzavirágok” Kőbánya, post restante, küldendők. 5109

Szép villa

Budán, a villamostól 5 percre, télen-nyáron lakható 2150 □-öi telekkel sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5106

Házvezető

kerestetik vidékre, egy jobb házból való idősebb leány vagy özevgy aszszony. Címre megduhdható e lap kiadóhivatalában. 2597

Egy jó irású fiatal ember

ki hosszabb ideig egy túlfizé és számmagy-kereskedésben működött, állást keres. Címre a kiadóhivatalba megduhdható. 2587

Ingyenes

esti tanfolyamok megnyitása a francia, angol nyelvben és kereskedelmi levelezésben, külön csoportokban kezdők és haladók számára. Beiratási díj 3 frt. Jelentkezések „Labori” alatt a kiadóba címzendők. 5103

Keresek

francia nyelvből és keresek számtanból való leckeórák adásához kereskedelmi iskolai tanárt vagy tanárjelöltet, ki a fenti szakmákban különösen jártas. Ajánlatok „A. G.” alatt a kiadóba kéretnek. 2595

Délnek fekvő

egészséges száraz utcai és udvari lakások a Vámház-kört közelében — szobaurak részére való bérbeadásra rendkívül alkalmasak, november hó 1-sejétől kezdve olcsón kaphatók. Cím a kiadóhivatalban. 5096

Papirkereskedőknek

egy kiváló nagy papirgyártási vidéken világos nagy raktár helyisége november hó 1-sejére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5098

Az egyetem,

technika és a klinikák közelében fekvő modern berendezésű nüzben több lakás célszerű beosztással hónapos szobák bérbeadására november hó 1-sejétől jutányos áron kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5099

A központi vásárcsarnok

közepében egy tágas és világos bolti helyiség terjedelmű pince-raktárral együtt november hó 1-sejétől jutányos áron kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5099

Jó forgalmu

Köser baromfi és libászir nagyban és kicsinybeni üzlet a tulajdonos megbetegedése folytán olcsón eladó. Ajánlatokat „K. M.” jelleggel a kiadóhivatalba továbbít. 2594

Ügyes szabónő

sok évi gyakorlattal, elvállal ruhavarrást a leggyorsabbal a legelőgésabbig. — egyzsmint egész kelengyékert mérsékelt ár mellett. Címre a kiadóhivatalban. 2592

Szobát keresek

butorozva, külön bejárattal, az Aréna-ut vagy István-ut közelében. Lakbér megemléstével kérek C. Gy. jelleg levelet e laphoz. 2591

Boltt szolga

vagy bármily más foglalkozást keres egy volt építő iparos, ki egy balcsot folytán több ideig munkáértelen volt. Nagyon hálás lenne egy szegény családapá, ha egy ilyenmő álláshoz segítené valaki. Címre a kiadóhivatalban. 2593

Varrónő

ajánlunka fénernemű és ruhák javításra. Címre a kiadóhivatalban. 2590

Különbejárattal

butorozott szoba a Vörösmarty-utca-ban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2588

Állást

keres egy fiatal ember, aki a könyvtár, a magyar és német levelezést tudja és bármily irodai munkákat elvégző. Négy estendeig egy budapesti malomban van alkalmazva s a legjobb ajánlatokkal rendelkezik. 2566

A főlépcsőházból

nyíló elegánsan butorozott utcai szobák, fürdőszoba használatl három vagy négy ftalambernek teljes ellátással kiadó. — Cím a kiadóhivatalban. 2582

Fűszer és csemege

üzlet a legelőgésbb utcájában a fővárosnak, italmérséi joggal, szépen berendezve, családi ügyek miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2580

Nevelői

vagy bármilyen irodai munkát elvállal fiatal gősz. Cím a kiadóhivatalban. 2559

Intelligens

ügyes comptoirista nagyobb vállalatnál alkalmazást keres. Szives megkeresés „S. I.” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2568

Rövid fekete

zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Rövid zongora” jelleggel e laphoz kérek. 2560

Köser

husfűstölde a legelőgésbb helyben, bor és sör engedéllyel, hol intelligens urak dében és este étkeznek, azonnal eladó. Levelek „J. J.” jelleg alatt a kiadóba kéretnek. 2515

Ügyes szabónő

ajánlunka házhoz és házon kívül is mérsékelt díjazásért. Cím a kiadóhivatalban. 2341

Olcsó telek eladó.

Pest közelében 1500 □-öi telek azonnal eladó, esetleg négy részre is osztható. Cím a kiadóhivatalban. 2537

English lessons.

Angolul tanulni óhajtoznak kitűnő gyakorlatl bíró született angol tanító áll rendelkezésükre mérsékelt áron. Methodusa igen előcsűrű és érdekes, miáltal tanítványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátítják az angolt. Próbaleket is ad. Levelet „Mr. Scott” jelleggel kér e laphoz. 6725

Bernátfalván

(Pusztapéterin) 1500 □-öi telek kettő együtt sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2536

Vetőgép

17 soros Nicholson-féle egészen jó karbon eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2542

Tanárjelölt

korrepetitort állást keres, emenne helyben nevelőnek is. Cím a kiadóhivatalban. 2566

Distingvált

izlésű divatúrsnő modell kalapok és általalkítások elkészítését vállalja. Cím a kiadóhivatalban, vagy levelet „divatúrsnő” jelleggel továbbít a kiadóhivatalba. 4993

Virágzó fátalep

eladó Budapesthez közel, vasutállomás közelében. A telep 2000 □-öi területen fekszik, rajta új, nagy lakóház, magtár, göré, eseláttak. Forgalmat évi 25—30,000 forint. Cím a kiadóhivatalban. 2566

Ügyes varrónő

állandó foglalkozást talál. Cím a kiadóhivatalban. 2579

4000 □-öi

telkek, □-öle 3 forintjával a keletkező vasuti állomás közelében remek fekvéssel beállott anyagi viszonyok folytán eladók. Venni szándékozók ajánlatot „Br. V.” jelleg alatt e lap kiadóhivatalba továbbít.

Egy utcai szobát

keres egy tiszt. nő a VI. kerületben 15-éres. Leveletet „H. N.” jelleggel kérek e lap kiadóhivatalba. 5087

Csak néham

készítetek darabonként is Makarrelakú sikerült fényképek, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként 1 frtjával. Vidéki megbízásokat bármely kis kép után szignyitva művészi ki-velben jutányos árban eszközöl Waitzner fényképezési műterme Budapest, Erzsébet-kört 20. 8408

Köhögésnél

rekedtségél vegyen 30 krért Réthy-féle pemete-füvecsórkát.

Első budapesti

Kávemagazin

kávé

Elvámolva és bérmentve. Postán utánytétel, vagy a pénz előleges beküldésével 4 1/2 kg. Kuba, Mocca, Jáva. Gyöngy 6.50 1/4 kg. Császár kevé tea 1.50 1/4 kg. Karaván tea 1.40 1/4 kg. Törmelek tea — 90 1 kg. Takaréki kávé — 80 Pénteken és szombaton a maradék és kirostált kávék eladásápor-kölvé 1/2 kgr. — 60

Zálogházi

Eladok

13 lator ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokot, gyertyatartókat, haltalakot, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészlet 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frtól kezdve, és 4. latorok mindenmő ezüst műtővös tárgyakban, arany férfilapok kö-lőggőval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 kr. tula remon-torórák 6 frt.

Grünberger Armin

Béla örököséi Budapestben, IV. Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbazar.

Képes árjegyzőket bérmentve és ingyen.

KÖHÖGÉS

rekedtség ellen föltűnőhatatlan szor a Krieger K. gyógyszer-ész által készített hársfaméz-cukorkák 1 doboz 25 kr. Kapható mindeütt.

Lakás

1899. november 1-re kiadó belváros, Kristóf-tér 2. sz. alatt 4, esetleg 5 utcai szobás lakás.

36 forintért

őszi öltöny, 1 felöltő, 1 télikabát,

összesen 36 frt.

Egyenkint is kaphatók és pedig: 1 öltöny 12 frt 1 felöltő 12 frt 1 télikabát 12 frt.

Minden a legtisztább gyapjuszövetekből, jótállás mellett a legelőgésbb árakon

Wolf Jakabnál

Bpest, Kossuth Lajos-u. 22.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányos eszközöltetnek.

Téli sanatorium

Uj-Tátra-Füreden

Davos-Görbersdorfi módszer szerint a higiénia minden kellékével ellátva s teljes kényelemmel ujjonnan berendezve október 1-én a közhasználatnak átadott.

8 szoba

butor

igen olcsón eladó, 1 hálószoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtos, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakozással, 1 hálószoba, angol, mátt, faragott, 1 ebédlőszoba, oszlopos, 3 ajtó, faragott, szalngarnitúra, mahagoni, 1 urali szoba, antik, nagyon finom, 1 vendégszoba egyszerű, szőnyegek és kőpek. Bővebbet Vörösmarty-utca 58. sz., I. em. 9. sz., d. e. 9—12-ig d. u. 3—6 óra között. Ugyanott a lakások is azonnali dkiakók.

Chrysanthème

asszonyság.

Irta: Pierre Loti.

Francia eredetű fordította: IRJ. LONYAY SÁNDORNE.

Ára 1 frt 20 kr.

Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában,

Önműködő tömegesapdák.

Pakkányknak 2 frt. apenkert 1. frt 20 kr. Egy ójtelen 40 árbot is fognak minden felgyötlet nélkül, nem marad semmi szag a hűtők és önműködően igazodnak. Svábospádk „E-Élipse”, több ezer svátot és muszátkat fog egy ójtén át, dróba 1.20. Minde-nütt a legjobb eredmény. Szót-nélküli üdvözléssel.

FEITH M., Bécs, II., Tabortstrasse II/B.

Már megjelent!

Jókai Mór:

Öreg ember

nem vén ember.

„Képzelt regény négy részben” című legújabb műve. Ára 1 frt 60 kr., mely összeg előleges beküldése esetén bérmentve küldetik. Kapható: a Budapesti Napló kiadóhivatalában, Budapest, József-kört 18. szám.

Kávé és Tea

Fiuméből.

most érkezett idel termés. — Szétküldés közvettlen a tengeri hajóról. A legjobb kevérekek. 1 szák 2 kgr. Salva-tor-kávé 5. — 1 szák 2 kgr. Rio laje/gyöngy kávé 5. — 1 szák 2 kgr. Szultán Mocca-kávé 5.80 1 szák 2 kgr. Aranyjávákávé feregett ragot 5.94 1 szák 2 kgr. Portorico gyöngykávé 6.30 1 szák 2 kgr. Neigherry-kávé 6.60 1 szák 2 kgr. Kékjáva gyöngykávé 6.60 1 szák 2 kgr. Ceylon-kávé 6.80 1 szák 2 kgr. Menado-kávé 7.80

A kávéhoz csomagolható 1 dohoz 1/4 kgr. legfin. Császár kevérek-tea 1.60 1 dohoz 1/4 kgr. legfin. Orosz karaván-tea — 1.29 1 dohoz 1/4 kgr. legfin. Csász. kevért őrm-tea — 85 1 Demijohn 4 liter Király-ur. 7.80

Az árak elővámolva, bérmentve és csomagolva minden költségre 10 krtól 25 kr. közötti szaton szállítva minden kltő 10 krtól ingyenes. Ar-lapot ilyben küld

Pályázat.

Az alulírott igazgatóság a m. k. államasutak részére a jövő 1900. évben, illetőleg 1902. év végéig a távirati, telefon és vilamos jelzőanyagokból felmerülő költségek szűk-ségletnek kielégítését biztosítani kívánván, erre ezenel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező cikkeket előtűntető jegyzék, mely egyzsmint ajánlati mintául szolgál, valamint a szállítókra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi bazai kereskedelmi és iparkam-marand megtekinthetők és a m. kir. államasutak igazg. anyag- és lőtárbeszerzési (A. V.) szakosztályánál (Bpest, Andrásy-utca 73. sz., I. em. 43. a.) kaphatók. Szabályszerien kiállított, inveniit egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok legkésőbb d. é. október hó 17-iki déli 12 óráig a m. k. államasutak anyag- és lőtárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimben látható el: „Ajánlat 118355/99. sz. hoz.” — Bánatpézzál az az ajánlati áru értékek 5 százaléka legkésőbb 1899. évi október 16-ig a m. k. állam. főpénztárnál leteendő.

ez a legjobb a gyomornak

CSAK

Ajánlat 118355/99. sz. hoz.” — Bánatpézzál az az ajánlati áru értékek 5 százaléka legkésőbb 1899. évi október 16-ig a m. k. állam. főpénztárnál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítanak ki, végre azok melyek után nem tettelet le az előírt bánatpézz, nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1899. szept. hóban. Az igazgatóság.

LUX MIHÁLY

drogus, vegyi- és lltászterületben Budapest, Múzeum-kört 7. szám.

Kapható még: Bayer Antal gyógyszerésznél, Neruda Nándor, Molnár és Moser, Petróvits Miklós droguistáknál.

Kutschera György

IV., Budapest, Aranykéz-u. 7.

saját készítményének nagy és dugszagd rakt. sirkólampákban.

Kovácsolt vas és egyéb érc fényesítés és bronzozás. Virágkosár és virágváza

raktára sirlotokhoz, valamint ércvirágkoszorú minden nagyság és minőségben, végül keresztet virágkoszorúhoz.

LUX MIHÁLY

drogus, vegyi- és lltászterületben Budapest, Múzeum-kört 7. szám.

Kapható még: Bayer Antal gyógyszerésznél, Neruda Nándor, Molnár és Moser, Petróvits Miklós droguistáknál.

ez a legjobb a gyomornak

Egészségesek és gyomorbetegek, föltűnő meg gyermekek csak ezt a készítményt használják! Így gyomruk rendbentartására, rossz emésztésük javítására. 1 eredeti doboz zseb-dobozzal és kanállal 1 frt — kr. 1 egyszerű tartálék-doboz — frt 85 kr.

Főraktár:

LUX MIHÁLY drogus, vegyi- és lltászterületben Budapest, Múzeum-kört 7. szám.

Kapható még: Bayer Antal gyógyszerésznél, Neruda Nándor, Molnár és Moser, Petróvits Miklós droguistáknál.

Kutschera György

IV., Budapest, Aranykéz-u. 7.

saját készítményének nagy és dugszagd rakt. sirkólampákban.

Kovácsolt vas és egyéb érc fényesítés és bronzozás. Virágkosár és virágváza

raktára sirlotokhoz, valamint ércvirágkoszorú minden nagyság és minőségben, végül keresztet virágkoszorúhoz.

LUX MIHÁLY

drogus, vegyi- és lltászterületben Budapest, Múzeum-kört 7. szám.

Kapható még: Bayer Antal gyógyszerésznél, Neruda Nándor, Molnár és Moser, Petróvits Miklós droguistáknál.